

ENONTEKIÖ

TILINPÄÄTÖS 2024

TOIMINTAKERTOMUS	4
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2024	4
Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	7
Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	9
Kunnan henkilöstö	10
Ympäristöasiat	13
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	13
Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	14
SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	16
TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	19
Tilikauden tuloksen muodostuminen	19
Tuloslaskelma	19
Tuloslaskelman analysointi	19
Toiminnan rahoitus	22
Rahoituslaskelma	22
Rahoituslaskelman analysointi	24
Rahoitusasema ja sen muutokset	27
Tase	27
Taseen analysointi	30
KOKONAISTULOT JA -MENOT	32
KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	33
Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	33
Konsernin toiminnan ohjaus	33
Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	34
Konsernirakenteen muutokset	34
Kunnan tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen vuoden 2024 tulokset	34
Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	34
Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	34
Keskitettyjen konsernitoimintojen ja –palveluiden käyttö	35
Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	36
TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINO	39
TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	41
TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	41
KUNTAKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET, MITTARIT JA VASTUUT	45
Talousarviossa asetetut yhteiset tavoitteet, mittarit ja vastuutaho vuodelle 2024	45

Kunnanhallitus.....	45
Hallinto	46
Ympäristöterveydenhuolto	49
Elinvoimalautakunta	51
Elinvoima ja kehittäminen.....	51
Infrastrukturi	55
Hyvinvointilautakunta.....	58
Opetustoimi.....	58
Varhaiskasvatus	62
Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika	65
Työllisyys.....	71
Ateria- ja puhtauspalvelut.....	73
Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	75
Investointiosan toteutuminen	79
Rahoitusosan toteutuminen.....	82
Tytäryhteisöjen tuloskortit ja tuloslaskelmien toteutumisvertailut.....	84
Enontekiön Vesihuolto Oy.....	84
Enontekiön Liikekiinteistöt Oy.....	85
Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot	86
Enontekiön Lentoasema Oy.....	87
ENF Infra Oy.....	89
TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	91
Tilinpäätöksen liitetiedot	99
Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä	118

TOIMINTAKERTOMUS

Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2024

Arvoisat kuntalaiset

Kirjoittaessani tätä kunnanjohtajan katsausta, olen hoitanut Enontekiön vt. kunnanjohtajan pestiä nyt vain kaksi viikkoa. Luonnollisesti katsaukseni sisältö rakentuu hyvin pitkälle tämän tilinpäätösasiakirjan sisältöön, mutta sen lisäksi ajattelin antaa itselleni oikeuden reflektoida katsauksessa myös omia näkemyksiäni näiden ensimmäisten työpäivieni sekä Enontekiöstä aikaisemmin saamieni kokemusteni perusteella. Julkisuudessa Enontekiö on viime aikoina ollut esillä valtaosin keskeisten viranhaltijoiden rekrytointeihin liittyvissä asioissa. Yhtään väheksymättä niiden merkitystä kunnan toiminnalle, on kuitenkin harmillista, että ne ovat jättäneet varjoon ne monet tärkeät päätökset ja toimenpiteet, joita Enontekiön kunnassa on päättyneen vuodenkin aikana tehty.

Toimintavuoden 2024 investointiohjelmassa on huomioitu tärkeiden peruspalveluiden laadun ohella myös kunnan elinvoimaa vahvistavat panostukset. Peruspalvelujen laatua parantavista hankkeista merkittävin on ollut uuden Hetan hoivayksikön, Luppokodin rakentaminen, jonka valmiusaste vuoden lopussa oli n. 90 %. Uutta korkotukilainaa tähän hankkeeseen otettiin 2,7 milj. euroa.

Karesuvannon kyläkuvassa kunnan investoinnit näkyivät ensin siinä, että vanha koulu purettiin maan tasalle ja sen jälkeen käynnistettiin modernin monitoimitalon rakennustyöt. Talon on määrä valmistua vuoden 2026 aikana.

Myös kaukolämmön energiatuotannossa siirryttiin uuteen aikakauteen, kun kunta investoi uuteen lämpökeskukseen, jonka yhdistelmäpannussa voidaan hyödyntää sekä hakkeen että turpeen tuottamaa lämpöenergiaa. Uuden laitoksen vastaanottoa valmistellaan kevään 2025 aikana.

Matkailuelinkeinon osuus kokonaisliikevaihdosta kunnassamme on yli 73 %. Näin merkittävä osuus antaa päättäjille perusteita tehdä päätöksiä, jotka edistävät kyseisen elinkeinon toimintaedellytyksiä. Yksi niistä on Enontekiön lentoaseman kehittäminen, jonka korjausinvestointi saatettiin loppuun toimintavuoden aikana. Myös päätökset pääomasijoituksista Enontekiön Lentoasema Oy:n ja ENF Infra Oy:n ovat matkailuelinkeinoa tukevia päätöksiä. Kyseiset yhtiöt ovat Enontekiön kuntakonserniin kuuluvia, kunnan määräysvallassa olevia tytäryhtiöitä. Enontekiön kunta ja sen alueella toimivat matkailuyritykset saivat tunnustusta tammikuussa 2025 Matkamessuilla, kun Enontekiö valittiin vuoden 2024 matkailualueeksi Suomessa.

Kunnalla on kaavoituksessa monopoli ja suunnitelmallinen kaavoitustyö vahvistaa sen elinvoimaa ja kasvat-
taa sekä pito- että vetovoimaa. Enontekiöllä vuonna 2024 käynnistetyt kaavoitustoimenpiteet ovat keskitty-
neet pääsääntöisesti Kilpisjärvelle. Valtuuston hyväksymän investointiohjelman mukaisesti käynnistettiin val-
mistelut Kilpisjärven osayleiskaavasta sekä Pohjois-Kilpisjärven asemakaavasta.

Enontekiön vuoden 2024 tilinpäätös osoittaa emokunnan osalta 53 000 euroa ylijäämää, mutta konsernitilin-
päätös päättyy 489 000 euroa alijäämäiseksi.

Vieraan pääoman osuus kunnassa kasvoi vuoden aikana. Tilinpäätös osoittaa, että jokaista enontekiöläistä
kohti velkaa oli 1651 €. Lainakanta kasvoi edellisvuodesta 1338 €/asukas. Tämä johtui Luppokodin rakenta-
miseen otetusta 2,7 milj. euron korkotukilainasta.

Yhteenvedona talouden osalta voidaan todeta lähivuosien näkymien olevan varsin haastavia siitä huolimatta,

että Enontekiön kunnalla on taseessa kertynyttä puskuria varsin mukavasti. Vieraan pääoman kasvua on syytä seurata vaikkakin kunnan lainamäärä asukasta kohden on reippaasti alle valtakunnallisen keskiarvon. Vieraan pääoman kertymän seuranta heijastuu luonnollisesti investointiohjelmaan, jossa on syytä tehdä selkeitä priorisointeja tulevina vuosina.

Huolenaihetta kunnan talouden kannalta nostaa VT 21:sen perusparannus, joka sinällään on ehdottoman kannattava hanke. Valtatien leventäminen aiheuttaa kuitenkin tarpeen siirtää kunnan omistamia runkovesilinjoja Karesuvannossa. Ennakkolaskelman mukaan se aiheuttaisi n. 1,8 milj. euron kustannukset kunnalle. Lapin ELY-keskus on ilmoittanut, että heillä ei ole tällä hetkellä määrärahoja kustannusten kattamiseen ja rahoitus heidän taholtaan edellyttää lisämäärärahaa valtion budjettiin. Jotta siirron kustannukset eivät kohdistuisi kuntaan, on tässä asiassa syytä harjoittaa erittäin aktiivista edunvalvontaa valtiovallan suuntaan.

Kuten tämän katsauksen alussa totesin, on minulla tätä kirjoitettaessa hyvin lyhyt kokemus Enontekiön kunnan johtamisesta, ja näkemykseni rajoittuvat pelkästään hallintoon ja luottamushenkilöorganisaatioon. Työskentelyilmapiiri on näyttäytynyt minulle hyvin myönteisenä ja mielestäni hallinnossa työskentelee osavia ja motivoituneita henkilöitä.

Luottamushenkilöorganisaation osalta näkemykseni on, että vaikka havaittavissa on määrättyjä jännitteitä, voidaan silti yhteisiä asioita viedä eteenpäin ja saattaa päätökseen. Ilmeistä ilmapiirin paranemista on saamani tiedon mukaan tapahtunut valtuustokauden lähetessä loppuaan.

Hyvällä henkilöstöpolitiikalla ja työhyvinvoinnin kehittämisellä vahvistetaan sekä pito- että vetovoimaa yhtä lailla henkilöstöön kuin myös luottamushenkilöorganisaatioon. Vaihtuvuus vähenee ja rekrytoinnit helpottuvat. Tämä on hyvä pitää mielessä myös tulevaisuudessa.

Enontekiöllä 24.3.2025.

Eero Ylitalo

vt. kunnanjohtaja

Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnan luottamusmiesorganisaatio

Enontekiön kunnan luottamushenkilöorganisaatio koostuu 17-jäsenisestä kunnanvaltuustosta, 7-jäsenisestä kunnanhallituksesta, 7-jäsenisestä elinvoimalautakunnasta ja 7-jäsenisestä hyvinvointilautakunnasta sekä 5-jäsenisestä tarkastuslautakunnasta. Enontekiön kunnan vaikuttajaelimet ovat vanhusneuvosto, vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto.

Kunnanvaltuusto 2021-2025

Yhteislista Enontekiöläisten ääni	5 valtuutettua
Suomen Keskusta	3 valtuutettua
Kokoomus	3 valtuutettua
Johti Sápmelaččat rs.	2 valtuutettua
Vihreä Liitto	2 valtuutettua
Kristillisdemokraatit	1 valtuutettu
Perussuomalaiset	1 valtuutettu

Yhteislista Enontekiöläisten äänen Ulla Keinovaara siirtyi 2022 Keskustan valtuustoryhmään.

Puheenjohtajisto toimikausi 9/2023-9/2024

Puheenjohtaja	Jarmo Näkkäljärvi (Yhteislistan Enontekiöläisten ääni)
1. varapuheenjohtaja	Juha-Pekka Mäntyvaara (Suomen Keskusta)

2. varapuheenjohtaja Kari-Pekka Stoor (Perussuomalaiset).

Puheenjohtajisto toimikausi 9/2024-5/2025

Puheenjohtaja Sari Norrgård (Suomen Keskusta)
1. varapuheenjohtaja Jarmo Näkkäläjärvi (Yhteislistan Enontekiöläisten ääni)
2. varapuheenjohtaja Juha-Pekka Mäntyvaara (Suomen Keskusta).

Kunnanhallitus 5/2023-2025

Puheenjohtaja Leena Palojärvi (Yhteislistan Enontekiöläisten ääni)
1. varapuheenjohtaja Helinä Hautamäki (Kokoomus)
2. varapuheenjohtaja Elli-Maria Kultima (Suomen Keskusta)
Jäsenet Pekka Tjäderhane (Kokoomus)
Jarno Viitanen (Yhteislistan Enontekiöläisten ääni)
Janne Näkkäläjärvi (Johtti Sápmelaččat rs)
Anja-Maija Lundell (Vihreä liitto).

Enontekiön kunnan henkilöstöorganisaatio

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa.

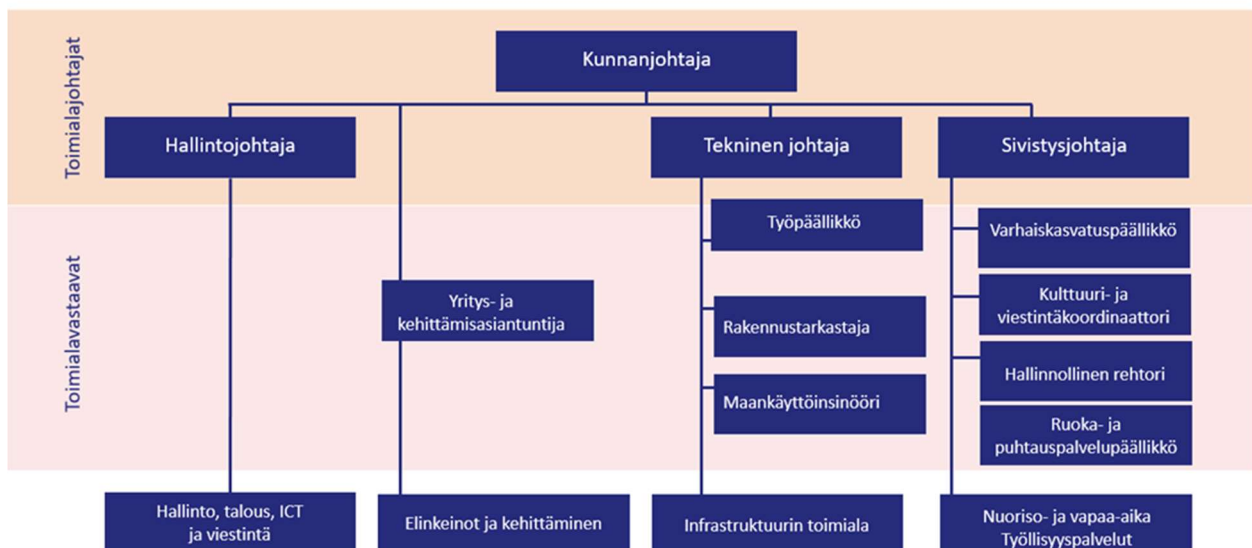
1.1.2023 voimaan astuneen henkilöstöorganisaation mukaisesti Enontekiöllä on kolme toimialajohtajaa: hallintojohtaja, tekninen johtaja ja sivistysjohtaja. Toimialat jakaantuvat edelleen tehtäväalueisiin, joita johtaa toimialavastaavat.

Vuoden 2024 aikana Enontekiön kunnassa toimi kaksi kunnanjohtajaa. Petri Härkönen toimi kunnanjohtajana 31.5.2024 saakka. Marko Halla toimi kunnanjohtajana 5.9.2024 - 19.1.2025. Hallintojohtaja Marja-Riitta Aalto toimi vt. kunnanjohtajana 1.6. - 4.9.2025.

ENONTEKIÖN KUNTA

Virasto-organisaatio

1.1.2024 alkaen

Aterian- ja puhtauspalvelut siirtyivät hyvinvointilautakunnan alaisuuteen 1.1.2024 alkaen (kv 18.10.2023/§ 92).

Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön joulukuussa 2024 ilmestyneessä julkaisussa ”Taloudellinen katsaus talvi 2024” esitetään vuosien 2024–2027 taloudellista kehitystä koskeva ennuste. Lyhyen ajan talousennusteen ohella se sisältää myös vuoteen 2029 ulottuvan talouden keskipitkän ajan kehitysarvion. Valtionvarainministeriön mukaan ennusteeseen epävarmuutta tekevät sekä maailmantalouden riskit, että kotimainen talouskehitys. Yhdysvaltojen talouspolitiikka ja erityisesti kauppapolitiikka ovat riski maailmantalouden kasvulle.

Katsauksen mukaan Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun vuoden 2024 alussa, mutta vuositasolla bruttokansantuote (BKT) jää 0,3 prosenttia pienemmäksi kuin vuonna 2023. Ennusteen mukaan inflaation hidastuminen ja korkojen lasku kääntävät sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun vuonna 2025. BKT:n arvioidaan kasvavan 1,6 prosenttia vuonna 2025 ja 1,5 prosenttia vuosina 2026 ja 2027.

Vuonna 2024 työllisyys heikkeni erityisesti teollisuudessa ja rakentamisessa. Työttömyysaste nousi lähes 8,5 prosenttiin. Vuonna 2025 työmarkkinat elpyvät, mutta työttömyyden lasku on hidasta. Vuosina 2026–2027 työllisyys paranee talouden vahvistuessa, ja työttömyysasteen arvioidaan laskevan 7,4 prosenttiin vuonna 2027.

Valtionvarainministeriön katsauksessa arvioidaan, että julkisyhteisöjen alijäämä vuonna 2024 on 4,2 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen. Vuonna 2025 alijäämä on arviolta 3,5 prosenttia ja 2,0 prosenttia vuonna 2029, jos hallituksen sopeutustoimet tuottavat tulosta ja talous sekä työllisyys alkavat kasvaa katsauksessa arvioidusti.

Kuntaliitto julkaisi 4.2.2025 ennakkoarvioita Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2024 tilinpäätöksistä. Tietoihin ei sisälly kuntakonsernin lukuja. Aineisto on Valtionkonttorin keräämää ja se on analysoitu Kuntaliitossa. Tilinpäätösanalyysin mukaan kuntatalous jää 470 miljoonaa euroa alijäämäiseksi vuonna 2024. Alijäämästä huolimatta kuntien talouden tila heikkeni vähemmän kuin vuotta aiemmin pelättiin. Tämä johtui menojen maltillisemmasta kasvusta. Kuntien velkamäärä nousi 3,6 prosenttia eli 720 miljoonaa euroa vuodesta 2023.

Kuntien ja kuntayhtymien toimintakate kasvoi 250 miljoonaa euroa (1,8 prosenttia) vuonna 2024. Toimintakulut kasvoivat 300 miljoonaa euroa ja toimintatuotot kasvoivat vajaa 100 miljoonaa euroa. Toimintatuotot kasvoivat erityisesti OKM:n ja TEM:n hallinnonalojen lisääntyneillä valtionavustuksilla.

Kuntaliiton arvioiden mukaan talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen 500 miljoonalla eurolla, muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Vuonna 2024 verovähennystä kompensointiin noin 192 miljoonan euron määräaikaisella valtionosuuden lisäyksellä. Tämä erä peritään kunnilta takaisin vuosina 2025–2027.

Valtionosuuksia sekä leikattiin että lisättiin eri palveluissa. Valtionosuudet kokonaisuudessaan laskivat noin 200 miljoonaa euroa (6 prosenttia).

Kunnallisverotuotot laskivat 350 miljoonaa euroa (3,3 prosenttia), yhteisöverot laskivat noin 300 miljoonaa euroa (14 prosenttia), mutta kiinteistöverotuotot kasvoivat noin 150 miljoonaa euroa (6,7 prosenttia).

Vuosikatteella mitattuna yli 100 000 asukkaan kuntien talous on vahvin. Alle 5 000 asukkaan kunnissa vuosikate on heikoin, mutta alhaisten investointimenojen seurauksena rahavirta on paras. Maakunnista vahvimpaan tulokseen ylsi Etelä-Savo kertaluontoisten myyntien ansiosta. Heikoin tulos oli Kymenlaaksolla. Lappi oli viidennellä sijalla.

Enontekiön kunta teki ylijäämää tilikaudella 2024 noin 53 000 euroa vaikkakin talousarvio oli laadittu alijää-

mäiseksi 630 000 euroa. Merkittävin talousarviopoikkeama tehtiin elinvoimalautakunnan alaisten toimintojen osalta. Elinvoima ja kehittäminen toimiala alitti toimintakatteen 153 000 eurolla ja infrastruktuuri 209 000 eurolla.

Kunnanhallitus alitti toimintakatteen 60 000 eurolla. Hyvinvointilautakunnan toimintakate alittui 52 000 eurolla, vaikka opetustoimen osalta ylitystä talousarvioon nähden oli 153 000 euroa. Kulttuuri-, nuoriso ja vapaa-ajalta toimintakate alittui 108 000 euroa, työllisyyden 40 000 euroa, ateriala- ja puhtauspalvelut 20 000 euroa ja varhaiskasvatus alitti toimintakatteen 37 000 eurolle. Taloudenseurannan oikeellisuuden vuoksi on tärkeää, että toimialoilla kiinnitetään enemmän huomioita talousarvion seurantaan ja ennusteen laadintaan kvartaaliraporteissa. Talousarviomuutokset tulisi käsitellä myös niissä tapauksissa, joissa toimintakate alitetaan.

Verokertymä oli 116 000 talousarvioennustetta parempi ja valtionosuudet olivat 26 000 euroa vähemmän. Tulosta paransi myös rahoitustuotot, joita kertyi 109 000 euroa talousarvioennustetta enemmän.

Vuoteen 2023 verrattuna valtionosuudet laskivat vuonna 2024 261 000 euroa ja verotulot 141 000 euroa.

Enontekiön kunnan lainakanta vuoden 2024 lopussa oli 1651 euroa/ asukas. Manner-Suomen keskiarvo on 3376 euroa/asukas (alustava tieto). Edelliseen vuoteen verrattuna Enontekiön kunnan lainakanta kasvoi 1338 euroa/asukas.

Keskimääräinen tuloveroprosentti Manner-Suomessa oli 7,52. Mannersuomen korkein tuloveroprosentti oli Halsualla 10,8 prosenttia. Alhaisin oli Kauniaisissa, 4,7 prosenttia. Enontekiön veroprosentti oli 8,6.

Väestörakenteen ennakkotiedon 12/2024 mukaan Lapissa on vuoden 2024 lopussa 176 184 asukasta (2023: 176 134 asukasta). Enontekiöllä asukasmäärä vuoden 2024 lopussa ja oli 1764 (v. 2023: 1770). Asukasmäärä väheni vuoden 2024 aikana 6 asukkaalla.

Työ ja elinkeinot Enontekiöllä

Lapin ELY-keskuksen työllisyyskatsaus joulukuun 2024 mukaan työttömien osuus työvoimasta oli joulukuun lopussa koko maassa 12 prosenttia ja Lapissa 10,2 prosenttia. Työttömien osuus työvoimasta vaihteli Lapissa Sodankylän 6,0 prosentista Kemijärven 16,4 prosenttiin. Enontekiöllä työttömien osuus työvoimasta oli 10,1 prosenttia.

Enontekiön alueella työllisyys on kehittynyt viime vuosina positiivisesti. Työttömyysaste vuoden 2023 lopussa oli 11,3 prosenttia. Joulukuussa 2023 työttömiä työnhakijoita TE-toimistossa oli 98 henkeä ja joulukuussa 2024 työttömiä työnhakijoita oli 89. Noin 57 prosenttia työttömistä oli yli 50-vuotiaita. Avointen työpaikkojen määrä oli joulukuussa 2024 41. Vastaava luku joulukuussa 2023 oli 29.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden kustannukset vuonna 2024 olivat noin 151 000 euroa. Edellisenä vuonna kuntaosuus oli noin 182 000 euroa. Työmarkkinatukea maksetaan työttömälle, joka on vasta tullut työmarkkinoille tai työttömälle, joka ei voi saada työttömyyspäivärahaa. Valtio rahoitti vuonna 2024 työmarkkinatuen ensimmäiset 300 päivää. Sen jälkeen kustannuksista puolet maksoi henkilön kotikunta. Kun maksupäiväkertymä ylittää 1 000 päivää, nousi kunnan maksuosuus 70 prosenttiin.

Vuoden 2025 alussa työmarkkinatuen kuntaosuudet tulevat nousemaan. Vuodesta 2025 alkaen kuntaosuutta peritään kaikista yli 100 päivää työttömänä olleista, myös ansiosidonnaista päivärahaa saavista kuntalaisista. Rahoitusmallin uudistuksen tarkoituksena motivoida kuntia järjestämään työvoimapalvelut tehokkaammin.

Työllisyysalueiden aloittaessa toimintansa vuoden 2025 alussa, kaikki työvoimapalvelut hoidetaan kunnissa.

Enontekiö, Kittilä, Kolari, Muonio ja Pello muodostavat Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueen, jossa Kittilä toimii vastuukuntana. Työllisyysalueen muodostaminen ei poista kunnan ja kuntalaisten palvelutarpeita ja kunnan omien työllistämisen tuen palveluiden järjestämisen tarkoituksenmukaisuutta. Enontekiön kuntaan perustettiin vuonna 2024 työllisyyskoordinaattorin vakituinen virka, joka saatiin täytettyä elokuussa 2024.

Työpaikat Enontekiöllä jakautuivat vuonna 2023 (vuoden 2024 luvut eivät vielä saatavilla) toimialoittain seuraavasti:

Työssäkäyvät toimialoittainen Enontekiöllä	2022	2023
Toimialat yhteensä	664	642
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	70	71
B Kaivostoiminta ja louhinta	3	3
C Teollisuus	10	9
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	1	1
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito	5	4
F Rakentaminen	58	48
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	63	65
H Kuljetus ja varastointi	33	39
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	87	81
J Informaatio ja viestintä	4	4
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	1	0
L Kiinteistöalan toiminta	12	12
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	20	23
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	44	33
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	62	51
P Koulutus	46	48
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	98	96
R Taiteet, viihde ja virkistys	17	21
S Muu palvelutoiminta	12	16
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttämätön toiminta	0	1
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	0
X Tuntematon	18	16

Lähde: StatFin/Työssäkäynti/115h --Alueella työskentelevät (työpaikat alueen, toimialan (TOL 2008), sukupuolen ja vuoden mukaan, 2007-2023).

Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Vuoden 2024 alusta ateria- ja puhtauspalvelut siirtyivät hyvinvointilautakunnan alaisuuteen.

Vuonna 2024 kunnan johtavien viranhaltijoiden puuttumisella on ollut toiminnan toteuttamiseen vaikutusta. Erityisesti pitkäjänteiseen kehittämiseen on ollut vähän työaikaresursseja käytettävissä. Kunnanjohtaja, joka oli aloittanut virassaan 9.8.2023, irtisanoutui virastaan 10.2.2024. Kunnanjohtajan virkasuhde päättyi 31.5.2024, mutta hän oli virkavapaalla 28.3.2024 alkaen.

Kunnanvaltuusto valitsi uuden kunnanjohtajan 29.5.2024 § 11. Uusi kunnanjohtaja aloitti virassaan 5.9.2024, josta erosi 10.1.2025 siten, että viimeinen virkapäivä oli 19.1.2025. Kunnanjohtaja oli virkavapaalla 14.11.-15.12.2024.

Kunnanvaltuuston 15.2.2023 tekemästä sivistysjohtajan virkavaalista tehtyyn kunnallisvalitukseen saatiin päätös hallinto-oikeudelta 11.1.2024. Valittu sivistysjohtaja aloitti virassaan 1.6.2024.

Yritys- ja kehittämisasiantuntijan virka oli täyttämättä 23.10.2023 alkaen. Kunnanhallitus päätti 13.2.2024 § 24, että virkaa ei laiteta avoimeksi. Kunnanhallitus esitti kantanaan, että elinvoimalautakunta täyttää tehtävän toimen ja määrittelee tähän liittyvän tehtäväkuvan, sekä laittaa toimen haettavaksi. Elinvoimalautakunta 19.3.2024 § 28 esitti yksimielisesti kunnanhallitukselle, että yritys- ja kehittämisasiantuntijan toimenkuva säilytetään ennallaan ja virka laitetaan hakuun mahdollisimman nopeasti. Kunnanhallitus julisti viran avoimeksi 9.4.2024. Uusi yritys- ja kehittämisasiantuntija aloitti virassaan 2.9.2024.

Työpäällikkö irtisanoutui virastaan huhtikuussa 2024. Hänen virkasuhteensa päättyi 7.5.2024. Uusi työpäällikkö aloitti virassaan 2.9.2024.

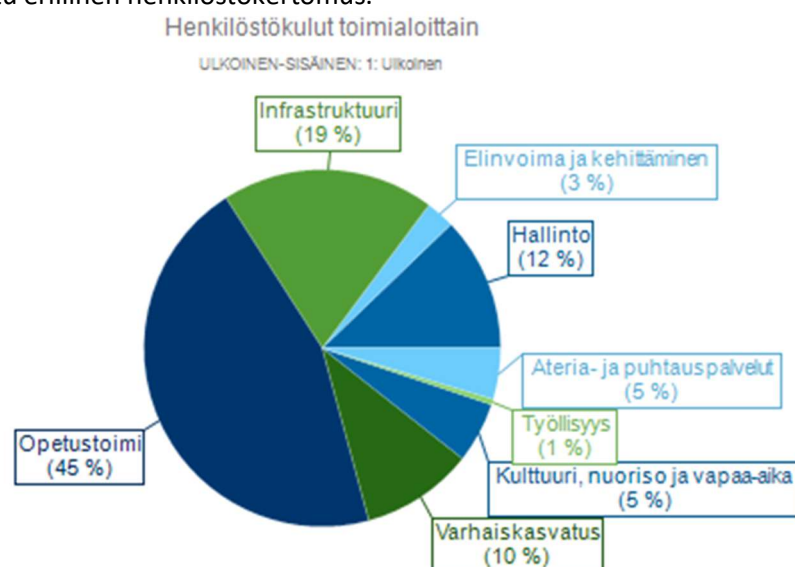
Hallintojohtaja irtisanoutui virastaan 13.9.2024 siten, että hänen virkasuhteensa päättyi 31.3.2025. Uusi hallintojohtaja on valittu ja hän aloittaa virassa 1.4.2025.

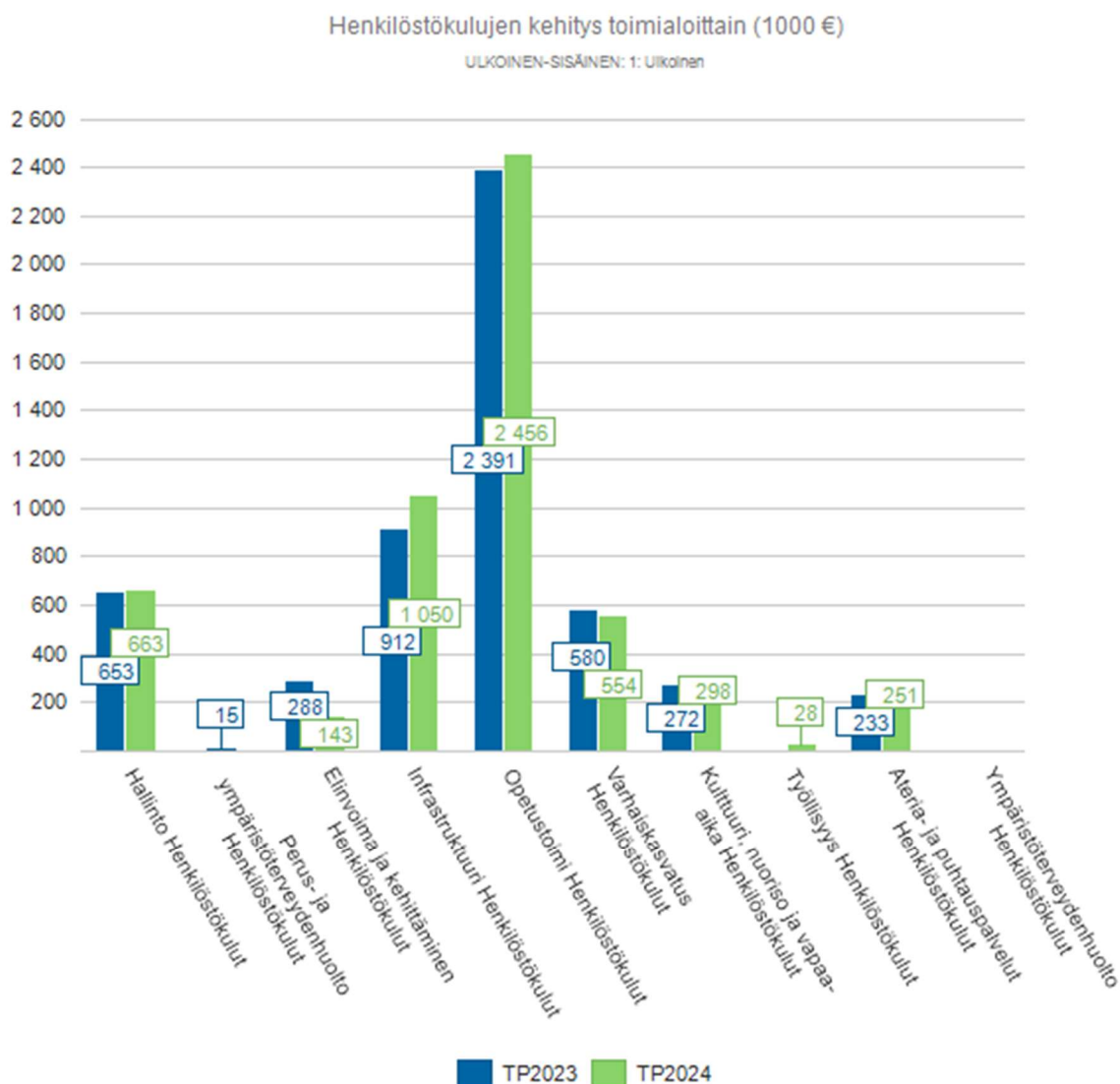
Hyvinvointilautakunta esitti 25.1.2024 § 6 kunnanhallitukselle, että se perustaa työllisyyskoordinaattorin viran. Kunnanhallitus perusti viran 7.5.2024 § 81, jonka jälkeen virka täytettiin.

Kunnan henkilöstö

Kunnan kokonaishenkilöstömäärä vuonna 2024 oli 103 henkilötyövuotta (HTV). Vuonna 2023 vastaava luku oli 104 HTV.

Henkilöstöstä on laadittu erillinen henkilöstökertomus.

Sairauspoissaolot

Henkilöstön sairauspoissaoloja oli vuonna 2024 yhteensä 1877 kalenteripäivää (kpv). Henkilötyövuotta (HTV) kohden se on 18,2 kpv. Vuonna 2023 sairauspoissaoloja oli yhteensä 1899 kalenteripäivää eli 18,4 kpv/HTV. Sairauspoissaolojen kalenteripäivämäärät ovat hienoisesti laskeneet.

Sairauspoissaolojen määrän vaihtelut voivat olla suuria pienissä yksiköissä, koska yhdenkin yli 180 päivää kestävänsä sairauspoissaolon vaikutus on merkittävä. Alla olevasta taulukosta näkee, että lyhyiden ja pitkien sairaslomien määrä on laskenut, mutta tapaturmista johtuvien poissaolopäivien määrä on kasvanut.

Tapaturmista johtuvia poissaoloja oli 146 kalenteripäivää. Tapaturmasta johtuvat poissaolopäivät vuonna 2023 olivat 31 kalenteripäivää, eli määrä on lisääntynyt. Tavoitteena on edelleen 0-työtapaturmaa.

Sairauspoissaolo	2024	2023	2022
Palkallinen sairausloma (kpv)	1429	1457	3485
Palkaton sairausloma (kpv)	302	411	550
Työtapaturmat (kpv)	146	31	0
Yhteensä	1877	1899	4035
Sairauspoissaolojen kpv/HTV	18,2	18,3	25,5

Sairauspoissaoloprosentti	7,2	7,2	10,1
---------------------------	-----	-----	------

Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen

Hyvinvoiva ja osaava henkilöstö on kunnan tärkein voimavara muuttuvassa toimintaympäristössä. Kun työntekijät voivat hyvin sekä fyysisesti että henkisesti ja heillä on tarvittavat taidot ja osaaminen tehtäviensä hoitamiseen, heijastuu se positiivisesti koko organisaation toimintaan. Tyytyväiset ja motivoituneet työntekijät ovat tuottavampia, luovempia ja sitoutuneempia organisaatioon.

Hyvinvointiin panostaminen sisältää monia osa-alueita, kuten panostuksen terveyteen, työn ja vapaa-ajan tasapainon tukemisen, henkilöstön kehittämisen ja koulutusmahdollisuudet, sekä työympäristön viihtyvyyden parantamisen. Lisäksi on tärkeää tarjota työntekijöille mahdollisuus tulla kuulluksi ja vaikuttaa omaan työhönsä liittyviin asioihin.

Osaamisen kehittäminen puolestaan edellyttää jatkuvaa oppimista ja koulutusta. Työntekijöiden taitojen ja osaamisen päivittäminen on välttämätöntä, jotta kunta pystyy vastaamaan muuttuvaan toimintaympäristöön.

Enontekiön kunta tuki vuonna 2024 henkilöstön liikuntaharrastuksia maksamalla kuntosalin, uimahallin ja kansalaisopiston liikuntakurssien kustannuksia. Vuoden 2025 alusta kunta otti käyttöön kohdennetun maksuvälineen (120 e/vuosi) liikuntaan, hyvinvointiin ja kulttuuriin. Lounasetu tarjotaan lounasvähennyksenä. Muutoksen tarkoitus on selkeyttää henkilöstöetuja ja tarjota tasapuolisesti edut käyttöön kaikille kunnan työntekijöille.

Kunta tukee työaikajärjestelyillä työn ja yksityiselämän yhteensovittamista sekä hyvinvointia. Etätyö on käytössä niissä tehtävissä, joissa se on mahdollista. Työaikojen joustomahdollisuuksia on käytössä mm. vuoroteltuvapaa, osa-aikatyö, osittainen hoitovapaa, osa-aikaeläke ja liukuva työaika niissä tehtävissä, joissa se on mahdollista. Lisäksi kunnassa toimii yhteistoimintaryhmä työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa. Yhteistoimintaryhmään kuuluu työnantajan ja työntekijöiden edustajia. Yhteistyöryhmä toimii myös kunnan työsuojelutoimikuntana.

Kunnan ja työterveyden välinen yhteydenpito palvelun laadun parantamiseksi on ollut tiivistä. Päivitetty työterveyden toimintasuunnitelma astui voimaan 21.5.2024. Toimintasuunnitelman keskeisin tavoite on työntekijöiden terveyden ylläpitäminen ja edistäminen. Tavoitteeseen pääsemisen toimenpiteeksi asetettiin säännölliset terveystarkastukset, terveyskampanjat, fyysisen kunnan tukeminen ja ravitsemusohjeet.

Toimintakauden keskeisimmiksi toimenpiteiksi määriteltiin kiireellisyysjärjestyksessä varhainen puuttuminen terveysongelmiin, sairauspoissaolojen seuranta sekä työkykyä ylläpitävät toimenpiteet. Lisäksi muita keskeisiä tavoitteita ovat työntekijöiden kuuleminen terveyteen ja turvallisuuteen liittyvissä asioissa, palautteen kerääminen sekä yhteistyö työntekijöiden, työnantajan ja työterveyspalveluiden välillä. Työkykyä ylläpidetään työkykyarvioilla, työergonomian parantamisella sekä tukemalla työssä jaksamista.

Kunnanhallitus hyväksyi 28.5.2024 § 105 päihdeohjelman ja 106 varhaisen tuen toimintamallin. Toimialajohdajat ja -vastaavat ovat käyneet asiakirjat henkilöstön kanssa läpi.

Esimiesten ja luottamushenkilöiden rooli on merkittävä henkilöstön hyvinvoinnissa. Heidän tehtävänä on tukea työntekijöitä, tarjota resursseja ja mahdollisuuksia kehittymiseen sekä luoda kannustava ja motivoiva ilmapiiri työyhteisössä.

Enontekiön kunnassa sairauspoissaolojen määrä on korkeahko ja henkilöstön vaihtuvuus suurta. Erityisesti johtavien viranhaltijoiden suuri vaihtuvuus tuo haasteita ja paikoin kriisiyttää kunnan toiminnan. Useiden johtajavaihdosten seurauksena ja johtoryhmän hajanaisuuden vuoksi työkyvyn johtaminen on jäänyt liian

vähäiseksi. Vuosina 2023 ja 2024 tehtyjen työhyvinvointikyselyjen tulokset korostavat esihenkilötaitojen kehittämisen tarvetta.

Enontekiön kunta sai KEVA:lta työelämän kehittämisrahaa 15 000 euroa "Yhdessä johtaminen arjen avuksi" hankkeeseen. Hankkeen toteutusaika on 1.6.2024-31.12.2025. Kehittämishankkeen tavoitteina on parantaa esihenkilöiden osaamista ja ymmärrystä työkykyjohtamisesta sekä vähentää epäasiallista käytöstä organisaatiossa. Hankkeessa hyödynnetään case-pohjaista harjoittelua ja sisäistä parisparrausta esimiesten keskinäisen tuen ja luottamuksen rakentamiseksi.

Hankkeen kehittämistoimenpiteiden avulla pyritään saavuttamaan yhtenäinen johtamiskulttuuri ja luomaan työympäristö, jossa jokainen työntekijä kokee tullessa kohdelluksi tasa-arvoisesti, saa tarvitsemaansa tukea ja palautetta, sekä työskentelee hyvässä työilmapiirissä ilman epäasiallista kohtelua. Hankkeen avulla odotetaan sairauspoissaolojen määrän vähentyvän ja henkilöstön vaihtuvuuden pienenevän pitkällä aikavälillä.

Ympäristöasiat

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tilinpäätöksessä. Enontekiön kunnassa ei ole tunnistettu tällä hetkellä merkittäviä ympäristövaikutuksia, jotka vaikuttaisivat olennaisesti kunnan taloudelliseen asemaan tai toiminnan kehitykseen.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Työ- ja elinvoimapalvelujen siirto kuntien muodostamille työllisyysalueille astui voimaan 1.1.2025. Enontekiö kuuluu Tunturi-Lapin ja Pellon työllisyysalueeseen, jossa Kittilä toimii vastuukuntana. TE-palvelujen siirto kunnille tuo palvelut lähemmäksi asiakkaita ja kunnan muita elinvoimapalveluita. Uudistuksen myötä kunnat saavat vahvistuvien peruspalvelujen myötä lisää työkaluja elinvoiman edistämiseen.

Taloussuunnitelmakauden 2025-2027 talousnäkymät ovat haastavat. Talousarviovuonna 2025 vuosikate painuu negatiiviseksi ja taloussuunnitelmavuosina 2026-2027 vuosikate on lähellä nollaa. Vuosina 2025-2027 Enontekiön kunta velkaantuu noin 10,7 miljoonan euron nettoinvestointitarpeen vuoksi. Investointien rahoitus on suunniteltu katettavan lainarahoituksella. Vuonna 2025 pitkäaikaisten lainojen määrän arvioidaan nousevan noin 5,2 miljoonaa euroa ja lainamäärä vuoden 2025 lopussa arvioidaan olevan noin 8,5 miljoonaa euroa, joka on noin 4 900 €/ asukas. Vuosina 2026-2027 lainamäärän lisäys arvion mukaan on noin 4,0 miljoonaa euroa ja lainamäärä vuoden 2027 lopussa noin 12,5 miljoonaa euroa.

Kunnan investointitarpeet eivät ole lähivuosina laskemassa, mutta tulorahoituksen taso suhteessa investointitarpeeseen on matala. Tämän vuoksi investointien aikatauluttaminen ja toteuttamisjärjestys tulee suunnitella harkitusti, jotta kunnan lainamäärä ei kasva hallitsemattomasti. Investointien liiallinen supistaminen voi kuitenkin vähentää kunnan elinvoimaa.

Enontekiön kunta on pääomittanut Enontekiön Lentoasema Oy:tä sen alijäämäisen toiminnan vuoksi ja Enontekiön Vesihuolto Oy:tä Karesuvannon ja Kilpisjärven investointihankkeiden toteuttamiseen. Enontekiön kunnan konserniyhtiöiden talouden saaminen kestäväälle pohjalle on tärkeää, jotta pääomittaminen tai omavelkaisten takausten myöntäminen ei pitkällä aikavälillä muodosta riskiä kunnan liialliselle velkaantumiselle. Konserniohjauksen merkitys kuntakonsernin talouden tasapainottamisessa kasvaa. Uudistetun konserniohjeen hyväksyminen on valtuuston kevään 2025 työlistalla.

Tulevaisuudessa kuntien rooli tulee kasvamaan elinvoiman vahvistamisessa. Lähes kaikilla kunnan toiminoilla on vaikutuksia paikkakunnan elinvoimaisuuteen ja siksi elinvoimanäkökulma on osattava ottaa huomioon kunnan toiminnassa laajasti. Yritysten toimintaedellytysten tukeminen tulee nähdä monipuolisesti. Kunnan vastuulla on huomioida kaavoituksessa, että yritystontteja on riittävästi. Samoin kunnalle on tärkeää, että työnhakijat ja työnantajat kohtaavat. Myös asunto- ja maankäyttöpolitiikalla voidaan vaikuttaa kunnan vetovoimaisuuteen ja houkuttelevuuteen niin yritysten kuin niiden tarvitseman työvoiman kannalta.

Elinkeinoelämän toimintaympäristöön liittyy huomattavaa epävarmuutta. Matkailun osuus kunnan liikevaihdosta noin 75 prosenttia. Venäjän hyökkäyssotaan liittyvät kehityskulut tai USA:n vaikeasti ennakoitava politiikka voivat hidastaa talouden odotettua kasvua ja vaikeuttaa sitä kautta enontekiöläisten yritysten toimintaa.

Kunnan tehtävänä on turvata asukkailleen ja tuleville sukupolville terveellinen, turvallinen, toimiva ja viihtyisä elinympäristö. Pitkäjänteisellä maapolitiikalla, alueidenkäytön suunnittelulla ja viranomaisten lupapalveluilla luodaan edellytykset kuntalaisten hyvinvoinnille ja kunnan elinvoimalle.

Myös tulevaisuudessa kunta rakentaa ja ylläpitää välttämättömiä yhdyskuntatekniikan palveluita, esimerkiksi vesihuoltoa. Enontekiön kunnan tulevien vuosien investoinneissa on huomioitava riittävä satsaus vesihuollon laajentamiseen jo kaavoitetuille alueille.

Enontekiön kuntastrategia 2022-2025 määrittää valtuustokauden 2021-2025 painopisteet, vision vuodelle 2030, kunnan arvot ja olemassa olon tarkoituksen sekä valtuustokauden strategiset projektit. Enontekiön visio vuodelle 2030 on ”Enontekiö – arktinen kotimme. Arvojamme ovat luonto, aktiivisuus ja yhteisöllisyys. Edistämme asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa järjestäen palvelut sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.”

Elinvoimainen kunta pitää olemassa olevat kuntalaiset ja toimijat alueella, ja houkuttelee uusia ihmisiä ja toimijoita. Kunta, kuntalaiset, yritykset ja järjestöt ja muut alueen toimijat on tärkeää saada toimimaan yhteisten päämäärien hyväksi uutta luoden. Työhön tarvitaan erilaisia näkökulmia omaavia ihmisiä ja ihmisten välistä avointa ja ennakkoluulotonta vuorovaikutusta, myönteistä asennetta unohtamatta. Luottamuksellisen ilmapiirin ja hyvän vuorovaikutuksen turvaaminen ja ylläpitäminen ihmisten ja yhteisöjen välillä on tärkeää. Kunnan tehtävänä on kehittää keinoja vuorovaikutuksen ja kumppanuuden edistämiseen.

Myönteinen imago on kunnalle erittäin tärkeä kilpailutekijä. Kunnat kilpailevat työntekijöistä, uusista asukkaista ja matkailijoista. Imagon rakentaminen näkyy esimerkiksi kunnan tekemistä arvovalinnoista ja kuntastrategiasta. Kilpailukyvyyn kannalta on tärkeää, että imago perustuu aitoihin kilpailutekijöihin, eikä sitä nähdä pelkästään markkinointikeinona. Parhaiten kuntaa markkinoivat omat kuntalaiset, yrittäjät ja tyytyväiset työntekijät sekä asiakkaat, jotka levittävät myönteistä viestiä eteenpäin.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan toimintaan vaikuttavat mm. toiminnalliset riskit, rahoitusriskit ja vahinkoriskit. Riskit voivat toteutuessaan vaikuttaa kunnan asemaan, talouteen, palvelukykyyn, työvoiman saatavuuteen ja yleiseen kilpailukykyyn asukkaista ja yrityksistä.

Toiminnalliset riskit koskevat mm. henkilöstön osaamista ja saatavuutta, tietojärjestelmien toimivuutta, suhdannevaihteluja ja lainsäädännön muutoksia.

Hankintalain uudistamiseen tähtäävä työryhmämietintö on ollut lausuntokierroksella alkuvuonna 2025. Mukana mietinnössä on ehdotus, joka säätäisi kuntien yhdessä omistamien yhtiöiden käyttöä tarkasti niin, että yksikään kunta ei saisi enää omistaa yhtiöistä alle 10 prosentin osuutta. Lakimuutoksessa ehdotettu vähintään 10 % omistusosuus johtaa pienten kuntien, kuten Enontekiön, osalta kustannusten kasvuun ja hallinnollisiin ongelmiin. Olemassa olevien yhtiöiden purkaminen ja palveluiden uudelleenkilpailuttaminen tulee aiheuttamaan valtavasti työtä ja edellyttää Enontekiöllä joko henkilöstöresurssien kasvattamista tai konsulttipalveluiden ostoa.

Enontekiön kunnan osalta lakimuutos tarkoittaisi muun muassa ICT-palveluiden, hallinnon- ja taloushallinnon järjestelmien, palkanlaskennan, jätehuollon ja jopa kirjastojärjestelmien hankkimisen uudelleenorgani-

sointia lähes mahdottomassa aikataulussa eli noin kahdessa vuodessa. Riski hintojen nousulle ja palvelutason laskulle on todellinen, koska uudistuksen myötä kuntien sidosyksiköiden kautta saadut volyymiedut ka-
toisivat.

Kunnan henkilöstön saatavuuteen ja osaamiseen liittyviä riskejä pyritään ennakoimaan ennen muuta osaa-
misen kehittämisellä, uudelleen koulutuksella sekä henkilöstön sisäisillä siirroilla ja hyvällä työnantajakuvalla.
Henkilöstön osaamisen kehittäminen on tärkeää, jotta kunnan palvelutuotannossa turvataan tarvittava osaa-
minen jatkuvasti muuttuvassa toimintaympäristössä. Ajantasainen osaaminen liittyy myös työhyvinvointiin.

Eläkkeelle siirtyvien määrä näkyi vuonna 2024 lisääntyvänä rekrytointitarpeena. Vuosina 2026-2028 eläköity-
vien määrä tulee lisääntymään. Työvoima vähenee valtakunnallisestikin, joten henkilöstön saatavuuteen on
kiinnitettävä entistä enemmän huomiota. Rekrytoinneissa on samaan aikaan tunnistettava työtehtävien
muuttuminen ja sitä kautta muuttuva osaamistarve kunnassa. Pelkkä aktiivinen työpaikkojen markkinoimi-
nen ei enää riitä, vaan myös työnkuvia on mietittävä siten, että saatavilla oleva työvoima kokee työn mielen-
kiintoiseksi ja motivoivaksi.

Toimintariskinä on pienessä organisaatiossa avainhenkilöiden erikoisosaamisen korvaaminen. Pienessä or-
ganisaatiossa melkein kaikki toimihenkilöt ja viranhaltijat ovat avainhenkilöitä omalla toimialallaan. Pienessä
yksikössä on erittäin vaikea varahenkilöjärjestelmällä täysin korvata avainhenkilöiden erikoisosaamista ja
varmistaa toiminnan häiriötön jatkuvuus joka tilanteessa. Riskien vähentämiseksi dokumentaatioon ja ajan-
tasaiseen ohjeistukseen kiinnitetään jatkossa huomioita. Eläköitymiset ja uusrekrytoinnit lisäävät perehdy-
tyksen tarvetta, mutta samalla tuovat kaivattua osaamista ja lisäresurssi toimialoille.

Henkilöstön työhyvinvointi ja työssäjaksaminen ovat toiminnallinen ja taloudellinen riski. Henkilöstön pitkät
sairaspoissaolot ja suuri henkilöstövaihtuvuus kuormittavat niitä, jotka oman työnsä ohella tekevät poissaol-
leiden töitä. Enontekiön kunta panostaa jatkossa enemmän henkilöstövoimavarojen johtamiseen sekä laa-
duksaaseen esimiestyöhön, jotta nykyiset ja tulevat työntekijät pitävät kuntaa hyvänä työnantajana. Työnan-
tajakuvan rakentamisessa tiedon kerääminen työntekijöiltä on ensimmäinen askel. Merkityksellinen työ,
luottamus johtoon, läpinäkyvä organisaatio ja työn tavoitteen ymmärtäminen sekä tehokas viestintä ovat
asioita, jotka tukevat työnantajakuvan rakentamista rekrytoinneissa.

Kunnan palvelutuotantoa tarkastellaan jatkuvasti, mikä vaatii pitkäjänteistä suunnitelmallisuutta toimialoilla.
Suunnittelussa on huomioitava erityisesti tehtävien uudelleen organisointi muuttuvan osaamistarpeen mu-
kaisesti, sisäiset siirrot, oppisopimuksen hyödyntäminen sekä rekrytointiprosessien kehittäminen sellaiseksi,
että avoimiin tehtäviin tulee hakemuksia.

Tietojärjestelmät ja tietoliikenneyhteydet sekä sähkön saanti ovat merkittäviä riskejä kunnan johtamisen ja
palvelutuotannon ylläpitämisen kannalta. Niiden tehokkuus ja häiriöttömyys on varmistettava riittäville toi-
menpiteillä. Tietoturvallisuutta koskevien riskien hallinta on osa organisaation riskienhallintaa. Tietoturvalli-
suudella tarkoitetaan tietojen, palvelujen, järjestelmien ja tietoliikenteen suojaamista ja varmistamista niihin
kohdistuvien riskien hallitsemiseksi.

Kunnassa on käytössä joitakin teknisiä ratkaisuja riskien hallitsemiseksi ja tietoturvaohjeistus, jonka päivittä-
minen siirtyy jälleen vuodelle eteenpäin eli vuoteen 2025. Kunnan henkilöstölle ja luottamushenkilöille jär-
jestetään tietoturvakoulutusta.

Rahoitusriskit koostuvat lähinnä rahoitus-, maksuvalmius- ja korkoriskistä. Rahoitusriskien hallinnan tavoit-
teena on varmistaa, että kunnalla on mahdollisimman tehokkaasti käytettävissään riittävä rahoitus. Maksu-
valmiusriski liittyy kassanhallintaan ja korkoriskit korkotason vaihteluun. Rahoitusriskit liittyvät myös kunnan
antamiin takauksiin.

Kunnan rahoitusriskiin vaikuttavat valtionosuuksien tuleva kehitys ja mm. mahdolliset muutokset yhteisö-vero-osuuksiin ja kiinteistöveron tuoton kohdistamisessa. Kuntien vastuun lisääminen työllisyyden hoidossa aiheuttaa kunnalle kustannuksia. Julkisen talouden alijäämän ja velkaantumisen hoito tulee koskettamaan myös kuntien toimintaa ja taloutta. Talouden laskusuhdanteessa verotulojen arviointi on haastavaa ja valtiotalouden tasapainottamistoimet voivat vaikuttaa merkittävästi kuntiin. Enontekiön kunnan rahoitus pohjasta valtionosuudet ovat noin puolet, joten muutokset valtionosuusjärjestelmässä vaikuttavat merkittävästi kunnan rahoitus pohjaan.

Kunnan rahoitusriski liittyy myös korkotason nousuun ja kunnan myöntämiin omavelkaisiin takauksiin. Enontekiön Lentoasema Oy:n alijäämäiset tilikaudet sekä Enontekiön Vesihuolto Oy:n isot investoinnit lisäävät kunnan rahoitusriskiä. VT 21 perusparannushankkeeseen liittyy tien lenventäminen Karesuvannossa, joka aiheuttaa Vesihuololle tarpeen siirtää runkovesilinjoi Karesuvannossa. Ennakkolaskelman mukaan se aiheuttaisi n. 1,8 milj. euron kustannukset Vesihuollolle. Lapin ELY-keskus on ilmoittanut, että heillä ei ole tällä hetkellä määrärahoja kustannusten kattamiseen ja rahoitus heidän taholtaan edellyttää lisämäärärahaa valtion budjettiin.

Kunnan rahoitusriskiä lisää Enontekiön Sähkö Oy:n kaupan mahdollinen purku. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus kumosi 2022 Enontekiön kunnanvaltuuston päätöksen (2.12.2020 § 67) myydä Enontekiön Sähkö Oy:n osakekanta Neve isommuks Oy:lle. Päätös kaatui esteellisyys asian käsittelyssä alemmissa toimitelmissä. Muotovirhe korjattiin ja asia valmisteltiin ja käsiteltiin uudelleen. Kunnanvaltuusto päätti 16.11.2023 § 104 hyväksyä Enontekiön kunnan ja Neve Isommuks Oy:n välisen kauppakirjan. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus hylkäsi valtuuston päätöksestä tehdyn kunnallisvalituksen 24.2.2025.

Vahinkoriskit kohdistuvat yleensä johonkin kohteeseen ja vahingon mahdollisuus sekä seuraukset ovat etukäteen tiedossa, mutta vahingon todennäköisyyttä ei kuitenkaan tiedetä. Kunnan toiminta- ja omaisuusriskeihin on varauduttu vakuuttamisella. Vakuutusten päivittämistyötä tehdään jatkuvasti vastuuviranhaltijoiden toimesta.

Kunnan ja kuntakonsernin rakennuksissa on niiden kuntoon ja sisäilmaan liittyviä riskejä. Enontekiön Liikekiinteistön omistamista yritystiloista on muuttanut pois Saamelaisalueen koulutuskeskus sisäilmaongelmien vuoksi. Kunnan ja konserniyhtiöiden on jatkossa panostettava enemmän rakennusten huoltoon ja kunnostamiseen, jotta vastaavia tilanteita ei arvaamatta pääse syntymään.

SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Kunnan toiminnan ja talouden valvontajärjestelmä koostuu ulkoisesta ja sisäisestä valvonnasta. Ulkoinen valvonta jakaantuu tarkastuslautakunnan arviointiin ja lakisääteiseen tilintarkastukseen. Sisäinen valvonta on osa päivittäistä johtamista, jonka apuna johto voi käyttää sisäistä tarkastusta. Ulkoinen valvonta on kunnan toimivasta johdosta riippumatonta valvontaa, kun taas sisäinen valvonta on kiinteä osa jatkuvaa toiminnan ja talouden ohjausta ja seurantaa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on siten osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista.

Hallintosäännössä on kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Hallintosäännössä on huomioitu tarpeelliset määräykset lähinnä asiaa koskevasta toimivallasta ja tehtävien jaosta. Kuntalain säännöksiin tavoitteena on terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia. Tästä syystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisi perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan.

Hallintosäännön mukaan sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään kunnan hallituksen hyväksymässä sisäisen tarkastuksen toimintaohjeessa. Enontekiön kunnassa ei ole hyväksytty sisäisen tarkastuksen toimintaohjetta.

Kunnanhallituksen on kuntalain 115 §:n mukaisesti esitettävä toimintakertomuksessa selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä. Selonteossa kunnanhallitus esittää, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on kunnassa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että kunnalle ja kuntakonsernille asetetut tavoitteet saavutetaan ja että toiminta on tuloksellista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa ei eriytetä muusta tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävästä toiminnasta, vaan se on jatkuva osa päivittäistä johtamista, ohjaamista ja työn toteuttamista.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan yleisesti kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Hallintosäännössä on vastuutettu kunnanhallitukselle, lautakunnille ja viranhaltijoille ja vastuuviranhaltijoille sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät. Kunnanhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Lautakunnat ja kunnanhallitus seuraavat alaistensa viranhaltijoiden päätöksiä. Kunnanhallitus seuraa lautakuntien päätöksiä. Tämä on huomioitu hallintosäännössä. Tarvittaessa käytetään otto-oikeutta tai toimielin korjaa omaa päätöstään tarvittaessa. Kunnanvaltuusto on asettanut tavoitteeksi hyvän hallinnon ja kunnanhallitus on ohjeistanut toimielimiä ja viranhaltijoita sekä tytäryhtiöitä ja toimitusjohtajia hyvän hallinnon noudattamisesta Enontekiön kuntakonsernissa.

Kunnanhallitus päätti 12.3.2024 § 34 käyttää etuostolaissa tarkoitettua etuosto-oikeutta Enontekiön kunnassa sijaitsevaa Alfinmaan tilaa (kiinteistötunnus 47-405-32-7) koskevassa kiinteistökaupassa virkistys- ja suojelutarkoituksia varten. Pohjois-Suomen hallinto-oikeus on päätöksellään 14.03.2025 kumonnut kunnanhallituksen päätöksen etuosto-oikeuden käyttämisestä.

Kunnanhallituksen päätöksistä on tehty vuoden 2024 aikana kaksi oikaisuvaatimusta. 10.12.2024 § 250 kunnanhallitus nimesi vaalilautakuntaan henkilön, joka ei ollut antanut suostumustaan. Nimeäminen oikaisiin 11.2.2025 § 28. Kunnanhallituksen kokouksen 28.5.2024 § 99 tehty oikaisuvaatimus käsiteltiin 13.8.2024 § 143 ja oikaisuvaatimus hyväksyttiin. Kyseessä oli Kilpisjärven korttelin 18 asemakaavan muutos.

Hyvinvointilautakunnan päätöksestä 20.6.2024 § 43 tehty oikaisuvaatimus käsiteltiin lautakunnassa 29.8.2024 § 53 ja lautakuntakunta katsoi, että valitus ei johda toimenpiteisiin.

Hyvinvointilautakunta käsitteli 24.10.2024 § 70 viranhaltijapäätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen ja kumosi päätöksen sekä päätti asian uudelleen.

Kunnanhallitus on vuonna 2024 käyttänyt otto-oikeutta kahteen kunnanjohtajan päätökseen (22.12.2023 §

12 ja 19.3.2024 §2).

Kanteluita kunnan toimintoihin liittyen ei ole tehty.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus.

Tilinpäätösvuonna on seurattu säännöllisesti asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista vastuuviranhaltijoiden toimesta sekä lautakunnissa ja kunnanhallituksessa. Tuloksellisuuden arviointia toteutetaan osana toiminnan ja talouden valmistelua ja seurantaa. Osavuosikatsauksia käsiteltiin lautakunnissa ajalta 1-3/2024 ja 1-6/2024 sekä 1-9/2024. Kunnanhallitus käsitteli osavuosikatsaukset ajalta 1-3/2024 ja 1-6/2024.

Varojen käyttöä valvovat vastuuviranhaltijat oman vastuualueensa osalta. Talousarvioon liittyvät muutokset käsiteltiin valtuustossa tilikauden aikana.

Riskienhallinnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät ja vastuut:

Valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista ja edellyttää, että kuntakonsernin kaikissa toiminnoissa ja kaikilla organisaation tasoilla on riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Kunnanhallituksella on vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistamisesta ja asianmukaisesta järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Kunnanhallituksen alaiset toimielimet vastaavat omien tehtäväalueidensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Johtavien viranhaltijoiden, erityisesti tilivelvollisten, tehtävänä on toimeenpanna sisäinen valvonta ja riskienhallinta vastuualueellaan ja raportoida niistä hyväksytyjen ohjeiden mukaisesti.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt raportoivat konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnassa on hallintosäännössä määritelty euromääräiset hankintavaltuudet luottamustoimielimille ja viranhaltijoille. Kunnan säännöissä ja ohjeissa on velvoitteita kunnan omaisuuteen liittyen (mm. hallintosääntö, taloudenhoidosta annettu ohje, irtaimisto-ohje). Hankintaosaamista on pyritty lisäämään koulutuksin ja se vaatii jatkossakin jatkuvaa koulutusta mm. lainsäädännön muuttumisen seurauksena.

Sopimustoiminta

Sopimusehtojen noudattaminen ja vanhentumisaikojen seuranta ym. on vastuutettu hallintosäännössä.

Sopimusten seuranalle on edellytykset parantua, koska CaseM-asianhallintajärjestelmä on otettu käyttöön, mutta asian käyttöönotossa on vielä puutteita.

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma

	2024	2023
TOIMINTATUOTOT	2 320	2 763
TOIMINTAKULUT	- 10 378	- 10 161
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 8 058	- 7 398
Verotulot	4 489	4 630
Valtionosuudet	3 439	3 700
Rahoitustuotot ja -kulut	623	575
Korkotuotot	141	
Muut rahoitustuotot	728	807
Korkokulut	- 56	- 10
Muut rahoituskulut	- 189	- 223
VUOSIKATE	493	1 506
Poistot ja arvonalentumiset	- 446	- 470
Satunnaiset tuotot ja kulut		
TILIKAUDEN TULOS	47	1 036
Varausten ja rahastojen muutokset	6	6
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	53	1 042

Tuloslaskelman tunnusluvut	TP2024	TP2023
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	22	28
Vuosikate/Poistot, %	111	320
Vuosikate, € / Asukas	279	851
Asukasmäärä	1 764	1 771

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Tuloslaskelman analysointi

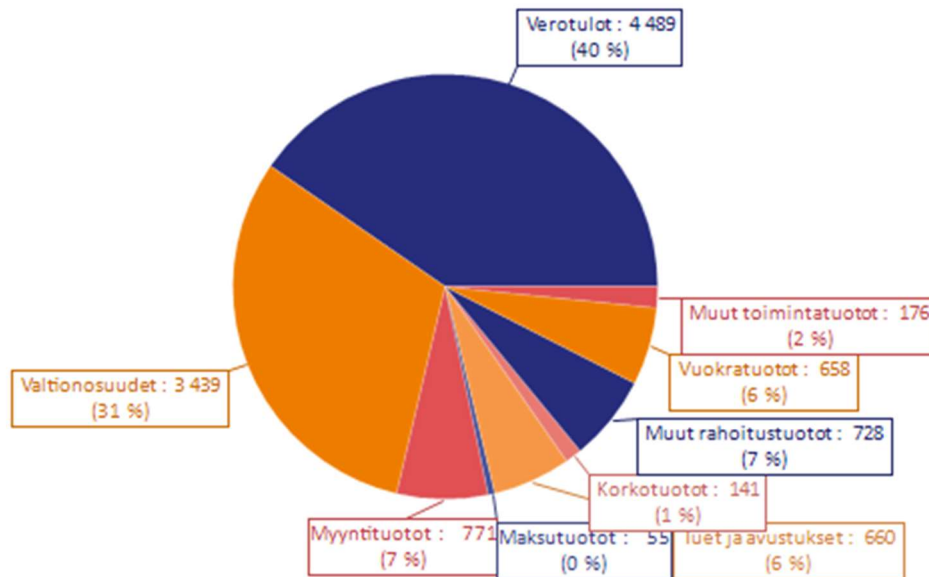
Tilikauden tulos

Kunnan tilikauden 2024 tulos muodostui 53 296 euroa ylijäämäiseksi. Tilinpäätös 2023 oli ylijäämäinen 1,042 miljoonaa euroa.

Toimintakate oli -8,1 miljoonaa euroa, mikä muodostui 2,3 miljoonan euron toimintatuotoista ja 10,4 miljoonan euron toimintakuluista. Toimintakate kasvoi edellisestä vuodesta 660 tuhatta euroa eli toiminnan nettokulujen kasvu oli lähes 9 prosenttia vuodesta 2023.

Vuosikate oli 0,5 miljoonaa euroa (1,5 milj. euroa vuonna 2023) ja se kattoi poistot 111-prosenttisesti.

Tuotot

Kunnan tuottojen kokonaismäärä oli yhteensä 11,1 miljoonaa euroa (11,9 milj. euroa vuonna 2023). Toimintatuottoja kertyi 2,3 miljoonaa euroa ja niillä katettiin 22 % prosenttia toimintakuluista.

Myyntituotot olivat 771 000 euroa (799 000 euroa vuonna 2023). Tähän ryhmään kuuluu suurimpina erinä kaukolämmön myynti, palvelumyynti Enontekiön Vesihuolto Oy:lle, ateriamyynti Lapin hyvinvointialueelle ja hallintopalveluiden myynti tytäryhtiöille. Lisäksi muita myyntituottoja olivat Hetta Hiihtomaan, kuntosalien, Järämän museon ja elokuvalippujen myyntituotot. Myyntituottoihin sisältyviä kotikuntakorvaustuloja ei ollut vuonna 2024. Niiden määrä edellisvuonna oli 22 000 euroa.

Maksutuottoja saatiin 55 000 euroa (205 000 euroa vuonna 2023). Maksutuottoja ovat mm. varhaiskasvatuksen hoitopäivämaksut, opetustoimen iltapäivätoiminnan maksut, maankäyttökorvaukset ja rakennusvalvontamaksut. Maankäyttökorvauksia ei ollut vuonna 2024. Edellisvuonna niiden määrä oli 130 000 euroa. Rakennusvalvontamaksut pienivät noin 12 000 euroa vuodesta 2023.

Tukia ja avustuksia kertyi 660 000 euroa (893 000 euroa vuonna 2023). Kunta sai tukea mm. saamenopetukseen, saamen kielilakiin ja hankkeisiin liittyen. Tukien ja avustusten pieneneminen vuoteen 2023 nähden johtuu pääasiassa avustusta saaneiden hankkeiden määrän pienentymisestä ja saamenopetukseen saatavan avustuksen määrän vuosittaisesta vaihtelusta.

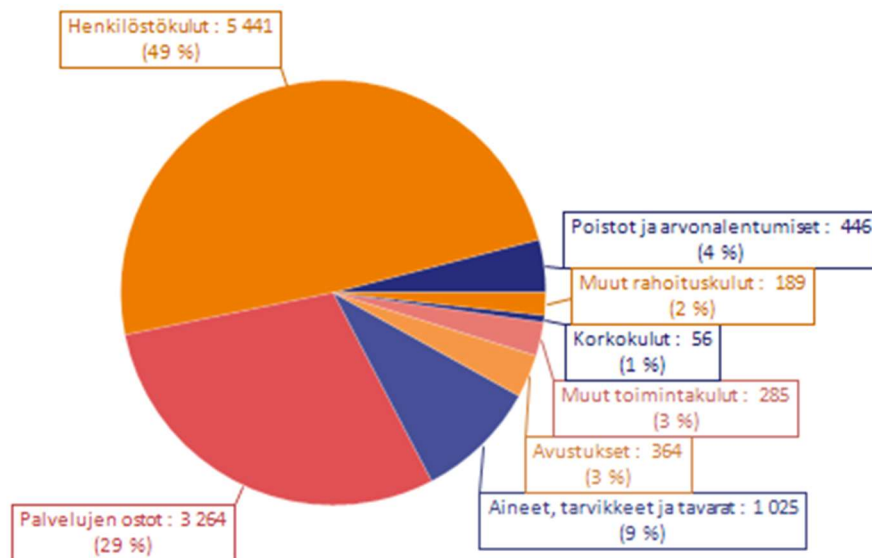
Vuokratuotot olivat 658 000 euroa (656 000 euroa vuonna 2023). Vuokratuotoista suurin osa kertyi Lapin hyvinvointialueelle vuokratuista toimitiloista.

Muut toimintatuotot olivat 176 000 euroa (210 000 euroa vuonna 2023), josta 135 000 euroa aiheutui tonttien myyntivoitoista. Edellisvuonna tonttien myyntivoitot olivat 208 000 euroa. Muiden toimintatuottojen toteuma sisältää noin 17 000 euroa rakentamisvelvoitteen täyttämättä jättämiseen liittyviä sakkomaksuja.

Verorahoitus oli 7,9 miljoonaa euroa, josta verotulot (kunnallisverotulot, kiinteistöverotulot ja yhteisöverotulot) olivat 4,5 miljoonaa euroa ja valtionosuudet 3,4 miljoonaa euroa. Verorahoituksen muutos edelliseen vuoteen nähden oli -402 000 euroa (-4,8 %).

Rahoitustuotot olivat 869 000 euroa (807 000 euroa vuonna 2023), joka koostui pääasiassa Kemijoki-osuuk-sien 719 000 euron tuotosta (802 000 euroa vuonna 2023). Vuonna 2024 saatiin lisäksi määräaikaisen sijoitustilin korkotuottoa 136 000 euroa.

Kulut

Kunnan toimintakulut olivat yhteensä 10,4 miljoonaa euroa (10,2 milj. euroa vuonna 2023). Henkilöstökulut ja palvelujen ostot muodostivat noin 84 % toimintakulujen kokonaissummasta.

Henkilöstökulujen toteuma oli 5,4 miljoonaa euroa (5,3 milj. euroa vuonna 2023), mikä on 52 prosenttia toimintakuluista.

Palvelujen ostot olivat 3,3 miljoonaa euroa vuonna 2024 ja siinä on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 227 000 euroa. Merkittävin kasvu oli puhtaanapitopalveluissa (+47 000 euroa), rakennusten ja alueiden rakennus- ja kunnossapitopalveluissa (+141 000 euroa), koneiden ja laitteiden rakennus- ja kunnossapitopalveluissa (+48 000 euroa) sekä koulutus- ja kulttuuripalveluissa (+50 000 euroa). Palvelujen ostoista suoraan kuntalaisille hankittujen lopputuotepalvelujen eli asiakaspalvelujen ostojen osuus oli 95 000 euroa eli vain noin 3 % kaikista palvelujen ostoista. Muiden palvelujen ostojen määrä oli 3,2 miljoonaa euroa, josta suurin yksittäinen menoerä oli kuljetuspalvelut. Niiden määrä oli noin 0,9 miljoonaa euroa eli lähes kolmannes muista palvelujen ostoista.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän kulut olivat 1,0 miljoonaa euroa. Ne olivat 54 000 euroa edellisvuotta vähemmän johtuen lähinnä lämmitys- ja sähkökulujen vähentymisestä. Tähän ryhmään sisältyvistä kuluista suurimman osan muodostavat lämmitys, sähkö ja elintarvikkeet. Niiden yhteenlaskettu osuus oli 59 % tämän tiliryhmän kaikista kuluista.

Avustuskulut olivat 364 000 euroa (315 000 euroa vuonna 2023). Avustuskulujen kasvu johtuu yhteisöille myönnettyjen avustusten kasvusta, mikä aiheutui kunnanvaltuuston lisämäärärahana myöntämästä 100 000 euron avustuksesta Kilpisjärven Ladut ry:lle latutampparin hankintaan. Avustuskuluihin sisältyvä kunnan rahoitusosuus työttömyystukiin (työmarkkinatuen kuntaosuus) oli 151 000 euroa, joka oli 30 000 euroa edellisvuotta vähemmän. Muita avustuskuluja olivat lasten kotihoidon tuki (+4 000 euroa vuoteen 2023 nähden) ja tapahtuma-avustukset (-5 000 euroa vuoteen 2023 nähden).

Muista toimintakuluista suurimman osan muodostavat vuokratulot, jotka olivat 241 000 euroa (276 000 euroa vuonna 2023). Muiden toimintakulujen kokonaismäärä oli 285 000 euroa, joka on noin 100 000 euroa vähemmän kuin edellisena vuonna.

Rahoituskulut olivat 245 000 euroa (232 000 euroa vuonna 2023). Rahoituskulujen kasvu johtuu lainojen korkokulujen 46 000 euron kasvusta. Muiden rahoituskulujen toteuma oli edellisvuotta pienempi. Näistä kuluista suurin osa liittyy kunnan omistamiin Kemijoki-osuuksiin.

Poistot ja arvonalentumiset olivat 446 000 euroa. Vuonna 2023 ne olivat 470 000 euroa.

Toiminnan rahoitus
Rahoituslaskelma

1 000 €	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	493	1 506
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-214	-208
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 722	-1 231
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 149	259
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	153	209
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 141	536
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset		2
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 716	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-216	-357
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-141	-3 400
Muut maksuvalmiuden muutokset	-161	-160
Rahoituksen rahavirta	2 198	-3 915
Rahavarojen muutos	-3 943	-3 379
Rahavarat 31.12.	2 263	6 206
Rahavarat 1.1.	6 206	9 585
	-3 943	-3 379
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	4 829	10 355
Investointien tulorahoitus, %	7	155
Laskennallinen lainanhoitokate (>2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, <1 heikko)	1,3	19,2
Kassan riittävyys, pv	37	189
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €		

Rahoituslaskelman välitulos. Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle yksi (1), joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \times \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä.

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Rahoituslaskelman analysointi

Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmassa esitetään kunnan tilikaudenaikaiset rahan lähteet ja niiden käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kunnan rahavaroihin eli sitä, miten kunnan rahavarat muuttuvat toiminnan johdosta tilikauden aikana. Kunnan tuloslaskelman ja taseen tavoin rahoituslaskelmassa esitetään ainoastaan ulkoiset erät, jotka ovat syntyneet liiketapahtumista kunnan ja kunnan ulkopuolisten organisaatioiden välillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen, kuten lainanlyhennyksiin.

Tilikauden 2024 toiminnan rahavirta oli 279 000 euroa (1,3 milj. euroa vuonna 2023).

Tulorahoituksen korjauserissä toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja –tappiot sekä pakollisten varausten muutokset. Pysyvien vastaavien luovutusvoittoja kertyi tilikaudella yhteensä 145 000 euroa, jotka olivat lähinnä kiinteistöjen myyntejä. Pakollisten varausten muutoksesta aiheutui 68 000 euron oikaisu. Pakolliset varaukset pienenivät tämän verran vuonna 2024 johtuen Saananjuuren asemakaavan maankäyttösopimuskorvausten palauttamisesta, koska kyseinen kaava ei toteutunut.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja omaisuuden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Vuoden 2024 investointien rahavirta oli -6,4 miljoonaa euroa. Negatiivinen rahavirta johtui 11,7 miljoonan euron investoinneista. Toiminnan ja investointien rahavirta oli kokonaisuudessaan negatiivinen 6,1 miljoonaa euroa. Edellisenä vuonna se oli 0,5 miljoonaa euroa positiivinen, koska investointien määrä oli oleellisesti pienempi ja vuosikate parempi.

Rahoitusosuudet investointeihin (Enontekiön lentoaseman korjaus ja uusi Luppokoti) olivat yhteensä 5,1 miljoonaa euroa. Investoinneista jäi keskeneräisiksi investoinneiksi Kilpisjärven yleiskaava, Pohjois-Kilpisjärven asemakaava, uusi Luppokoti, Karesuvannon monitoimitalo, Hetan lämpölaite, eläinlääkäritilat ja Kilpisjärven valaistun ladun valaistuksen korjaus. Tarkempi erittely investointien toteutumisesta on tilinpäätöksen kohdassa Investointiosan toteutuminen.

Nettoinvestointien määrä saadaan, kun investointimenoista vähennetään investointitulot, joita ovat myydyin käyttöomaisuuden nettokirjanpitoarvo ja investointeihin saadut rahoitusosuudet. Vuonna 2024 myydyin käyttöomaisuuden nettokirjanpitoarvo oli 7 000 euroa. Vuoden 2024 nettoinvestointien määrä oli 7,4 miljoonaa euroa (menoja) ja toteuma-aste 89 %.

Merkittävimmät vuoden 2024 rakennusinvestoinnit olivat uusi ikääntyneiden hoivayksikkö (uusi Luppokoti) ja Hetan lämpölaitos sekä Karesuvannon uuden monitoimitalon rakentamisen aloittaminen. Niihin liittyvät investointikulut olivat yhteensä 6,9 miljoonaa euroa. Muita investointeja olivat mm. kiinteistöjen osto, akti-voidut kaavoituskulut, keskuskeittiön lattian korjaus ja konehankinnat, valtuustosalin uusi tekniikka ja kalusteet ja kahden uuden moottorikelkan hankinta sekä sijoitukset tytäryhteisöihin Enontekiön Vesihuolto Oy, Enontekiön Lentoasema Oy ja ENF Infra Oy. ENF Infra Oy:hyn tehdyn sijoituksen vastineeksi yhtiö luovuttaa omistamastaan kiinteistöstä 47-406-10-50 määräalan Enontekiön kunnalle (kvalt 29.5.2025 § 15). Määräalan luovutus ei ole vielä toteutunut.

Kunnan investointien rahoitusvalmiutta mittaava investointien tulorahoitusprosentti oli 7 %, kun se edellisellä vuonna oli 155 %. Toiminnan ja investointien rahavirran viiden vuoden kertymä oli tilinpäätöshetkellä 4,8 miljoonaa euroa positiivinen. Edellisessä tilinpäätöksessä se oli positiivinen 10,4 miljoonaa euroa.

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirta toteutui päättyneellä tilikaudella 2,2 miljoonaa euroa positiivisena, mikä johtuu siitä, että kunta otti uutta investointilainaa Hetan hoivayksikköön liittyen 2,7 miljoonaa euroa. Vanhoja pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 357 000 euroa. Edellisellä vuonna rahoituksen rahavirta oli 3,9 miljoonaa euroa negatiivinen, koska silloin lyhennettiin pitkäaikaisen lainojen lyhennysten lisäksi lyhytaikaista kuntatodistuslainaa 3,4 miljoonaa euroa eikä uutta lainaa otettu.

Antolainasaamisissa ei ollut tilikaudella muutosta.

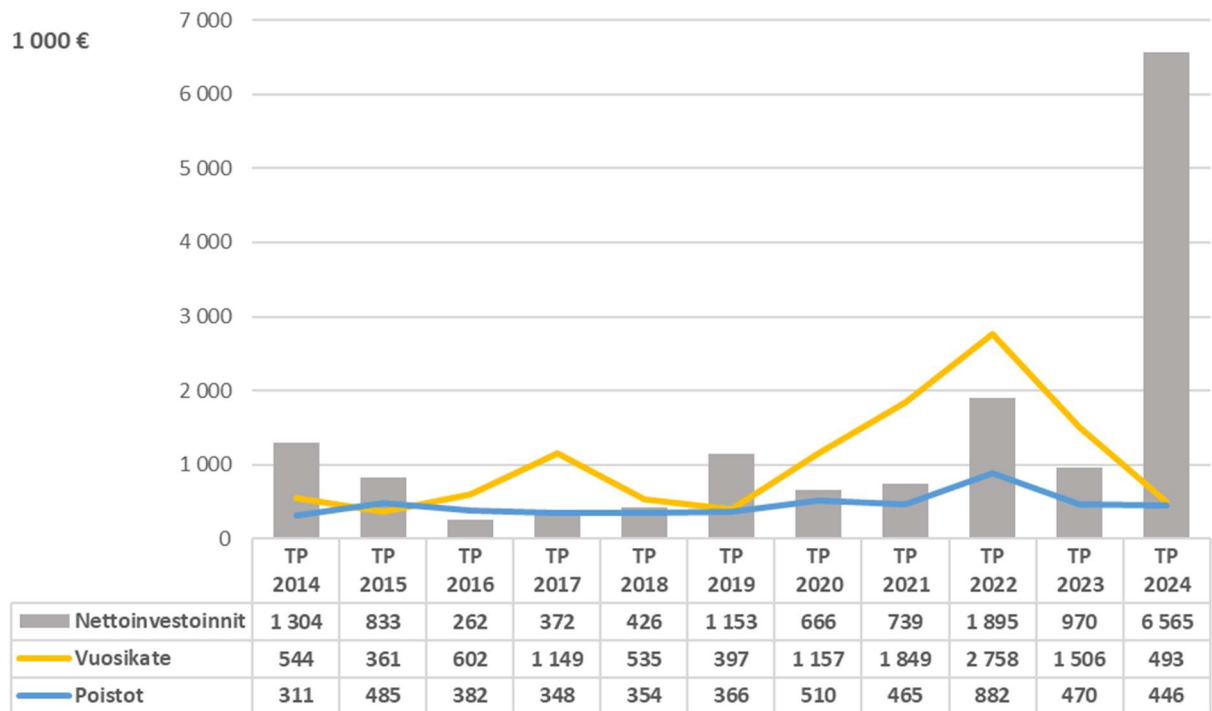
Muihin maksuvalmiuden muutoksiin sisältyvät toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, saamisten muutos ja korottomien velkojen muutos. Saamiset pienenevät tilikaudella 190 000 euroa ja korottomat velat 350 000 euro (ostovelat -231 000 euroa). Muut maksuvalmiuden muutokset olivat yhteensä -161 000 euroa (-160 000 euroa vuonna 2023).

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävydestä lainojen hoitoon. Kunnan vuoden 2024 laskennallinen lainanhoitokate on 1,3, mikä on huomattavasti edellisvuoden lainanhoitokatetta (19) huonompi. Lainanhoitokate on hyvällä tasolla silloin, kun se saa suuremman arvon kuin 2. Jos tunnusluku jää alle 1, on se heikko. Tyydyttävällä tasolla se on välillä 1-2.

Rahavarojen muutos

Kunnan vuoden 2024 rahavarojen muutos oli 3,943 miljoonaa euroa negatiivinen. Rahavarat olivat vuoden lopussa 2,3 miljoonaa euroa. Rahavaroissa näkyy Enontekiön Sähkö Oy:n osakkeiden myynnistä vuonna 2021 saadut tulot. Kassan riittävyttä kuvaavan tunnusluvun arvo 37 kuvaa sitä, että tilinpäätöshetken rahavaroilla olisi kyetty kattamaan kaikki kassasta maksut 37 päivän ajan. Edellisessä tilinpäätöksessä tunnusluvun arvo oli 189. Rahavarojen tasoa arvioitaessa on huomioitavaa myös se, että tilikauden aikana tehty nettoinvestoinnit on rahoitettu osin ilman lainanottoa eli kassasta.

NETTOINVESTOINNIT, VUOSIKATE JA POISTOT

Rahoitusasema ja sen muutokset
Tase

1 000 €	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	17	23
	17	23
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	999	968
Rakennukset	4 913	5 154
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 050	1 151
Koneet ja kalusto	199	174
Ennak.maks. ja kes. eräiset hankin.	5 942	807
	13 105	8 253
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 256	5 981
Muut lainasaamiset	1 479	1 479
	8 734	7 460
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	141	
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	412	352
Lainasaamiset	30	58
Muut saamiset	935	937
Siirtosaamiset	206	565
	1 582	1 913
Rahat ja pankkisaamiset	2 263	6 206
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 842	23 855

1 000 €	31.12.2024	31.12.2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 928	5 928
Arvonkorotusrahasto	585	585
Edellisten tilikausien ylijäämä	14 383	13 341
Tilikauden ylijäämä	53	1 042
	20 949	20 895
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	101	108
Vapaaehtoiset varaukset	217	217
	318	325
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		68
	0	68
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	16	17
Muut toimeksiantojen pääomat		
	16	17
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 697	197
	2 697	197
LYHYTAIKAINEN		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	216	357
Saadut ennakot	7	17
Ostovelat	711	943
Muut velat	105	102
Siirtovelat	823	934
	1 863	2 353
Vieras pääoma yhteensä	4 559	2 550
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 842	23 855

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	82	89
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	44	23
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000€	14 436	14 383
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	8 184	8 126
Lainakanta 31.12., 1 000 €	2 913	554
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 651	313
Lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	2 973	582
Lainat ja vastuut 31.12., €/asukas	1 685	329
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	1 479	1 479
Asukasmäärä	1 764	1 770

Taseen tunnusluvut

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä

tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää

Lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainat euroa/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

Taseen analysointi

Taseen sisältö

Tase kuvaa kunnan omaisuus- ja pääomaeriä tilikauden päättymishetkellä ryhmiteltynä luonteensa mukaisiin omaisuus- ja pääomaeriin.

Taseen kokonaisuus

Kunnan taseen loppusumma oli tilinpäätöshetkellä 25,842 miljoonaa euroa, mikä oli 2,0 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Muutos aiheutui uusista investoinneista ja niiden rahoittamisesta osin uudella lainalla.

Vastaavaa

Taseen vastaavien merkittävimmät erät ovat pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet ja sijoitukset, jotka muodostivat 85 % taseen loppusummasta. Näiden tase-erien arvo kasvoi 6,1 miljoonaa euroa vuodesta 2023, mikä johtuu uusista investoinneista.

Vaihtuvat vastaavat pienenivät 4,1 miljoonalla eurolla, mikä johtuu rahavarojen vähentymisestä. Rahavarojen pienentymiseen vaikutti merkittävimmin se, että investoinneista rahoitettiin lähes 60 prosenttia rahavaroista ilman lainanottoa.

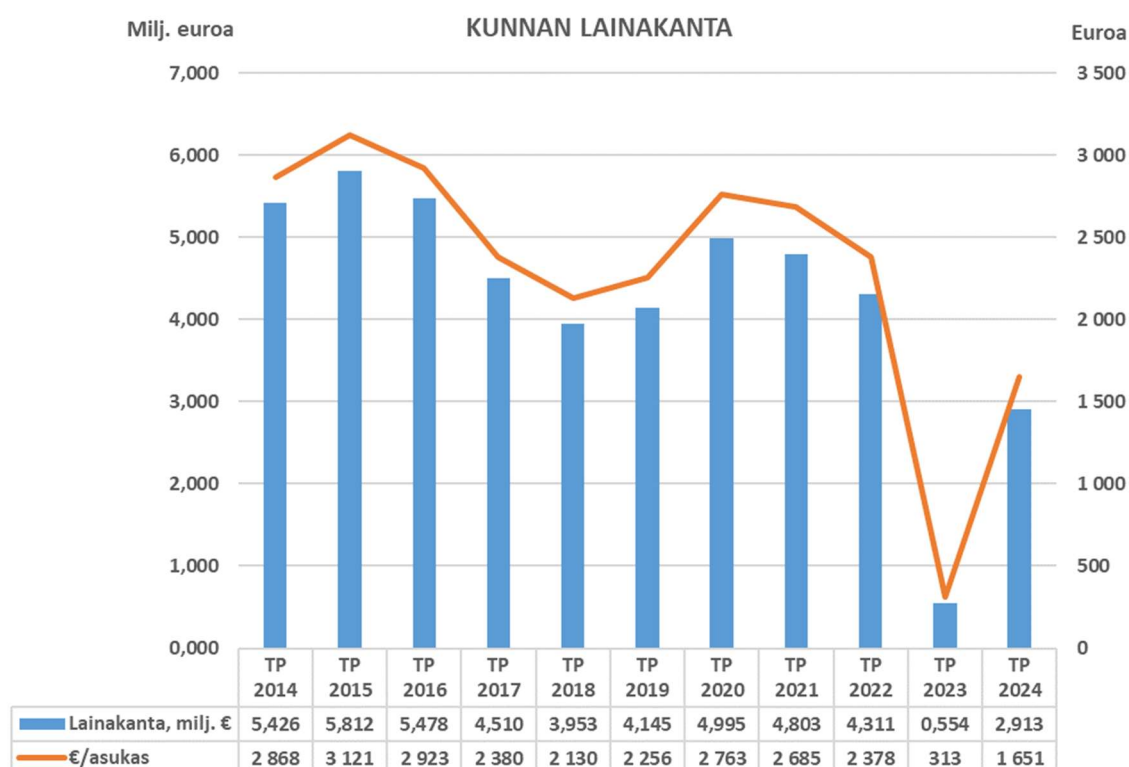
Vastattavaa

Taseen vastattavien merkittävin erä on oma pääoma, joka on 20,9 miljoonaa euroa ja 81 % taseen loppusummasta. Oma pääoma kasvoi tilikauden aikana 53 296 euroa aiheutuen tilikauden ylijäämästä. Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia oikaisuja edellisten tilikausien ylijäämään ei tehty. Kunnan taseeseen kertynyt ylijäämä on 14,4 miljoonaa euroa, mikä on 8 184 euroa/ asukas.

Kunnan omavaraisuusaste oli 82 prosenttia. Omavaraisuusaste pieneni 7 prosenttiyksikköä vuodesta 2023. Kuntatalouden yleinen hyvä tavoitetaso on 70 prosenttia.

Vieraan pääoman määrä kasvoi yhteensä 2,0 miljoonaa euroa johtuen pääasiassa uuden pitkäaikaisen lainan nostosta. Korollisen vieraan pääoman määrä oli tilikauden lopussa 2,9 miljoonaa euroa. Asukaskohtainen lainakanta kasvoi 1 338 eurolla 1 651 euroon, mikä on kuitenkin valtakunnallisessa vertailussa vielä kohtuullisen matala asukaskohtainen lainamäärä.

Suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi edellisen vuoden 23 prosentista 44 prosenttiin, mikä tarkoittaa sitä, että koko vuoden käyttötuloista tarvittaisiin lähes puolet kunnan vieraan pääoman takaisinmaksamiseksi.

KOKONAISTULOT JA -MENOT

1 000 €	2024	2023
TULOT		
Toiminta		
Toimintatuotot	2 320	2 763
Verotulot	4 489	4 630
Valtionosuudet	3 439	3 700
Korkotuotot	141	0
Muut rahoitustuotot	728	807
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-214	-208
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 149	259
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus	153	209
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset		2
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 716	
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		
Kokonaistulot yhteensä	18 919	12 162
MENOT		
Toiminta		
Toimintakulut	10 378	10 161
Korkokulut	56	10
Muut rahoituskulut	189	223
Investoinnit		
Investointimenot	11 722	1 231
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	216	357
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	141	3 400
Kokonaismenot yhteensä	22 702	15 381

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 18 919 - 22 702 = -3 782

Rahavarojen muutos - Muut maksuvalmiuden muutokset = -3 943 + 161 = -3 782

Kokonaistulojen ja -menojen analysointi:

Vuoden 2024 kokonaistulot olivat 18,9 milj. euroa ja kokonaismenot 22,7 milj. euroa. Kokonaistulot kasvoi-

vat edellisestä vuodesta 6,7 milj. euroa johtuen investointeihin saaduista rahoitusosuuksista ja uudesta pitkäaikaisesta ottolainasta. Kokonaismenojen 7,3 milj. euron kasvu edelliseen vuoteen nähden aiheutui investointimenojen kasvusta.

KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Konsernituloslaskelmassa esitetään yhdistelmä kunnan ja sen tytär-, osakkuus- ja omistusyhteisyhteisöistä sekä kuntayhtymistä, joissa kunta on jäsenenä. Konsernituloslaskelma ja siitä esitettävät tunnusluvut kuvaavat kuntakonsernin tulorahoituksen riittävyyttä ja toiminnan taloudellista tulosta.

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernitilinpäätökseen yhdistetyt yhteisöt	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	1	-
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	2	-
Muut yhtiöt	2	-
Kuntayhtymät	2	-
Osakkuusyhteisöt	1	1
Yhteensä	8	1

Konsernin toiminnan ohjaus

Kunnan konserniohjeessa on määritelty konserniohjeen tarkoitus ja tavoite, soveltamisala, ohjeen sitovuus, konsernijohto ja toimielinten toimivallanjako sekä konserniyhtiöiden johtaminen ja hallinto. Enontekiön kuntakonsernin konsernijohdolla tarkoitetaan kunnanhallitusta ja kunnanjohtajaa. Kunnanvaltuusto määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset sekä päättää kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden ja yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista.

Konserniohje sisältää mm. tytäryhteisöjen neuvotteluvelvoitteet, konserniraportoinnin sekä tarkastusta ja valvontaa koskevat velvoitteet. Konserniohjeessa linjataan hankintoja, henkilöstöpolitiikkaa, riskienhallintaa ja tietoturvapoliittikkaa, konsernipalveluita sekä tiedotusta. Konserniohjeen mukaan kunnanhallitus on nimennyt yhtiökokousedustajat ja antanut yhtiökokousedustajille ohjeita mm. hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinnasta sekä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta tärkeimpiin käsiteltäviin asioihin. Konsernin toiminnan ohjaamista kehitetään edelleen kunnassa mm. raportoinnin, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernirakenteen muutokset

Konsernirakenteessa ei ollut tilikaudella muutoksia.

Kunnan tytäryhteisöjen ja osakkuusyhteisöjen vuoden 2024 tulokset

1000 euroa	2024	2023
Tytäryhteisöt		
ENF Infra Oy	-2	-1
Enontekiön Liikekiinteistöt Oy	-91	-58
Enontekiön Lentoasema Oy	-509	-184
Enontekiön Vesihuolto Oy	-59	-97
Kiint. Oy Enontekiön kunnan asunnot	35	37
Osakkuusyhteisöt		
As. Oy Enontekiön Saanansäde	0	0
Kyrön Vesihuolto Oy	-19	-8

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kuntien asema sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastuspalveluiden tarjoajana ja kiinteistöjen omistajana muuttui 1.1.2023. Hyvinvointialueet ovat velvoitettuja vuokraamaan kuntien omistamat nykyiset sote- ja pela-kiinteistöt 3+1 vuotta eli vuoden 2025 loppuun saakka, ellei hyvinvointialue käytä vuoden jatko-optiotaan. Koska kunnat toimivat kiinteistöjen omistajana kilpailluilla markkinoilla, tulee kuntien yhtiöittää siirtymääjan (3+1) kuluessa hyvinvointialueelle vuokraamansa toimitilat. Tilojen yhtiöittämiseen liittyvät päätökset on tehtävä vuoden 2025 aikana.

Enontekiön kuntakonsernin tulevaisuuden haasteet liittyvät tytäryhtiöiden ja kunnan investointitarpeisiin. Vaadittavien investointien toteuttaminen tulee tehdä siten, että konsernin velkaantuneisuus ei nouse liian nopeasti.

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus kumosi vuonna 2022 Enontekiön kunnanvaltuuston päätöksen (2.12.2020 §67) myydä Enontekiön Sähkö Oy:n osakekanta Neve Isommus Oy:lle. Kunnanvaltuusto päätti 16.11.2023 § 104 hyväksyä Enontekiön kunnan ja Neve Isommus Oy:n välisen kauppakirjan. Valtuuston päätöksestä tehtiin kunnallisvalitus, johon Pohjois-Suomen hallinto-oikeus antoi päätöksen 24.2.2025. Ratkaisussaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeus jätti valittajan vastaselityksessä ensi kertaa esittämän esteellisyyttä koskevan valitusperusteen tutkimatta ja muilta osin hallinto-oikeus otti asian tutkittavakseen ja hylkäsi valituksen.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimivallan ja vastuunjako konserniohjauksessa

Kunnan konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Konserniohjeen mukaan mm. kunnanhallitus antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin ja seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista.

Ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Kunnanhallitus on vuonna 2024 ohjannut yhtiöitä tarvittaessa. Konserniohjeen mukaan kunnanhallitus on nimennyt yhtiökokousedustajat ja antanut yhtiökokousedustajille ohjeita mm. hallituksen jäsenten valinnasta sekä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta tärkeimpiin käsiteltäviin asioihin. Kunnanhallitus on antanut ennakkokäsityksiä konserniohjeen mukaisesti.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Valtuusto on asettanut kuntakonsernin tavoitteet kunnan talousarviossa 2024 ja tavoitteiden toteutuminen on selostettu myöhemmin tytäryhteisöjen tulokorteissa.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhtiöiden toimintaa ja taloutta on seurattu yhtiöiden toimittamien tietojen ja raporttien pohjalta ja keskusteluin yhtiöiden toimitusjohtajien kanssa. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajia on kuultu tarvittaessa kunnan hallituksen kokouksissa ja valtuustoseminaareissa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja –palveluiden käyttö

Konserniohje sisältää ohjeistusta keskitetyistä konsernitoiminnoista mm. hankinnoista ja henkilöstöpolitiikasta.

Konsernipalveluilla tarkoitetaan palveluja, jotka konserniyhteisö tuottaa keskitetysti muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut ja arkistointi sekä kopiointi- ja painatuspalvelut.

Kunta tuottaa kunnan määräämisvallassa oleville yhtiöille taloushallinnon palveluja, osittain toimitilapalveluja, tietohallinnon palveluita ja kopiointipalvelua. Hinnoittelu tapahtuu omakustannusperiaatteella.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kukin tytäryhtiö vastaa riskien kartoittamisesta, vahinkojen ehkäisemisestä ja vakuuttamisesta. Kunta on kilpailuttanut vakuutukset ja yhtiöt arvioivat vakuutustarpeensa ja tekevät vakuutus sopimukset vakuutusyhtiöiden kanssa. Riskien arviointi ja toimenpiteet niiden hallitsemiseksi ja vakuuttamiseksi ovat yhtiön hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla.

Yhtiöiden toimitusjohtajilta saadun tiedon mukaan mm. tilaukset, laskujen tarkastus ja maksatus, tilinkäyttöoikeudet, vakuutukset on asianmukaisesti hoidettu yhtiöissä.

Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €	2024	2023
Toimintatuotot	4 386	5 092
Toimintakulut	-12 647	-12 442
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	-9	-4
Toimintakate	-8 271	-7 354
Verotulot	4 489	4 630
Valtionosuudet	3 439	3 700
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	148	6
Muut rahoitustuotot	836	907
Korkokulut	-95	-25
Muut rahoituskulut	-191	-226
Vuosikate	355	1 637
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-833	-855
Tilikauden tulos	-479	783
Tilinpäätössiirrot	-2	
Tilikauden verot	0	
Laskennalliset verot	-9	-2
Tilikauden ylijäämä	-489	780
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	35	41
Vuosikate/Poistot, %	43	192
Vuosikate, € / asukas	201	925
Asukasmäärä	1 764	1 770

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 €	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	355	1 637
Satunnaiset erät		0
Tilikauden verot	-9	-2
Tulorahoituksen korjauserät	-204	-204
	142	1 431

Investointien rahavirta

Investointimenot	-11 967	-1 987
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 149	259
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	153	209
	-6 665	-1 519
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 524	-88

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1	
Antolainasaamisten vähennykset		2
	-1	2

Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 716	300
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-358	-442
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-141	-3 400
	2 217	-3 542
Oman pääoman muutokset	985	214
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-1	-8
Vaihto-omaisuuden muutos	-16	20
Saamisten muutos	661	-54
Korottomien velkojen muutos	-785	282
	-141	239

Rahoituksen rahavirta	3 060	-3 087
------------------------------	--------------	---------------

Rahavarojen muutos	-3 464	-3 175
---------------------------	---------------	---------------

Rahavarat 31.12.	3 651	7 114
-------------------------	--------------	--------------

Rahavarat 1.1.	7 114	10 290
	-3 464	-3 175

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	-370	5 570
Investointien tulorahoitus, %	5	95
Laskennallinen lainanhoitokate (>2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, <1 heikko)	0,6	4,1
Kassan riittävyys, pv	53	172

KONSERNITASE

1 000 €	31.12.2024	31.12.2023
----------------	-------------------	-------------------

VASTAAVAA**PYSYVÄT VASTAAVAT**

Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	3	13
Muut pitkävaikutteiset menot	59	23
	62	37
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 227	1 196
Rakennukset	10 309	10 805
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 491	3 502
Koneet ja kalusto	302	283
Muut aineelliset hyödykkeet	1	2
Ennak.maks. ja kes. eräiset hankin.	5 943	807
	21 273	16 595

Sijoitukset

Osakkuusyhteisöosuudet	31	41
Muut osakkeet ja osuudet	2 043	2 043
Muut lainasaamiset	30	30
Muut saamiset	4	2
	2 108	2 116

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	23 442	18 748
-----------------------------------	---------------	---------------

TOIMEKSIANTOJEN VARAT	149	200
------------------------------	------------	------------

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus	105	89
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	22	1
Lyhytaikaiset saamiset	2 048	2 391
	2 070	2 392

Rahoitusarvopaperit	100	
Rahat ja pankkisaamiset	3 551	7 114
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	5 826	9 596

VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 417	28 543
---------------------------	---------------	---------------

KONSERNITASE**1 000 €****31.12.2024****31.12.2023****VASTATTAVAA****OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	5 928	5 928
Arvonkorotusrahasto	585	585
Muut omat rahastot	1 507	1 505
Edellisten tilikausien ylijäämä	13 381	12 890
Tilikauden ylijäämä	-489	780
	20 911	21 688

PAKOLLISET VARAUKSET

Muut pakolliset varaukset		68
---------------------------	--	----

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	165	217
-------------------------	-----	-----

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	4 918	2 560
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	528	487
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	358	499
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 537	3 024
	8 341	6 569

VASTATTAVAA YHTEENSÄ	29 417	28 543
-----------------------------	---------------	---------------

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Konsernin omavaraisuusaste, %	71	76
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	68	49
Konsernin kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	12 892	13 671
Konsernin kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	7 308	7 723
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	5 276	3 059
Konsernin lainakanta 31.12., € / asukas	2 991	1 728
Konsernin lainat ja vastuut 31.12., 1 000 €	5 336	3 089
Konsernin lainat ja vastuut 31.12., € / asukas	3 025	1 745
Konsernin lainasaamiset, 1 000 €	30	30
Asukasmäärä	1 764	1 770

TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINO**Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä**

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Kunnan tilikauden tulos muodostui 47.064,35 euroa ylijäämäiseksi. Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyä siten, että

1. tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelman mukaan 6.231,31 euroa
2. tilikauden ylijäämä 53.295,66 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämä –tilille.

Selvitystä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella ei tarvita, koska taseessa ei ole aikaisemmilta tilikausilta kertyneitä alijäämiä.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talousarvion toteutuminen –osa sisältää toimialojen talousarvion toteumavertailun, laskelmaosan ja konserniin kuuluvien suurimpien tytäryhteisöjen tavoitteiden toteuman. Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet eivät oikeudellisesti sido tytäryhteisöjä, vaan niiden tarkoituksena on tuoda esille pääomistajan tahto. Talousarvion toteumavertailussa on esitetty valtuuston talousarviossa hyväksymän sitovuustason mukaisten määrärahojen, tuloarvioiden, investointien ja toiminnan tavoitteiden toteumat ja niiden olennaiset poikkeamat talousarvioon.

Laskelmaosassa on esitetty talousarvion tuloslaskelman, investointien ja rahoituslaskelman toteumavertailut.

TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

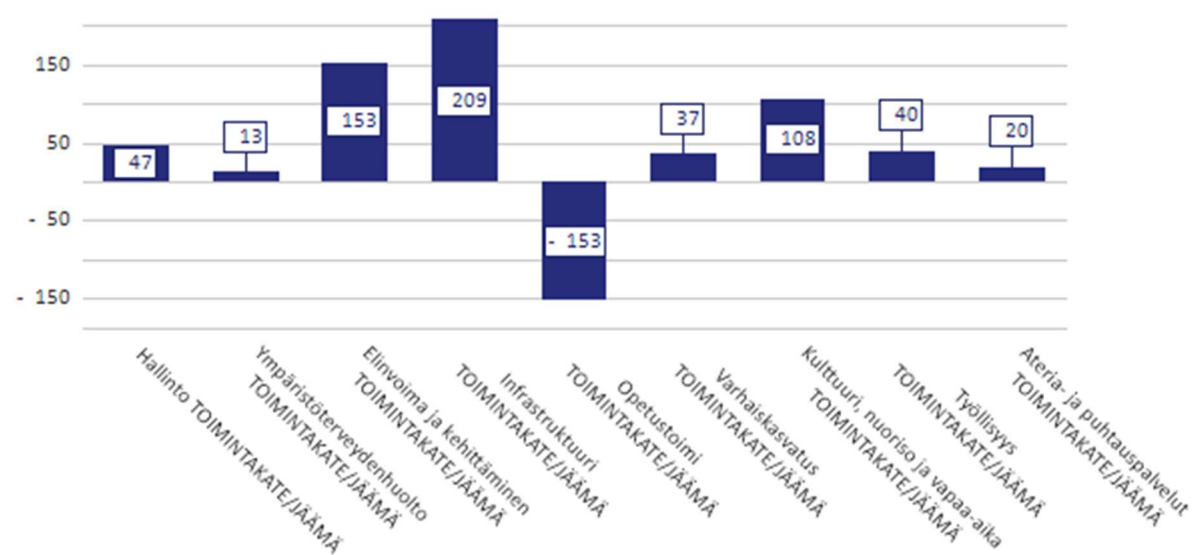
KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMISVERTAILU TOIMIALOITTAIN

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutokset	TA2024 Muutettu	TP2024 Toteuma	* Poik. €	* Tot. %	TP2023 TP
ENONTEKIÖN KUNTA							
(1)							
TOIMINTATUOTOT	2 175	- 210	1 965	2 320	355	118 %	2 763
TOIMINTAKULUT	- 9 962	- 535	- 10 497	- 10 378	119	99 %	- 10 161
Henkilöstökulut	- 5 534	- 45	- 5 579	- 5 441	138	98 %	- 5 345
Palvelujen ostot	- 2 853	- 270	- 3 123	- 3 264	- 141	105 %	- 3 037
Muut toimintakulut	- 242	- 120	- 362	- 285	77	79 %	- 386
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 7 787	- 745	- 8 532	- 8 058	474	94 %	- 7 398
Hallinto (1)							
TOIMINTATUOTOT	47		47	88	42	189 %	100
TOIMINTAKULUT	- 1 205	- 145	- 1 350	- 1 345	5	100 %	- 1 255
Henkilöstökulut	- 644	- 45	- 689	- 663	26	96 %	- 653
Palvelujen ostot	- 509		- 509	- 514	- 5	101 %	- 518
Muut toimintakulut	- 30		- 30	- 20	10	67 %	- 47
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 159	- 145	- 1 304	- 1 257	47	96 %	- 1 155
Ympäristöterveyden-							
huolto (1)							
TOIMINTATUOTOT						0 %	16
TOIMINTAKULUT	- 193		- 193	- 180	13	93 %	- 230
Henkilöstökulut						0 %	- 15
Palvelujen ostot	- 193		- 193	- 180	13	93 %	- 185
Muut toimintakulut						0 %	- 29
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 193		- 193	- 180	13	93 %	- 214
Elinvoima ja kehittämi-							
nen (1)							
TOIMINTATUOTOT	44		44	99	55	227 %	266
TOIMINTAKULUT	- 575		- 575	- 476	98	83 %	- 684
Henkilöstökulut	- 136		- 136	- 143	- 7	105 %	- 288
Palvelujen ostot	- 320		- 320	- 260	61	81 %	- 303
Muut toimintakulut	- 63		- 63	- 23	40	36 %	- 36
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 531		- 531	- 378	153	71 %	- 418
Infrastrukturi (1)							
TOIMINTATUOTOT	1 365	- 210	1 155	1 306	152	113 %	1 451
TOIMINTAKULUT	- 2 543	- 390	- 2 933	- 2 876	57	98 %	- 2 643
Henkilöstökulut	- 1 032		- 1 032	- 1 050	- 18	102 %	- 912
Palvelujen ostot	- 726	- 270	- 996	- 1 011	- 15	102 %	- 813
Muut toimintakulut	- 103	- 120	- 223	- 218	6	97 %	- 242
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 1 178	- 600	- 1 778	- 1 570	209	88 %	- 1 192
Opetustoimi (1)							
TOIMINTATUOTOT	427		427	386	- 41	90 %	499
TOIMINTAKULUT	- 3 423		- 3 423	- 3 535	- 112	103 %	- 3 450
Henkilöstökulut	- 2 475		- 2 475	- 2 456	19	99 %	- 2 391
Palvelujen ostot	- 811		- 811	- 978	- 168	121 %	- 941
Muut toimintakulut	- 27		- 27	- 9	18	34 %	- 13
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 2 996		- 2 996	- 3 149	- 153	105 %	- 2 952
Varhaiskasvatus (1)							
TOIMINTATUOTOT	24		24	18	- 6	76 %	43
TOIMINTAKULUT	- 741		- 741	- 698	43	94 %	- 706
Henkilöstökulut	- 587		- 587	- 554	33	94 %	- 580
Palvelujen ostot	- 62		- 62	- 57	6	91 %	- 50
Muut toimintakulut	- 2		- 2	- 2		122 %	- 2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 717		- 717	- 680	37	95 %	- 664
Kulttuuri, nuoriso ja va-							
paa-aika (1)							
TOIMINTATUOTOT	112		112	182	70	162 %	165
TOIMINTAKULUT	- 662		- 662	- 624	38	94 %	- 564
Henkilöstökulut	- 355		- 355	- 298	57	84 %	- 272
Palvelujen ostot	- 202		- 202	- 222	- 19	110 %	- 188
Muut toimintakulut	- 16		- 16	- 10	6	62 %	- 17
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 550		- 550	- 442	108	80 %	- 399
Työllisyys (1)							

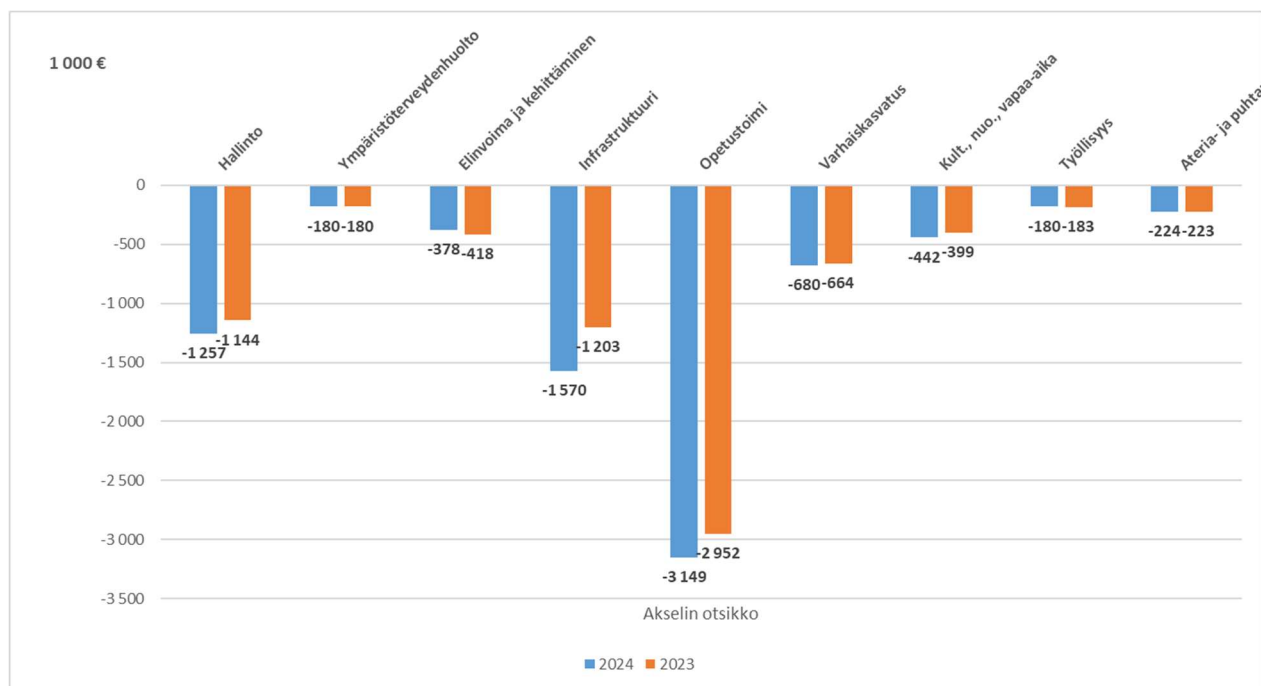
TOIMINTATUOTOT	10	10	14	4	135 %	
TOIMINTAKULUT	- 230	- 230	- 194	36	84 %	- 183
Henkilöstökulut	- 67	- 67	- 28	39	42 %	
Palvelujen ostot	- 2	- 2	- 12	- 10	577 %	- 1
Muut toimintakulut					0 %	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 220	- 220	- 180	40	82 %	- 183
Ateria- ja puhtauspalvelut (1)						
TOIMINTATUOTOT	147	147	227	80	154 %	222
TOIMINTAKULUT	- 391	- 391	- 451	- 60	115 %	- 445
Henkilöstökulut	- 238	- 238	- 251	- 13	105 %	- 233
Palvelujen ostot	- 27	- 27	- 30	- 3	112 %	- 37
Muut toimintakulut	- 1	- 1	- 2	- 1	312 %	- 1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 244	- 244	- 224	20	92 %	- 223

* Toteuma - TA muutettu
+ tulojen ylitys / menojen alitus
- tulojen alitus / menojen ylitys

Toimintakate vs muutettu talousarvio (-kulujen ylitys, +kulujen alitus)

Toimintakatteen kehitys toimialoittain

KUNTAKONSERNIN YHTEISET TAVOITTEET, MITTARIT JA VASTUUT

Enontekiön kunnan strategia

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista (kuntalaki 37 §). Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskeissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategia on otettava huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Enontekiön kuntastrategian 2022-2025 otsikko on "Ihmiset - Hyvinvointi - Asuminen - Elinvoima". Kuntastrategia on laadittu yhdessä laajasti osallistaen touko-joulukuussa 2021 sekä alkuvuodesta 2022. Strategian valmisteluun ovat osallistuneet kuntalaiset, kunnan henkilöstö, luottamushenkilöt ja kunnan sidosryhmät. Kuntastrategiakyselyihin saatiin 115 vastausta ja luonnosversioihin 41 palautetta. Kuntastrategia määrittää valtuustokauden 2021-2025 painopisteet, vision vuodelle 2030, kunnan arvot ja olemassa olon tarkoituksen sekä valtuustokauden strategiset projektit.

Enontekiön kunnanvaltuusto on hyväksynyt kunnan strategian kaudelle 2021–2025 kokouksessaan 18.5.2022 § 26.

Talousarvion ja taloussuunnitelman tulee perustua kuntastrategiaan. Kuntastrategian toimeenpanosta vastaavat kunnan henkilöstö ja luottamushenkilöt. Kuntastrategian seurantavastuu on kunnanhallitukselle ja kunnan johtoryhmällä.

Seurannassa käytettävät mittarit on määritelty kunnanhallituksessa 30.8.2022. Kuntastrategian toteutumista arvioidaan valtuustotasolla vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä yhteistyössä tarkastuslautakunnan kanssa. Keskeisimpiä seurattavia asioita ovat valtuustokauden strategiset projektit.

Talousarviossa asetetut yhteiset tavoitteet, mittarit ja vastuutaho vuodelle 2024

Yhteisten tavoitteiden toteutuma vuonna

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja vastaa kuntalaissa säädetyistä tehtävistä. Kunnanhallituksen tehtävänä on kuntalain mukaisesti vastata kunnan hallinnosta, taloushoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kunnanhallitus valvoo kunnan etuja ja kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien toteutumista, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa, jota käyttää myös kunnanjohtaja. Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja vastaavat konserni- ja omistajaohjauksesta.

Kunnanhallitus vastaa kunnan henkilöstön ja henkilöstöhallinnon kehittämisestä, suunnittelusta ja toimeenpanosta, työsuojelusta ja henkilöstön yhteistoiminnasta sekä tukee kuntakonsernin henkilöstöhallinnon suunnittelua ja toimeenpanoa.

Kunnanhallituksen talousarvio sisältää hallinnon ja ympäristöterveydenhuollon kustannuspaikat. Aiemmin kunnanhallituksen alla ollut ateria- ja puhtauspalvelut siirtyivät 1.1.2024 alkaen hyvinvointilautakunnan alaiseksi toiminnaksi.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT	47		47	88	42	189 %	339
Myyntituotot	44		44	51	7	115 %	311
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset	2		2	38	36	1 919 %	16
Muut toimintatuotot				- 1	- 1	-257 %	12
TOIMINTAKULUT	- 1 398	- 145	- 1 543	- 1 525	18	99 %	- 1 930
Henkilöstökulut	- 644	- 45	- 689	- 661	28	96 %	- 901
Palvelujen ostot	- 702		- 702	- 694	8	99 %	- 740
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 22		- 22	- 48	- 27	222 %	- 207
Avustukset		- 100	- 100	- 100		100 %	- 4
Muut toimintakulut	- 30		- 30	- 21	9	69 %	- 78
TOIMINTA-KATE/JÄÄMÄ	- 1 351	- 145	- 1 496	- 1 437	60	96 %	- 1 592

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu
+ tulojen yltys / menojen alitus
- tulojen alitus / menojen yltys

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	14,1	9,5	8,3
Määräaikaiset	2,9		1,5
Yhteensä	17	9,5	9,9

Hallinto

Toimialan tehtävät

Hallinnon toimialue sisältää yleishallinnon, vaalit ja hallinnon.

Yleishallinnon alla on kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen, tarkastuslautakunnan, nuorisovaltuuston, vammaisneuvoston, vanhusneuvoston, kuntalaisfoorumin, kunnallisverotuksen kustannuspaikat. Hallinnon kustannuspaikka sisältää hallinto- ja talouspalveluiden kustannuspaikat, ICT-palvelut, viestinnän sekä työsuojelu- ja henkilöstöhallinnon kustannuspaikat.

Kunnanhallituksen alainen hallinto- ja talousosasto vastaa ensisijaisesti valtuuston ja kunnanhallituksen tarvitsemista ja kunnan yhteisistä hallinnollisista ja muista palveluista. Hallinto- ja talousosasto tuottaa hallinnollisia palveluja kunnan eri toimialoille ja neuvoo eri yksiköjä niille kuuluvien tehtävien hoitamisessa sekä vastaa taloudenhoidosta, tietohallinnosta, ICT-palveluista, viestinnästä ja vaaleista.

Hallinto- ja talousosasto ohjaa kuntakonsernin talous- ja toimintasuunnittelua sekä konsernitilinpäätöksen valmistumista.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Henkilöstön vaihtuvuus vähensi hallinnon henkilöstöresurssia myös vuonna 2024. Uusien työntekijöiden rekrytointiin ja perehdyttämiseen (mm. eri järjestelmiin) kuluva työaika kohdistuu pääosin hallintoon.

Kunnanjohtaja irtisanoutui ja hänen viimeinen virassaolopäivänsä oli 31.5.2024. Kunnanjohtaja oli virkapaalla 28.3.2024 lähtien. Henkilöstösihteeri päätti työsuhteensa heinäkuun 2024 loppuun ja uusi henkilöstösihteeri aloitti vuoden 2025 alussa. Henkilöstösihteerin valinta viivästyi ensin valitun hakijan perumisen johdosta, jonka jälkeen haku uusittiin. Lisäksi kunnanhallituksen talous- ja hallintopalveluissa pitkään toiminut henkilö eläköityi elokuun 2024 lopussa.

Hallintojohtaja sijaisti kunnanjohtajaa 28.3.-4.9.2024 välisen ajan kunnes uusi kunnanjohtaja aloitti virassaan. Hallintojohtaja sijaisti kunnanjohtajaa hänen virkavapaansa ajan 14.11.-14.12.2024. Lisäksi hallintojohtaja hoiti sivistysjohtajan tehtävistä TE-uudistuksen kokonaisuutta 31.5.2024 saakka sekä yritys- ja kehittämisasiantuntijan tehtäviä ajalla 24.10.2023-1.9.2024.

Kirjanpitäjä hoiti omien tehtäviensä lisäksi henkilöstösihteerille kuuluvia tehtäviä 1.8.2024 lähtien.

Hallinnossa on henkilöstövajeesta huolimatta saatu hoidettua keskeiset asiakokonaisuudet, lukuunottamatta hyvinvointikertomusta. Hyvinvointikertomus on vastuutettu sivistysjohtajalle vuonna 2025.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Tavoite: Hyvinvointikertomus 2018-2022 laaditaan -				
Toimenpiteet		Laaditaan hyvinvointikertomus		
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Hyvinvointikertomus hyväksytty valtuustossa		0	0	1
Arvio	Henkilöstökertomusta ei saatu tehtyä henkilöstövajeesta johtuen.			Aloittamatta
Vastuu	hallintojohtaja, sivistysjohtaja			

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	8,4	9,5	8,3
Määräaikaiset	1,6		1,5
Yhteensä	9,9	9,5	9,9

Toiminnan talous

Talousarvioon varattu toimintakate alittui, koska vuonna 2024 toimintatuottoja syntyi ennakoitua enemmän muun muassa Kevan kehittämisrahasta sekä työllisyysalueen valmisteluun saadusta valtionosuudesta, jonka määrä selvisi vasta loppuvuodesta 2024.

Määräaikaisia henkilötyövuosia kertyy viestinnästä. Lisäksi kunnan verkkosivujen uusintaan palkattiin määräaikainen sisällöntuottaja.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT	47		47	88	42	189 %	100
Myyntituotot	44		44	51	7	115 %	74
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset	2		2	38	36	1 919 %	14
Muut toimintatuotot				- 1	- 1	-257 %	12
TOIMINTAKULUT	- 1 205	- 145	- 1 350	- 1 345	5	100 %	- 1 255
Henkilöstökulut	- 644	- 45	- 689	- 663	26	96 %	- 653
Palvelujen ostot	- 509		- 509	- 514	- 5	101 %	- 518
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	- 22		- 22	- 48	- 27	222 %	- 32
Avustukset		- 100	- 100	- 100		100 %	- 4
Muut toimintakulut	- 30		- 30	- 20	10	67 %	- 47
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 1 159	- 145	- 1 304	- 1 257	47	96 %	- 1 155

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu
+ tulojen ylitys / menojen alitus
- tulojen alitus / menojen ylitys

Ympäristöterveydenhuolto

Toimialan tehtävät

Enontekiön alueen ympäristöterveydenhuollosta ja eläinlääkäripalveluista sekä eläinsuojelusta vastaa Tunturi-Lapin Ympäristöterveydenhuolto. Kittilän, Sodankylän, Muonion ja Enontekiön kunnat muodostavat kuntalain 76 §:n mukaan toimivat yhteisen toimielimen. Yhteinen toimielin on ympäristöterveydenhuollon jaosto, jonka tehtävänä on toimia ympäristöterveydenhuollon lakien mukaisena viranomaisena yhteistoiminta-alueella. Alueella toimii 6 eläinlääkärinä ja 3 terveystarkastajaa.

Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on ylläpitää ja edistää väestön terveyttä erilaisiin elinympäristöön kohdistuvien toimenpitein. Ympäristöterveydenhuollon perusasioihin kuuluvat mm. hyvälaatuinen juomavesi ja ravinto sekä terveellinen ja turvallinen elinympäristö.

Ympäristöterveydenhuolto vastaa elintarvikevalvonnasta, ympäristöhygieenisestä valvonnasta, tupakkalain noudattamisen valvonnasta, nikotiinivalmisteiden vähittäismyynnin valvonnasta sekä eläinlääkintähuollosta ja eläinsuojelusta. Lisäksi tehtäviin kuuluu neuvoa ja ohjata lainsäädännön piiriin kuuluvia toiminnanharjoittajia sekä kuntalaisia ja yhteistyöviranomaisia.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Tunturi-Lapin ympäristöterveydenhuollon toiminta ja valvonnan toteutuminen 2024 on käsitelty ympäristöterveydenhuollon jaostossa 21.2.2025 § 7. Pöytäkirja liitteineen löytyy Sodankylän kunnan päätösasiakirjoista.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset		0	0
Määräaikaiset	0,5		
Yhteensä	0,5	0	0

Toiminnan talous

Ympäristöterveydenhuolto palautti Enontekiön kunnalle terveystarkastuksen maksuosuutta 15 711,70 euroa ja laskutti eläinlääkinnästä lisää 4 069,26 euroa.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT						0 %	16
Myyntituotot						0 %	17
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset						0 %	
Muut toimintatuotot						0 %	
TOIMINTAKULUT	- 193		- 193	- 180	13	93 %	- 230
Henkilöstökulut						0 %	- 15
Palvelujen ostot	- 193		- 193	- 180	13	93 %	- 185
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat						0 %	- 1
Avustukset						0 %	
Muut toimintakulut						0 %	- 29
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 193		- 193	- 180	13	93 %	- 214

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu
+ tulojen ylitys / menojen alitus
- tulojen alitus / menojen ylitys

Elinvoimalautakunta

Elinvoimalautakunnan tehtävänä on vastata toimialansa lainsäädännön mukaisesti, kunnanhallituksen alaisuudessa ja lautakunnan roolin mukaisesti elinvoimaprosessista.

Elinvoimalautakunnan tehtävänä on kuvata elinvoimapalvelut -prosessi. Prosessi tuottaa tai järjestää seuraavat palvelut:

- infrapalveluista eli kunnan rakentamisesta, kiinteistöpalveluista, kunnallistekniikasta, mittaustoimista, ympäristönhoidosta, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, yksityisteistä, kunnan metsistä, kaukolämmöstä ja moottorikelkkareiteistä, kunnan rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- ja valvontaviranomaispalveluista.
- elinvoimasta ja kehittämisestä, joihin kuuluvat kehittämishankkeet, kunnan yleinen edunvalvonta ja yrityspalveluiden järjestäminen. Kehittämisessä erityispainopiste on alueen saavutettavuudessa ja matkailun kehittämisessä.

Elinvoimalautakunta päättää talousarvion puitteissa yleisten lautakunnille kuuluvien tehtävien lisäksi niistä asioista, jotka lautakunnan toimialaa koskevassa lainsäädännössä on annettu niiltä osin kuin päätösvaltaa ei ole lainsäädännössä ja hallintosäännössä osoitettu kunnanhallitukselle tai -valtuustolle. Lautakunta päättää päätösvallan siirtämisestä alaisilleen viranhaltijoille toimialansa mukaisissa tehtävissä.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT	1 408	- 210	1 198	1 405	207	117 %	1 717
Myyntituotot	412		412	449	37	109 %	438
Maksutuotot	189	- 130	59	37	- 21	64 %	184
Tuet ja avustukset	22		22	87	65	403 %	244
Muut toimintatuotot	786	- 80	706	832	126	118 %	851
TOIMINTAKULUT	- 3 118	- 390	- 3 508	- 3 352	155	96 %	- 3 327
Henkilöstökulut	- 1 168		- 1 168	- 1 193	- 25	102 %	- 1 200
Palvelujen ostot	- 1 046	- 270	- 1 316	- 1 271	45	97 %	- 1 116
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 713		- 713	- 632	82	89 %	- 702
Avustukset	- 23		- 23	- 16	7	70 %	- 32
Muut toimintakulut	- 167	- 120	- 287	- 241	46	84 %	- 277
TOIMINTA-KATE/JÄÄMÄ	- 1 710	- 600	- 2 310	- 1 947	362	84 %	- 1 610

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu
+ tulojen yltys / menojen alitus
- tulojen alitus / menojen yltys

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	13,1	18	14,1
Määräaikaiset	11,1	4	8,4
Yhteensä	24,3	22	22,5

Elinvoima ja kehittäminen

Toimialan tehtävät

Toimialan tehtävät

- Edistää kuntalaisten ja kunnan taloudellista elinvoimaa

- Kehittää kunnan elinvoimaa ja yrittäjyyttä sekä kilpailukykyä
- Edistää saavutettavuutta edunvalvonnan keinoin
- Edistää matkailua sekä poro- ja luontaiselinkeinoja
- Osallistuu kuntakonsernin sisäiseen kehittämiseen

Osallistuu sidosryhmyhteistyöhön ja kunnan edunvalvontaan.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Elinvoima ja kehittäminen –toimialan toimintaan vuoden 2024 aikana on vaikuttanut henkilöstömuutokset. Alkuvuodesta lähtien toimiala oli ilman yritys- ja kehittämisasiantuntijaa, virka täytettiin syyskuun alusta. Yritysneuvonnan osalta tehtäviä hoidettiin osittain ostopalveluna.

Enontekiön kunnalla ja Metsähallituksella on ollut sopimus toistaiseksi voimassa oleva palvelusopimus Enontekiön matkailuneuvonnan hoitamisesta vuodesta 2018. Metsähallitus irtisanoi sopimuksen päättymään vuoden 2024 loppuun mennessä.

Toimialalla on ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä Mount Resilience -hanke.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

2. Elinvoima - Ympärivuotisen matkailun kehittäminen

Tavoite: Rekisteröityjen yöpymisten määrän saaminen samalle tasolle kuin ennen pandemiaa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Rekisteröityjen yöpymisten määrä (Tilastokeskus)	154 692	182 344	155 000
Arvio	Rekisteröityjen yöpymisten määrä kasvoi vuonna 2024. Enontekiö sai Vuoden matkailu-alue 2024 palkinnon Matkamessujen yhteydessä 16.1.2025 Helsingissä.		Valmis
Vastuu	Kehittäminen ja elinvoima toimiala		

2. Elinvoima - Poro- ja luontaiselinkeinojen vahvistaminen

Tavoite: Poro- ja luontaiselinkeinojen tukeminen

Toimenpiteet	Erämaalentojen toteutus, euroja		
	Maaseutupalvelut tarjoaa ohjausta, tukea ja neuvontaa poro-, maatalous- ja luontaiselinkeinojen harjoittajille. Palvelu ostetaan Muonion kunnalta.		
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Erämaalentojen toteutus	15 000	18 483,63	15 000
Arvio	ELY-tueksi vahvistui 35% (9952,73 euroa). Erämaalentojen toteutunut kokonaiskustannus oli 28436,36, jolloin kunnan maksuosuudeksi jäi 18483,63. Kunnan osuus kasvoi suunnitellusta.		Valmis
Vastuu	Kehittäminen ja elinvoima toimiala		

2. Elinvoima - Monipuolisen yritystoiminnan tukeminen

Tavoite: Yritysyhteistyön ylläpito

Toimenpiteet	Yritystilaisuudet, joissa tiedotetaan ja keskustellaan liiketoiminnan kehittämiseen liittyvistä ajankohtaisista asioista.		
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tilaisuudet yrittäjien kanssa	2	4	7
Arvio	Järjestimme kaksi yritystilaisuutta marraskuussa (Hetta ja Kilpisjärvi).		Valmis

Vastuu Kehittäminen ja elinvoima toimiala

3. Ihmiset - Aidon paikallisen identiteetin esiin nostaminen

Tavoite: Tapahtumien järjestäminen (Marianpäivien perinnemarkkinat, Enontekiön pilkkiviikko, Hetan Musiikkipäivät, Väärtipäivät, Joulumyyjäiset)

Toimenpiteet Tapahtumat järjestetään suunnitelman ja budjetin mukaisesti.

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tapahtumien määrä (kpl)		5	6	5
Arvio	Vuonna 2024 järjestettiin säännölliset viisi tapahtumaa (Marianpäivien perinnemarkkina, Hetan Musiikkipäivät, Enontekiön Pilkkiviikko, Väärtipäivät ja joulumyyjäiset), jonka lisäksi järjestettiin NATO-harjoitukseen yhteyteen Lapin kylä -markkinatapahtuma.			Valmis
Vastuu	Kehittäminen ja elinvoima toimiala			

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Elinvoima ja kehittäminen -toimialan tavoitteet asetettujen mittareiden osalta toteutuivat lukuunottamatta yritystilaisuuksien määrää.

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	1,4	2	1,3
Määräaikaiset	4,9	1	0,9
Yhteensä	6,3	3	2,3

Toiminnan talous

Elinvoima ja kehittäminen -toimialalla jäi budjetoituja määrärahoja käyttämättä. Yritys- ja kehittämisasian-
tuntija oli tehtävässä ainoastaan osan vuotta (4 kk). Henkilöstövaje aiheutti sen, että myös erilaisia toiminta-
kustannuksia oli vähemmän.

Kunnalla oli sopimukset palveluliikenteen järjestämisestä heinäkuun loppuun saakka. Vuoden aikana palvelu-
liikenteen kustannustehokasta järjestämisestä arvioitiin eri tavoin ja syksyllä elinvoimalautakunta teki päätök-
sen säilyttää ne linjat, joissa on keskimäärin kaksi tai enemmän käyttäjiä.

Erämaalentoihin budjetoitiin 30 000 euroa oletuksena, että ELY-tuki on 50%. Erämaalentoihin saatu ELY-kes-
kuksen tuki oli huomattavasti pienempi. Täten kunnan maksuosuus kasvoi budjetoidusta.

Toimialalla on kansainvälinen ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvä MountResilience -hanke, jossa on
osa-aikainen (50%) projektipäällikkö ajalla 1.1.2024-30.9.2027. Hanke on 100% Horisontti Eurooppa-ohjel-
masta rahoitettu.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT	44		44	99	55	227 %	266
Myyntituotot	29		29	34	6	121 %	35
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset	15		15	64	49	424 %	231
Muut toimintatuotot				1	1	0 %	
TOIMINTAKULUT	- 575		- 575	- 476	98	83 %	- 684
Henkilöstökulut	- 136		- 136	- 143	- 7	105 %	- 288
Palvelujen ostot	- 320		- 320	- 260	61	81 %	- 303
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	- 32		- 32	- 35	- 3	110 %	- 34
Avustukset	- 23		- 23	- 16	7	70 %	- 24
Muut toimintakulut	- 63		- 63	- 23	40	36 %	- 36
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 531		- 531	- 378	153	71 %	- 418

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu
+ tulojen ylitys / menojen alitus
- tulojen alitus / menojen ylitys

Infrastrukturi

Toimialan tehtävät

Vastaa kunnan rakentamisesta, kunnallistekniikasta lukuun ottamatta vesi- ja viemärihuoltoa, yleisistä alueista, kunnalle kuuluvista liikenneväylistä, kaukolämmöstä, moottorikelkkareiteistä, rakennusvalvonnasta sekä maastoliikennelain ja vesilain mukaisista lupa- sekä valvontaviranomaistehtävistä.

Lisäksi toimiala vastaa mittaustoimesta, maankäytön suunnittelun ja kaavoituksen valmistelusta, lähiliikunta-paikoista ml. Hetta Hiihtomaa, laduista ja kunnan ulkoilureiteistä, rakennuksista sekä kiinteistöistä ja metsistä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Infrastrukturi toimialan päivittäisen toiminnan lisäksi vuosi 2024 oli Enontekiön kunnan suurien investointien toteuttamisen vuosi. Vuoden aikana saatettiin loppuun Enontekiön lentoaseman korjausinvestointi kunnossapidon näkökulmasta. Luppokodin rakennustyöt etenivät edellä alustavasta aikataulusta ja Hetan kaukolämpölaitos saatiin 10/2024 lämmöntuotantoon. Samaan aikaan Karesuvannon vanhat koulurakennukset purettiin Karesuvannon uuden monitoimitalon alta. Uuden rakennuksen rakennuttamis- sekä suunnittelutyöt kilpailutettiin ja uuden rakennuksen suunnitelmat valmistuivat noin 80 % valmiusasteeseen vuoden loppuun mennessä. Toimialalla koettiin myös henkilöstövaihdoksia toimistosihteerin aloittaessa virassa 7/2024 sekä ma.rakennuttamispäällikön irtisanouduttua 5/2024. Kunnanhallitus palautti nimikkeen ja organisaatorakenteen 31.10.2023 tilanteeseen ja uusi työpäällikkö aloitti virassaan 9/2024.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Tavoite: Lentoaseman investoinnin loppuunsaattaminen.			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Investoinnin valmistumisaste.	30	100	100
Arvio	Investointi valmistui 9/2024		Valmis
Vastuu	Tekninen johtaja		
Tavoite: Maanhankinta kunnalle taajamien lähialueilta			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Maakauppojen lukumäärä	0	0	2
Pinta-ala	0	0	5
Arvio	Sopivia maa-alueita ei ole ollut tarjolla vuoden 2024 aikana.		Käynnissä
Vastuu	Maankäyttöinsinööri		
Tavoite: Kilpisjärven asuntotuotannon ratkaisu			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Hankkeen tarjouspyyntöasiakirjojen valmistuminen	0	0	100
Arvio	Alustavaa kustannusarviota laadittu, hankkeen laajuudesta ei vielä varmuutta joten hanketta ei ole viety eteenpäin.		Käynnissä
Vastuu	Tekninen johtaja		
Tavoite: Tonttitarjonnan lisääminen			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Asemakaavojen lainvoimaisuuden saavuttaminen	0	0,7	1

Arvio	Meneillään olevat asemakaavahankkeet eivät ole vielä lainvoimaisia.	Käynnissä
--------------	---	-----------

Vastuu	Maankäyttöinsinööri
---------------	---------------------

Tavoite: Uuden MRL:n muutoksien huomioiminen kunnan rakennusjärjestyksessä

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Rakennusjärjestyksen päivittäminen	0	0	1

Arvio	Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025, rakennusjärjestyksen päivitys käynnistyy 3/2025	Käynnissä
--------------	--	-----------

Vastuu	Rakennustarkastaja
---------------	--------------------

Tavoite: Uuden Luppokodin rakennuttaminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Rakennuksen valmistumisaste	20	90	80

Arvio	Työvaihetodistuksen mukaisesti 90%	Valmis
--------------	------------------------------------	--------

Vastuu	Työpäällikkö
---------------	--------------

Tavoite: Hetan kaukolämpölaitoksen rakennuttaminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Lämpölaitoksen valmistumisaste	15	90	100

Arvio	Piha-alueen pintamurske sekä aidan rakentaminen jäi kesälle 2025, laitos lämmöntuotannossa 10/2024 alkaen.	Käynnissä
--------------	--	-----------

Vastuu	Tekninen johtaja
---------------	------------------

Tavoite: Hoidetut kelkkaurat, liikuntapaikat ja ladut

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Positiivinen palaute	0	1	1

Arvio	Em. paikkojen kunnosta positiivista palautetta käyttäjiltä.	Valmis
--------------	---	--------

Vastuu	Työpäällikkö
---------------	--------------

Tavoite: Kunnan kiinteistöjen salkutus

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Salkutuksen valmistuminen 6/2024	0	50	100

Arvio	Salkutus aloitettu ja kiinteistöjen perustiedot ajettu ohjelmaan.	Käynnissä
--------------	---	-----------

Vastuu	Tekninen johtaja
---------------	------------------

Tavoite: Karesuvannon monitoimitalon rakennuttamisen valmistelu

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tarjouspyyntöasiakirjojen valmistuminen	0	80	100

Arvio	Vanhat rakennukset purettu, uuden monitoimitalon tarjouspyyntöasiakirjat valmistu- massa.	Käynnissä
--------------	--	-----------

Vastuu	Työpäällikkö
---------------	--------------

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Luppokodin rakennustyöt etenivät aikataulussa, lentoaseman investointi suoritettiin loppuun ylläpidon näkökulmasta sekä Hetan kaukolämpölaitos aloitti lämmöntuotannon 10/2024. Lämpölaitoksen osalta vuodelle 2025 jäi talven tulon vuoksi, näkyvimpinä piha-alueen pintamurskekerros sekä alueen aitaaminen. Kare-

suvannon vanhat koulurakennukset purkaantuivat uuden rakennuksen tieltä. Uuden rakennuksen suunnittelutyöt etenivät. Isoimmat investoinnit etenivät suunnitellusti vaikkain ma.rakennuttamispäällikkö irtisanoutui kriittisimpään aikaan kohteiden toteuttamisvaiheessa.

Kaavahankkeiden osalta viivästymisiä aiheuttui mm. luonto- ja ympäristöselvitysten laajentumisesta, alkupe-
räiseen aikatauluun nähden. Uuden rakentamislain voimaatulo 1.1.2025 sekä sen sisällön varmistumi-
nen/päivityminen siirsi rakennusjärjestyksen päivittämisen seuraavalle vuodelle.

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	11,7	16	12,7
Määräaikaiset	6,2	3	7,5
Yhteensä	17,9	19	20,2

Toiminnan talous

Infrastruktuurin käyttötalousbudjetin toimintakatteen muodostui 88%. Toimintatuotot toteutuivat 113% sekä toimintakulujen toteutuma oli 97%.

Toimintatuotot muodostuivat ennustettua suuremmiksi, em. osalta ainostaan maksutuotot jäivät budjetoi-
tua summaa pienemmäksi. Suurin ylitys näiden osalta muodostui: muut toimintatuotot, alaisista tuotoista
(vuokra- ja muut tuotot).

Toimintakulujen toteutuma noudatti budjetoitua, suurin alitus muodostuu Karesuvannon purku-urakan vii-
meisestä maksuerästä sekä käyttämättömistä materiaalihankinnosta eri menokohdissa.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT	1 365	- 210	1 155	1 306	152	113 %	1 451
Myyntituotot	384		384	414	31	108 %	403
Maksutuotot	189	- 130	59	37	- 21	64 %	184
Tuet ja avustukset	7		7	24	17	357 %	13
Muut toimintatuotot	786	- 80	706	831	125	118 %	850
TOIMINTAKULUT	- 2 543	- 390	- 2 933	- 2 876	57	98 %	- 2 643
Henkilöstökulut	- 1 032		- 1 032	- 1 050	- 18	102 %	- 912
Palvelujen ostot	- 726	- 270	- 996	- 1 011	- 15	102 %	- 813
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	- 682		- 682	- 597	85	88 %	- 668
Avustukset						0 %	- 8
Muut toimintakulut	- 103	- 120	- 223	- 218	6	97 %	- 242
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 1 178	- 600	- 1 778	- 1 570	209	88 %	- 1 192

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Hyvinvointilautakunta

Hyvinvointilautakunta vastaa

- opetustoimen palveluista eli perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisestä
- varhaiskasvatuksen palveluista
- kulttuuri-, nuoriso- ja vapaa-ajan sekä kansalaisopiston palveluista
- ateriat- ja puhtauspalveluista
- työllisyys- ja kotoutumispalveluista

Hyvinvointilautakunta päättää talousarvion puitteissa yleisten lautakunnille kuuluvien tehtävien lisäksi niistä asioista, jotka lautakunnan toimialaa koskevassa lainsäädännössä on annettu kunnan tehtäväksi siltä osin kuin päätösvaltaa ei ole lainsäädännössä ja hallintosäännössä osoitettu kunnanhallitukselle tai –valtuustolle.

Lautakunta päättää päätösvallan siirtämisestä alaisilleen viranhaltijoille toimialansa mukaisissa tehtävissä.

Hyvinvointilautakunnan alaisten toimintojen tavoitteet pohjautuvat kuntastrategiaan, jossa keskeisiä arvoja ovat luonto, aktiivisuus ja yhteisöllisyys. Tavoitteena on edistää asukkaiden hyvinvointia ja alueen elinvoimaa järjestämällä palveluja sosiaalisesti, ympäristöllisesti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT	720		720	827	107	115 %	707
Myyntituotot	182		182	272	90	149 %	50
Maksutuotot	17		17	18	1	104 %	21
Tuet ja avustukset	502		502	534	33	107 %	632
Muut toimintatuotot	20		20	3	- 17	16 %	3
TOIMINTAKULUT	- 5 447		- 5 447	- 5 501	- 54	101 %	- 4 904
Henkilöstökulut	- 3 722		- 3 722	- 3 587	135	96 %	- 3 243
Palvelujen ostot	- 1 104		- 1 104	- 1 298	- 194	118 %	- 1 181
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 310		- 310	- 345	- 34	111 %	- 170
Avustukset	- 265		- 265	- 247	18	93 %	- 279
Muut toimintakulut	- 45		- 45	- 23	22	52 %	- 31
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 4 726		- 4 726	- 4 674	52	99 %	- 4 197

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	47,7	59,4	49,5
Määräaikaiset	20,8	6,5	16,5
Yhteensä	68,5	65,9	66

Opetustoimi

Toimialan tehtävät

Opetustoimi vastaa perusopetuksesta Hetan yhtenäisessä peruskoulussa, Karesuvannon ja Kilpisjärven kouluissa. Opetustoimi vastaa keskiasteen lukiokoulutuksesta Enontekiön erälukiossa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Toiminnan painopisteenä on esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen toteuttaminen laadukkaasti ja hyvin ammattitaitoisella ja osaavalla henkilöstöllä. Tärkeänä on nähty oppilaiden ja opiskelijoiden riittävä tuki opiskelun ja oppimisen haasteissa.

Toiminnassa keskeinen muutos oli Karesuvannon koulun toiminta väistötiloissa.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Tavoite: Perus- ja lukiokoulutus on laadukasta suomen ja saamen kielillä.

Toimenpiteet Oppilaiden tukeminen opinnoissa.

Oppilaanohjaus ja muut tukitoimet muodostavat perusopetuksen ajan kestävän ja keskiasteen opintoihin ulottuvan jatkumon.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Valmistuneet oppilaat ja opiskelijat aloittaneista %	0	100	100
Oppilaitosvierailut lkm/lukuvuosi	0	3	3
Arvio	Tavoitteet toteutuneet		Valmis
Vastuu	Hallinnollinen rehtori		

Tavoite: Ensiaputaitoinen henkilökunta ja erälukion opiskelijat

Toimenpiteet Hätäensiapukurssien tarjoaminen verkossa ja ensiapukursseille osallistuminen.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Ensiaputaitoinen/hätäensiaputaitoinen henkilökunta	10	15	15
Ensiapukurssin suorittaneet lukion opiskelijat	3	4	6
Palo- ja pelastusharjoitukset	0	3	3
Arvio	Tavoitteet toteutuneet suurelta osin.		Valmis
Vastuu	Hallinnollinen rehtori		

Tavoite: Positiivisen luontosuhteen luominen

Toimenpiteet Erä- ja vaelluskurssien tarjoaminen

Retkien järjestäminen lähiympäristöön

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Vaelluskurssi yläluokille	0	1	1
Eräkurssi lukiolaisille	0	1	2
Retket lähiympäristöön	0	10	10
Vastuu	Hallinnollinen rehtori		

Tavoite: Yritystoimintaan ja yrittäjyyteen tutustuminen .

Toimenpiteet Yritysvierailujen ja -tutustumisten aktiivinen järjestäminen. Erityis-TET viikkoon osallistuminen. Nuorten yrittäjyyteen tutustuminen oppilaanohjauksessa perusopetuksessa ja lukiossa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Yritys- ja yrittäjävierailut lkm	0	1	5

Erityis-TET osallistuminen	0	1	1
----------------------------	---	---	---

Vastuu Hallinnollinen rehtori

Tavoite: Poro- ja luontaiselinkeinoihin osallistumisen turvaaminen ja merkityksen ymmärtäminen

Toimenpiteet Siidastallan- valinnaisen kurssin tarjoaminen yläluokille
Oppilaiden poronhoitotöihin osallistumisen mahdollistaminen poron-
hoitajaperheissä

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
----------	-------	---------	---------

Siidastallan-valinnainen kurssi yläluokilla	0	1	1
---	---	---	---

Oppilaiden poronhoitotöihin tai muihin luontaiskelinkeinoihin liitty- viin töihin osallistumisen poissaololuvat % pyydetyistä luvista	0	100	100
--	---	-----	-----

Arvio Tavoite toteutunut			Valmis
---------------------------------	--	--	--------

Vastuu Hallinnollinen rehtori

Tavoite: Lukion elinvoimaisena pysyminen kehittämällä toimintaa aktiivisesti

Toimenpiteet Lukion vetovoimatekijöiden kartoitus kyselyillä. Oppilaitosyhteistyön
vahvistaminen keskiasteen oppilaitosten ja korkeakoulujen kanssa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
----------	-------	---------	---------

Kaksoistutkintojen määrä	0	0	1
--------------------------	---	---	---

Vetovoimatekijöiden kyselyjen määrä	0	0	1
-------------------------------------	---	---	---

Vastuu Hallinnollinen rehtori

Tavoite: Rajayhteistyön kehittäminen koulutuksen näkökulmasta

Toimenpiteet Yhteistyössä Metsähallituksen kanssa järjestettävä kansainvälinen luon-
toleiri. Oppilasvierailut Norjassa/Ruotsissa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
----------	-------	---------	---------

Leirille osallistuminen	0	0	1
-------------------------	---	---	---

Tutustumismatka oppilaitokseen	0	1	1
--------------------------------	---	---	---

Arvio Tavoite osin toteutunut			Valmis
--------------------------------------	--	--	--------

Vastuu Hallinnollinen rehtori

Tavoite: Yhteisöllisyyden lisääminen

Toimenpiteet Kodin- ja koulun päivän järjestäminen joka koululla. Työyhteisön yhtei-
söllisyyden ja työhyvinvoinnin vahvistaminen.
Oppilaiden yhteiset tapahtumat yli luokka- ja koulurajojen.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
----------	-------	---------	---------

Kodin- ja koulun päivä	0	2	3
------------------------	---	---	---

Työhyvinvointipäivät henkilöstölle	0	2	2
------------------------------------	---	---	---

Vastuu Hallinnollinen rehtori

Tavoite: Saamen kielen ja kulttuurin vahvistaminen

Toimenpiteet Saamen kielten viikon viettäminen kouluilla
Saamenkielisiin tapahtumiin osallistuminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
----------	-------	---------	---------

Saamen kielten viikon viettäminen	0	3	3
-----------------------------------	---	---	---

Saamenkieliset tapahtumat	0	3	3
---------------------------	---	---	---

Arvio Tavoite suurelta osin saavutettu.			Valmis
--	--	--	--------

Vastuu Hallinnollinen rehtori

Tavoite: Henkilökunnan työhyvinvointi ja pysyvyys

Toimenpiteet Työhyvinvoinnista ja -oloista huolehtiminen kuuntelemalla, keskustelemalla ja parantamalla epäkohtia. Kannustetaan henkilökuntaa liikkumaan. Työhyvinvointipäivien toteuttaminen.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Koko henkilökunnan yhteiset VESO-päivät kpl	0	1	1
Kehityskeskustelut suoritettu % henkilökunnasta	0	100	100
Ryhmäytymistuokiot henkilökunnalle	0	3	1
Arvio	Tavoite toteutunut		Valmis
Vastuu	Hallinnollinen rehtori		

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Lähes kaikki tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Rekrytoinnissa yksi opettajanvirka jäi täyttämättä hakijoiden vähäisyyden vuoksi ja opetus jouduttiin järjestämään muilla järjestelyillä.

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	31	36,9	31,9
Määräaikaiset	10,8	3	8,3
Yhteensä	41,8	39,9	40,2

Toiminnan talous

Toimintakate ylittyi 153 000 euroa, ylitys aiheutui pääosin toimintakuluissa palvelujen ostojen ylittymisestä liittyen koulukuljetuskuluihin ja toimintatuotoissa arvioitua vähäisemmistä tuotoista.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT	427		427	386	- 41	90 %	499
Myyntituotot	15		15	8	- 7	53 %	23
Maksutuotot	3		3	4	1	133 %	5
Tuet ja avustukset	399		399	374	- 26	94 %	470
Muut toimintatuotot	9		9		- 9	4 %	1
TOIMINTAKULUT	- 3 423		- 3 423	- 3 535	- 112	103 %	- 3 450
Henkilöstökulut	- 2 475		- 2 475	- 2 456	19	99 %	- 2 391
Palvelujen ostot	- 811		- 811	- 978	- 168	121 %	- 941
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 111		- 111	- 91	20	82 %	- 106
Avustukset						0 %	
Muut toimintakulut	- 27		- 27	- 9	18	34 %	- 13
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 2 996		- 2 996	- 3 149	- 153	105 %	- 2 952

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Varhaiskasvatus

Toimialan tehtävät

Varhaiskasvatuksen toimiala vastaa Enontekiön kunnan varhaiskasvatuksen järjestämisestä Hetassa olevassa Päiväkoti Riekossa, jossa on kaksi suomen kielistä ryhmää ja yksi saamen kielinen ryhmä, sekä Kilpisjärvellä ja Karesuvannossa olevissa ryhmäperhepäiväkodeissa. Karesuvannossa saamenkielinen varhaiskasvatus järjestetään tarvittaessa ostopalveluna Ruotsin Karesuvannon päivähoitoyksikkö Lávuvusta.

Toimiala johtaa ja kehittää varhaiskasvatuksen ja kodin välistä yhteistyötä sekä edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, jotta lapsille mahdollistuvat hyvät kasvun, oppimisen ja kehittymisen edellytykset.

Toimiala tukee varhaiskasvatuksessa paikallisen kulttuurin, kotiseudun ja ympäristön arvostamista ja huolehtii lapsen edun ensisijaisesta huomioimisesta varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä ja siitä päätettäessä. Varhaiskasvatuksessa toteutetaan Enontekiön varhaiskasvatussuunnitelmaa ja saamelaisista varhaiskasvatussuunnitelmaa vuosille 2022-2025.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuksessa on painotettu erityisesti olemassa olevien perustoimintojen osalta, kuten teemapäivät, vuotuisjuhlat ja luontoretket lähiluontoon. Ympäristökasvatussuunnitelman toteuttaminen kuuluu varhaiskasvatuksen toimintaan. Kirjastoyhteistyötä on tehty Lukutaidon valmiuksia Lapin malliin-hankkeen sisältyvän Satutunti-hankkeen kanssa.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma on vielä kesken ja se tulee olla valmis heinäkuussa 2025. Varhaiskasvatuksen Säilö-arkistointiohjelmisto on otettu käyttöön. Säilöön arkistoidaan lasten varhaiskasvatuksen suunnitelmat ja niihin liittyvät liitteet. Saamelaisalueen varhaiskasvatukseen liittyvää yhteistyötä on tehty lähinnä Inarin ja Utsjoen kuntien varhaiskasvatusjohtajien kanssa sekä Saamelaiskäräjien ja aluehallintoviraston saamelaisesta varhaiskasvatuksesta vastaavien henkilöiden kanssa.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Tavoite: Varhaiskasvatuksen ja perheiden välisen yhteistyön ja osallisuuden edistäminen				
Toimenpiteet	Suunnitellaan vanhempainiltoja tapahtumia yhdessä perheiden kanssa.			
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Toteutuneet vanhempainillat ja tapahtumat		0	9	6
Arvio	9			Valmis
Vastuu	Varhaiskasvatuksen päällikkö			
Tavoite: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus				
Toimenpiteet	Laaditaan toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma			
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Toiminnallisen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatiminen		0	0,5	1
Vastuu	Varhaiskasvatuksen päällikkö			
Tavoite: Kulttuurikasvatussuunnitelma osaksi toiminnan suunnittelua				
Toimenpiteet	Varhaiskasvatyksiköissä sisällytetään kulttuurikasvatussuunnitelmasta vähintään yksi teema kuukauden toimintasuunnitelmaan.			
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Toteutunut kulttuuriteema kuukausitasolla		0	40	40

Arvio	40	Valmis
-------	----	--------

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

Tavoite: Luonto tutuksi liikkuen ja leikkien

Toimenpiteet Tehdään luontoretkeä lähiympäristöön ja mahdollisuuksien mukaan järjestetään kaikkien varhaiskasvatusyksiköiden yhteisiä luontoretkeä.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Luontoretkien määrä (kevät-syky)	0	8	8

Arvio	18	Valmis
-------	----	--------

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

Tavoite: Laadukas varhaiskasvatus/ammattitaitoinen henkilökunta

Toimenpiteet Kehityskeskusteluissa sovitaan henkilöstön täydennyskoulutuksiin osallistumisesta vähintään 1 koulutus/työntekijä

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Täydennyskoulutuksiin osallistujien määrä	0	12	10

Arvio	12	Valmis
-------	----	--------

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

Tavoite: Säilö-arkistointiohjelmiston hankinta

Toimenpiteet Säilö-arkistointiohjelmiston 1 vaiheessa arkistoidaan sähköisesti varhaiskasvatuksen ikuisesti säilytettävät asiakirjat

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Säilö-arkistointiohjelmiston ensimmäinen vaihe käytössä	0	1	1

Arvio	1	Valmis
-------	---	--------

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

Tavoite: Alueellinen yhteistyö

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kuntien väliset ja seutukunnalliset yhteistyötilaisuudet	0	14	12
Saamelaiskäräjien kanssa pidetyt yhteistyötilaisuudet	4	4	4

Arvio	18	Valmis
-------	----	--------

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

Tavoite: Saamelaisalueen saamenkielisten päiväkotien yhteistyön tiivistäminen.

Toimenpiteet Yhteistyön lisääminen Inarin ja Utsjoen saamenkielisten päiväkotien kanssa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Yhteistyössä olevien päiväkotien määrä	0	1	2

Arvio	1	Valmis
-------	---	--------

Vastuu Varhaiskasvatuksen päällikkö

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Varhaiskasvatuksen toimialan tavoitteet asetettujen mittareiden osalta toteutuivat hyvin.

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	7,3	9,2	7,3
Määräaikaiset	5,2	2,4	5
Yhteensä	12,5	11,6	12,2

Toiminnan talous

Varhaiskasvatuksen toimintakate alittui talousarvioon varatusta 37 000 euroa. Toteutuneiden kustannusten määrään vaikuttivat henkilöstökulujen ja ICT-palveluiden ennakoitua pienempi tarve.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT	24		24	18	- 6	76 %	43
Myyntituotot						0 %	
Maksutuotot	14		14	14		98 %	16
Tuet ja avustukset	10		10	5	- 5	46 %	26
Muut toimintatuotot						0 %	
TOIMINTAKULUT	- 741		- 741	- 698	43	94 %	- 706
Henkilöstökulut	- 587		- 587	- 554	33	94 %	- 580
Palvelujen ostot	- 62		- 62	- 57	6	91 %	- 50
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	- 19		- 19	- 19		98 %	- 12
Avustukset	- 70		- 70	- 66	4	95 %	- 62
Muut toimintakulut	- 2		- 2	- 2		122 %	- 2
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 717		- 717	- 680	37	95 %	- 664

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu

+ tulojen yltys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen yltys

Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika

Toimialan tehtävät

Enontekiön kunnan kulttuurin, vapaa-ajan ja nuoristoimen toimialan tavoitteena on lisätä kuntalaisten kulttuurista, liikunnallista ja terveydellistä pääomaa ja luoda edellytyksiä niiden vaalimiseen ja kehittämiseen. Toimiala vastaa liikuntamahdollisuuksien/-paikkojen, nuorisotilan, kirjaston, Kino Hetan ja kotiseutumuseon toiminnasta, järjestää tapahtumia ja tukee yhdistyksiä ja järjestöjä tapahtumien järjestämisessä sekä kohdentaa kansalaisopiston tarjontaa.

Toimiala edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia hyvinvointiin, sivistykseen, kulttuuriin sekä liikuntaan ja terveelliseen elämäntapaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Toimiala toteuttaa ja osaltaan lisää monialaista yhteistyötä yhdistysten, järjestöjen ja seurojen kanssa. Lisäksi toimiala kehittää, toimeenpääsee ja tukee tapahtumia kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien lisäämiseksi toimialaansa kuuluvassa toiminnassa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Kulttuuri

Kulttuuritarjonta tavoitti edellisvuosien tapaan kaiken ikäisiä kuntalaisia, alueen matkailijoita ja vapaa-ajan asukkaita. Koulupäivien yhteyteen ja päiväkotien toimintaan nivoutunut lasten- ja nuorten kulttuuritarjonta tavoitti tasavertaisesti lähes kaikki kunnan lapset ja nuoret. Aikuisten kulttuuritarjontaa olivat vuoden mittaan yleisölle avoimet tilaisuudet, paikalliset museot sekä kirjasto palveluineen.

Perustoiminnan ohessa keskeisimpiä panostuksia olivat kotiseutumuseon pienimuotoinen kunnostus, sekä kirjastotilan remontoimisen aloittaminen kehittämissuunnittelun mukaisesti. Kulttuuriavustuksilla toteutettiin paikallisia kyläyhteisöjä elävöittäviä tapahtumia eri puolilla kuntaa.

Lasten- ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelma oli käytössä ensimmäistä kertaa. Suunnitelman toteuttaminen monipuolisti ja lisäsi lasten- ja nuorten tasavertaisia kulttuuriin osallistumisen mahdollisuuksia. Kirjasto osallistui hankeeseen, jolla kehitetään lasten lukutaitotyötä, tämän myötä kirjaston pitämät satutunnit lisääntyivät.

Nuorisotyö

Nuorisotilatyötä on toteutettu yhteistyössä seurakunnan kanssa nuorisotiloissa sekä liikuntahallilla. Nuorisotilatyönä on myös toteutettu pop up-toimintoja esimerkiksi Hetta Hiihtomaassa ja luonnossa. Yhteistyötä Muonion nuorisotoimen kanssa on lisätty yhteisten tapahtumien muodossa (disco ja tanssiaiset).

Kunnan toinen vakituinen nuorisotyöntekijä on toiminut koulunuorisotyö-hankkeessa ja Lapin nuorisotyön koordinointi-hankkeessa. Koulunuorisotyö on tärkeä osa nuorisotyötä, koska siinä tavoitetaan kaikki nuoret. Saamenkielisen nuorisotyön edistämiseksi kunta on sitoutunut Saamelaiskäräjien nuorisoneuvoston De! 2 - Saamenkielisen nuorisotyön kehittäminen saamelaisalueen kunnissa -hankkeeseen. Hankkeen toteutus alkoi keväällä 2024.

Hankkeessa työskentelevää nuorisotyöntekijää sijaisti loppusyksyn ajan alaa opiskeleva nuorisotyöntekijä, muuna aikana nuorisotilatyössä ja tapahtumissa apuna on toiminut tuntityötä tekeviä nuorisotilan valvojia.

Etsivää nuorisotyötä on tehty yhteisenä hankkeena Muonion kanssa, Muonio on avustuksen hakija. Enontekiöllä työntekijä on tehnyt työtä 60% työajalla. Etsivässä työ on painottunut yksilötyöhön, mutta myös ryhmätoimintaa on tehty.

Harrastamisen Suomen malli- hanke päättyi heinäkuun loppuun, hankkeessa toimi 20% työajalla harraste-koordinaattori. Uusi Harrastamisen Suomen malli- hanke alkoi syksyllä, hanketta ei ole pystytty aloittamaan täysipainoisesti henkilöstöressurssien puutteen vuoksi.

Vapaa-aika

Ohjattuja liikuntaryhmiä on ollut Hetassa ja Peltovuomassa. Ryhmiä oli kaikkiaan seitsemän. Ohjattuun kuntosaliharjoitteluun on osallistunut viikoittain kolme ikäihmisistä koostuvaa ryhmää. Lisäksi ohjattua kuntosaliharjoittelua on tarjottu aloittelijoille. Liikuntahallissa tapahtuvia ohjattuja liikuntaryhmiä oli kaksi.

Loppuvuodesta 2023 kunnanhallitus hyväksyi Enontekiön kunnan avustushjeen yhdistyksille ja yhteisöille ja se otettiin käyttöön v. 2024. Liikunta- ja nuorisotoiminta-avustuksia, kohde-, erityis- ja tapahtuma-avustuksia sekä hyvinvointi- ja talviliikuntapaikkojen kunnossapitoavustuksia myönnettiin yhdistyksille ja yhteisöille yhteensä 22 135 euroa.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Tavoite: Aktiivisesti palveleva kirjasto

Toimenpiteet Kirjastopalvelujen esittely asiakkaille
Kirjastossa järjestetään tapahtumia

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kirjastopalvelujen esittely koululaisille		8	4
Kirjastopalvelujen esittely ikäihmisille	0	1	2
Kirjavinkkausten määrä	0	5	6
Kirjastossa järjestettyjen tapahtumien määrä	0	11	8
Kirjastossa pidettyjen näyttelyjen määrä	0	1	6
Satutuntien määrä	0	21	8
Lastentapahtumien määrä	0	10	4
Arvio	Kirjastossa on ollut paljon lukemista edistävää toimintaa erityisesti lapsille ja nuorille suunnattuna. Tavoite on saavutettu hyvin.		Valmis

Tavoite: Kulttuuritapahtumia ympäri vuoden

Toimenpiteet Kulttuuritapahtumien järjestäminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Järjestettyjen avoimien kulttuuritapahtumien määrä	0	20	20
Kouluille ja päiväkodeille järjestettyjen kulttuuritapahtumien määrä	0	17	40
Elokuvanäytösten määrä		75	120
Kulttuuritapahtumia järjestetty joka kuukausi	0	12	12
Arvio	Toteutui hyvin. Elokuvanäytösten määrään vaikutti Tunturi-Lapin luontokeskuk- sen muuttuneet aukioloajat.		Valmis
Vastuu	Kulttuurikoordinaattori		

Tavoite: Kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteutetaan

Toimenpiteet Kulttuurikasvatussuunnitelman vaihtuva taiteenala-vuositeemaa toteuttavia vierailuja kouluille ja päiväkoteihin

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Vaihtuvan taiteenalan esitysten ja työpajojen määrä	0	12	12
Arvio	Kulttuurikasvatussuunnitelmaa toteuttavat työpajat toteutuneet kokonaisuudessaan.		Valmis
Vastuu	Kulttuurikoordinaattori		

Tavoite: Kulttuuritapahtumia toteutetaan yhteistyössä paikallisten yritysten kanssa

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tapahtumien määrä, joissa yhteistyö on toteutunut	0	4	4
Arvio	Yritysyhteistyö kulttuuritapahtumissa toteutuu pääsääntöisesti tiedotuksessa ja tarjoilujen järjestelyissä. Yritysyhteistyö on toteutunut myös, kun yritys on tarjonnut tilan kulttuuritapahtumalle.		Valmis
Vastuu	Kulttuurikoordinaattori		

Tavoite: Kotiseutumuseo avoinna yleisölle

Toimenpiteet Kotiseutumuseon rakennuksia pidetään avoinna yleisölle ja museolla järjestetään tapahtumia

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kävijämäärä	730	671	650
Arvio	Kävijämäärä ylitti asetetun tavoitteen.		Valmis
Vastuu	Kulttuurikoordinaattori		

Tavoite: Kulttuurijärjestöjen toiminnan tukeminen

Toimenpiteet Avustusten myöntäminen kulttuuritapahtumiin Enontekiöllä

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kulttuuriavustuksilla toteutetut tapahtumat	5	6	5
Arvio	Paikalliset yhdistykset toteuttivat vuoden mittaan kulttuuriavustuksilla yhteisöllisiä kylätapahtumien eri puolilla kuntaa.		Valmis
Vastuu	Kulttuurikoordinaattori		

Tavoite: Lasten -ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelman paikalliskulttuurin sisällöt toteutuvat

Toimenpiteet Kulttuurikasvatussuunnitelman perinnekulttuuria-vuositeemaa toteuttavia vierailuja kouluille ja päiväkoteihin

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Toteutuneet esitykset ja työpajat	0	6	6
Arvio	Ympäristötaide ja saamelaiskulttuurin teemat toteutuneet.		Valmis

Tavoite: Kulttuuritapahtuma järjestetään yhdessä yhdistysten ja järjestöjen kanssa

Toimenpiteet Kulttuuritapahtumien järjestelyihin ja toteuttamiseen osallistuu kolmannen sektorin toimijoita

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tapahtumien määrä, joissa yhteistyö on toteutunut	0	6	5
Arvio	Toteutunut hyvin		Valmis
Vastuu	Kulttuurikoordinaattori		

Tavoite: E-kirjastopalvelujen kehittäminen

Toimenpiteet Liitytään valtakunnalliseen Kuntien e-kirjastoon yhdessä Lapin kirjaston ja Pohjoisten kirjastojen kanssa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Sopimus allekirjoitettu	0	1	1
Arvio	Palvelu käynnistyy 1.1.2025.		Valmis
Vastuu	Kulttuurikoordinaattori		

Tavoite: Nuorille suunnattujen palvelujen kehittäminen

Toimenpiteet Järjestetään tapahtumia nuorille, tarjotaan mahdollisuus nuorisotilan käyttöön, kuullaan nuorten tarpeita. Nuorisotyön uudistaminen 2024.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Nuorille suunnattujen tapahtumien määrä	8	5	10
Nuorisotilan viikoittainen käyttö	4	3	3
Arvio	Tavoite jäi osin saavuttamatta.		Valmis
Vastuu	Nuorisotyöntekijä		

Tavoite: Luonto osaksi nuorisotyön toimintaympäristöä.

Toimenpiteet Järjestetään luonnossa toimintaa nuorille ja otetaan nuoret mukaan suunnitteluun.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Luonnossa tapahtuvien toimintojen määrä	2	4	4
Osallistujien määrä	8	30	30
Arvio	Tavoite saavutettu		Valmis
Vastuu	Nuorisotyöntekijä		

Tavoite: Nuorten osallisuuden kehittäminen

Toimenpiteet Tukea nuorten itse tuottamia toimintoja ja tapahtumia.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Järjestettyjen tapahtumien määrä nuorisotilassa	40	0	25
Muiden tapahtumien järjestäminen	2	1	4
Arvio	Nuorisotilan koko ja rakenne rajoitti tapahtumien järjestämistä. Käytössä oli vain yksi huone.		Valmis
Vastuu	Nuorisotyöntekijä		

Tavoite: Kolmannen sektorin kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen nuorisotyössä.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tapahtumien määrä	0	1	2
Nuorten määrä tapahtumissa	0	90	80
Arvio	Tavoite saavutettu pääosin		Valmis
Vastuu	Nuorisotyöntekijä		

Tavoite: Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa tapahtuminen toteutuksessa

Toimenpiteet Tiedustellaan yhdistyksiltä yhteistyöhalukkuutta.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Yhteistyön toteutumiskerrat	0	1	2

Arvio	Ryhmän vetäminen, tavoite ei täyttynyt	Valmis
Vastuu	Nuorisotyöntekijä	

Tavoite: Kehittää nuorille suunnattua tiedottamista

Toimenpiteet Kehittää sosiaalisen median viestintää, tehdä valmiita mainospohjia, ottaa nuoret mukaan viestinnän kehittämiseen.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Mainosten yhteiset pohjat (yhdistykset, seurakunta ja nuorisotoimi)	0	2	4
Arvio	Tavoitetta toteutui osittain		Valmis

Tavoite: Kuntalaisten hyvinvointitapahtumat, ohjatut liikuntaryhmät ja ohjatut kuntosaliryhmät

Toimenpiteet Palvelutarjonta laajalle asiakasryhmälle. Palvelun tuottaminen yhteistyössä suunnitelluissa tapahtumissa ja toisten toimijoiden tuottamissa tapahtumissa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Asiakasmäärä	0	1 360	510
Palautekysely ryhmiin osallistuville, laadullinen arvio	0	4	4
Yhteistyössä järjestetyt tapahtumat muiden toimijoiden kanssa	0	3	4
Arvio	Yksi tavoite ylittynyt reilusti		Valmis
Vastuu	Hyvinvointiohjaaja		

Tavoite: Kuntalaisille ohjattuja liikuntatapahtumia luonnossa.

Toimenpiteet Kaksi tapahtumaa vuodessa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Osallistujia määrä	0	27	50
Arvio	Tavoitetta ei saavutettu kahdessa tapahtumassa. Kesätapahtuma ja talvitapahtuma		Valmis
Vastuu	Hyvinvointiohjaaja		

Tavoite: Yhdistysfoorumi: yhdistysten ja järjestöjen yhteistyön ja osallisuuden edistäminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Järjestettyjen yhdistysfoorumien määrä	0	2	2
Yhteistyössä järjestetyt tapahtumat	0	1	4
Arvio	Yhdessä järjestettävien tapahtumien määrä ei toteutunut		Valmis
Vastuu	Hyvinvointijohtaja		

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluissa tavoitteet asetettujen mittareiden osalta toteutuivat hyvin. Nuorisotyössä tavoitteet toteutuivat suurelta osin, mutta nuorille suunniteltu toiminta nuorisotilassa tilan pienuudesta johtuen ei toteutunut asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Myös nuorten itse tuottamien toimintojen ja tapahtumien toteuttaminen nuorisotiloissa ei toteutunut tavoitteiden mukaisesti.

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	5,9	5,5	5,1
Määräaikaiset	2,4	0	1,7
Yhteensä	8,3	5,5	6,8

Toiminnan talous

Kulttuuri, nuoriso, vapaa-aika ja kansalaisopisto

Toimintakate alittui 108 000 euroa. Pääsyy alitukseen on henkilöstökuluissa, joiden osalta talousarvio alittui 57 000 euroa. Henkilöstökuluihin oli varattu rahaa sivistysjohtajan ja nuorisotyöntekijän palkkaan. Sivistysjohtaja aloitti tehtävässään 1.6.2024 ja nuorisotyöntekijän palkka tuli Koulunuorisotyön kehittäminen Enon-
tekiöllä-hankkeesta.

Palvelujen ostoissa ylitystä oli noin 19 000 euroa.

Revontuliopiston toimintakate alittui 25 162 euroa. Pääsyy alittumiseen oli eläkeperusteisissa eläkevakuumaksuissa, joihin oli varattu enemmän määrärahaa kuin toteuma oli. Toimintatuottoja tuli 4 500 euroa enemmän kuin talousarviossa oli ennakoitu.

Toimintatuotot (myyntituotot ja tuet ja avustukset) olivat 70 000 euroa arvioitua suuremmat.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT	112		112	182	70	162 %	165
Myyntituotot	19		19	38	19	199 %	27
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset	82		82	141	58	171 %	136
Muut toimintatuotot	11		11	3	- 8	26 %	3
TOIMINTAKULUT	- 662		- 662	- 624	38	94 %	- 564
Henkilöstökulut	- 355		- 355	- 298	57	84 %	- 272
Palvelujen ostot	- 202		- 202	- 222	- 19	110 %	- 188
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 53		- 53	- 65	- 12	123 %	- 52
Avustukset	- 35		- 35	- 29	6	82 %	- 35
Muut toimintakulut	- 16		- 16	- 10	6	62 %	- 17
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	- 550		- 550	- 442	108	80 %	- 399

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu

+ tulojen yltys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Työllisyys

Toimialan tehtävät

Enontekiön kunnan työllisyyspalveluiden tehtävänä on edistää työnhakijan työllistymistä avoimille työmarkkinoille tukemalla asiakkaan polkua kohti työllistymistä, ennaltaehkäistä pitkäaikaistyöttömyyden syntyä ja löytää yhteistyössä asiakkaan kanssa hänelle soveltuvia ratkaisuja työllisyysasioissa.

Tavoitteena on parantaa erilaisissa elämäntilanteissa olevien henkilöiden työllistymismahdollisuuksia sekä vaikuttaa heidän hyvinvointiinsa tarjoamalla henkilökohtaista neuvontaa ja ohjausta ja yhteisöllisiä, työllisyttä edistäviä tilaisuuksia.

Kunnan tarjoamia työllisyyspalveluita ovat mm. yhteistyö yritysten ja yhdistysten kanssa työllisyysasioissa ja työllistämiseen liittyvä neuvonta ja ohjaus.

Työtä tehdään monialaisesti yhteistyössä Lapin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystyöpalveluiden, etsivän nuorisotyön, TE -palveluiden, työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) sekä koulutuksen järjestäjien kanssa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Työllisyyden hoidossa oli tavoitteena parantaa eri elämäntilanteissa olevien ihmisten työllistymismahdollisuuksia ja vähentää pitkäaikaistyöttömien määrää.

Työllisyyskoordinaattori aloitti työt 1.8.2024.

Tammikuussa 2024 työttömiä työnhakijoita oli Enontekiön kunnassa 97 ja joulukuussa 2024 heitä oli 89 eli työttömien työnhakijoiden määrä väheni vuoden aikana 8 henkilöllä.

Pitkäaikaistyöttömänä (työmarkkinatukea yli 1000 päivää saaneet) oli joulukuussa 2024 yhteensä 12 henkilöä, kunta korvaa heidän työttömyysturvan maksusuudesta 70 %. Työmarkkinatukea yli 300 päivää saaneita henkilöitä oli 9, kunta korvaa heidän työttömyysturvan maksusuudesta 50 %.

Vaikeasti työllistyvien määrän vähenemiseen on vaikuttanut asiakkaiden kasvokkain tapaaminen yhteistyössä TE-palveluiden työllisyysasiantuntijan, Lapin hyvinvointialueen perheiden ja työikäisten palvelujen sosiaaliohjaajan sekä kunnan työllisyyskoordinaattorin kanssa.

Yhteistyön tiivistäminen TE-palveluiden, Lapin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystyöpalveluiden sekä lähikuntien kanssa on tärkeää. Yhteistyön avulla asiakkaat saavat tarvitsemansa palvelut yhdellä kertaa ja ohjautuvat oikealle palvelupolulle.

Yhtenä keskeisenä muutoksena työllisyyspalveluissa on ollut työllisyysalueen 1.1.2025 käynnistymiseen liittyvä valmistelutyö sekä kotoutumiseen liittyvä suunnitelmatyö, jonka yhteydessä kuntaan on laadittu maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelma v. 2025-2028

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	0,7	1	0,2
Määräaikaiset		1	0,3
Yhteensä	0,7	2	0,4

Toiminnan talous

Työllisyyspalveluiden toimintakate jäi 32 832 euroa arvioitua pienemmäksi. Alitus muodostui henkilöstö- ja toimintakuluista; työllisyyskoordinaattori aloitti työnsä 1.8.2024 ja hänen palkkautukseen ja toimintaan varattu määräraha jäi alkuvuoden osalta käyttämättä.

Työmarkkinatuen kuntaosuuteen oli varattu 160 000 euroa, toteuma oli 150 909 euroa.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT	10		10	14	4	135 %	
Myyntituotot						0 %	
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset	10		10	14	4	135 %	
Muut toimintatuotot						0 %	
TOIMINTAKULUT	- 230		- 230	- 194	36	84 %	- 183
Henkilöstökulut	- 67		- 67	- 28	39	42 %	
Palvelujen ostot	- 2		- 2	- 12	- 10	577 %	- 1
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	- 1		- 1	- 1		125 %	
Avustukset	- 160		- 160	- 152	8	95 %	- 181
Muut toimintakulut						0 %	
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 220		- 220	- 180	40	82 %	- 183

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu

+ tulojen yltys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

Ateria- ja puhtauspalvelut

Toimialan tehtävät

Ateriapalveluiden keskeisin tehtävä on järjestää ateriapalvelut opetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. Puhtauspalvelut järjestetään siten, että kunnan toimipaikoissa säilyy tietty puhtaustaso. Puhtauspalvelut on budjetoitu kiinteistöille, hallinnollisesti toimiala on ateria- ja puhtauspalveluissa.

1.1.- 30.6.2024 ajan Enontekiön kunta on tuottanut ateriapalveluja Lapin hyvinvointialueelle palvelusopimuksen mukaisesti. Uusi sopimus Lapin hyvinvointialueen kanssa ateriapalvelujen tuottamisesta on tehty ajalle 1.7.2024 - 30.6.2025.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Lapin hyvinvointialueen ja kunnan kanssa on tehty sopimus, millä ateriapalveluja tuotetaan hyvinvointialueelle 30.6.2024 saakka kunnan toimesta. Ruokapalveluista on tehty uusi sopimus, mikä on voimassa ajalla 1.7.2024 - 30.6.2025, joten toiminta on jatkunut samana koko vuoden ajan.

Ateria- ja puhtauspalvelut ovat siirtyneet 1.1.2024 hyvinvointilautakunnan alaisuuteen hallinnon alaisuudesta.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Tavoitteiden toteutuminen ja poikkeamat

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	5,5	5	5,5
Määräaikaiset	0,8	1	1,5
Yhteensä	6,3	6	7

Toiminnan talous

Ruokapalveluja on toimitettu Lapin hyvinvointialueen ja kunnan palvelusopimuksen mukaan Luppokodille, kotihoitoon ja toimintakeskukseen sopimuksella 1.1.-30.6.2024. Talousarvioita laadittaessa ei ollut tietoa uudesta sopimuksesta 1.7.2024 - 30.6.2025, mistä johtuen talousarviossa on toteumasta poikkeavia lukuja sekä tuloina että menoina. Ateriamäärät ovat olleet arvioitua isommat, minkä kautta tuotto on suurempi, vastaavasti menojen suurempi luku näkyy esimerkiksi elintarvikkeiden osalla.

Keskuskeittiölle on avattu uusi kustannuspaikka 014004 HVA, mihin hyvinvointialueen tulot ja menot on kohdistettu vuoden 2024 aikana.

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutos	TA2024 Muutettu	TP2024	* Poik. €	* Tot. %	TP2023
TOIMINTATUOTOT	147		147	227	80	154 %	222
Myyntituotot	147		147	225	78	153 %	220
Maksutuotot						0 %	
Tuet ja avustukset				2	2	1 993 %	3
Muut toimintatuotot						0 %	
TOIMINTAKULUT	- 391		- 391	- 451	- 60	115 %	- 445
Henkilöstökulut	- 238		- 238	- 251	- 13	105 %	- 233
Palvelujen ostot	- 27		- 27	- 30	- 3	112 %	- 37
Aineet, tarvikkeet ja ta- varat	- 126		- 126	- 168	- 42	134 %	- 174
Avustukset						0 %	
Muut toimintakulut	- 1		- 1	- 2	- 1	312 %	- 1
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 244		- 244	- 224	20	92 %	- 223

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu
+ tulojen ylitys / menojen alitus
- tulojen alitus / menojen ylitys

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU

	TA 2024 Alkuper.	TA 2024 Muutok- set	TA 2024 Muutettu	TP 2024	Poikk. * €	Tot. * %	TP 2023
TOIMINTATUOTOT	2 175	- 210	1 965	2 320	355	118 %	2 763
Myyntituotot	638		638	771	133	121 %	799
Maksutuotot	206	- 130	76	55	- 21	73 %	205
Tuet ja avustukset	525		525	660	135	126 %	893
Muut toimintatuotot	806	- 80	726	834	108	115 %	866
TOIMINTAKULUT	- 9 962	- 535	- 10 497	- 10 378	119	99 %	- 10 161
Henkilöstökulut	- 5 534	- 45	- 5 579	- 5 441	138	98 %	- 5 345
Palkat ja palkkiot	- 4 573	- 18	- 4 591	- 4 422	170	96 %	- 4 338
Henkilösivukulut	- 961	- 27	- 988	- 1 020	- 32	103 %	- 1 006
Eläkekulut							
Muut henkilösivuku- lut							
Palvelujen ostot	- 2 853	- 270	- 3 123	- 3 264	- 141	105 %	- 3 037
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 1 045		- 1 045	- 1 025	21	98 %	- 1 079
Avustukset	- 288	- 100	- 388	- 364	25	94 %	- 315
Muut toimintakulut	- 242	- 120	- 362	- 285	77	79 %	- 386
TOIMINTA- KATE/JÄÄMÄ	- 7 787	- 745	- 8 532	- 8 058	474	94 %	- 7 398
Verotulot	4 373		4 373	4 489	116	103 %	4 630
Valtionosuudet	3 465		3 465	3 439	- 26	99 %	3 700
Rahoitustuotot ja - kulut	514		514	623	109	121 %	575
Korkotuotot	130		130	141	11	108 %	
Muut rahoitustuotot	674		674	728	54	108 %	807
Korkokulut	- 67		- 67	- 56	11	83 %	- 10
Muut rahoituskulut	- 223		- 223	- 189	34	85 %	- 223
VUOSIKATE	565	- 745	- 180	493	673	-274 %	1 506
Poistot ja arvonalen- tumiset	- 456		- 456	- 446	10	98 %	- 470
Satunnaiset tuotot ja kulut							
TILIKAUDEN TULOS	109	- 745	- 636	47	683	-7 %	1 036
Varausten ja rahas- tojen muutokset	6		6	6		100 %	6
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	115	- 745	- 630	53	683	-8 %	1 042

* Toteuma 2024 - TA 2024 muutettu

+ tulojen ylitys / menojen alitus

- tulojen alitus / menojen ylitys

TULOSLASKELMAN TOTEUTUMINEN

Toimintakate -8,058 milj. euroa alitti talousarvion toimintakatteen. Toteutunut toimintakate oli 474 tuhatta euroa (-5,6 %) pienempi kuin muutetun talousarvion toimintakate. Alkuperäiseen talousarvioon tehtiin tilikauden aikana yhteensä 745 tuhannen euron muutokset. Hallinnolle myönnettiin 145 tuhannen euron ja Infrastruktuurille 600 tuhannen euron lisämäärärahat. Hallinnon lisämäärärahasta 100 tuhatta euroa kohdistui avustuksen myöntämiseen Kilpisjärven Ladut ry:lle latutampparin hankintaan, 22 tuhatta euroa viestinnän henkilöstökuluihin ja 23 tuhatta euroa eläkkeiden tasausmaksuihin. Infrastruktuurin lisämäärärahasta 125 tuhatta euroa siirrettiin investointiosasta kohteesta Karesuvannon monitoimitalo. Infrastruktuurin lisämäärärahatarve perustui suunniteltujen toimintatuottojen ennakoituun alittumiseen (pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset) ja toimintakulujen ylittymiseen (Karesuvannon vanhan koulun purkukulut ja virastotalon tilavuokrat).

Toimintatuotot toteutuivat 355 tuhatta euroa (+18 %) muutettua talousarviota suurempina. Myyntituottojen toteuma oli 133 tuhatta euroa (+21 %) muutettua talousarviota parempi, josta 78 tuhatta euroa johtuu siitä, että ateriapalvelujen myynti Lapin hyvinvointialueelle oli budjetoitu vain puolen vuoden osalta, 30.6.2024 asti. Tämä myynti toteutui kuitenkin koko vuoden ajan. Ateriapalvelujen myynnin lisäksi muita myyntituottoja ovat mm. Hetta Hiihtomaan, Järämän museon ja Kino-Hetan pääsymaksutulot, kaukolämmön myynti, palvelumyynti Enontekiön Vesihuolto Oy:lle ja kuntosalimaksut. Maksutuotot alittivat muutetun talousarvion 21 tuhannella eurolla (-27 %). Suurin alitus aiheutui rakennusvalvonta ja -tarkastusmaksuista, jotka olivat 14 tuhatta euroa budjetoitua pienemmät. Tukien ja avustusten toteuma ylitti muutetun talousarvion 135 tuhannella eurolla (+26 %). Ylityksestä suurin osa johtuu siitä, että hankkeisiin liittyvien tukien ja avustusten määrää oli ennakoitua suurempi. Vuokratuotot olivat 66 tuhatta euroa (+11 %) muutettua talousarviota suuremmat ollen kuitenkin samalla tasolla edelliseen vuoteen nähden. Myös muut toimintatuotot toteutuivat muutettua talousarviota suurempina (+42 tuhatta euroa, +32 %). Tämä johtuu siitä, että tonttien myynneistä aiheutuvia pysyvien vastaavien myyntivoittoja kertyi budjetoitua enemmän. Lisäksi perittiin budjetoimattomia rakentamiseen liittyviä sakkomaksuja noin 17 tuhatta euroa.

Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 119 tuhannella eurolla (-1,1 %). Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 138 tuhannella eurolla (-2,5 %). Palvelujen ostot puolestaan ylittivät muutetun talousarvion 141 tuhannella eurolla (+4,5 %). Suurimmat ylitykset olivat puhtaanapito- ja pesulapalveluissa (+75 tuhatta euroa, +46 %), koneiden ja laitteiden rakennus- ja kunnossapitopalveluissa (+55 tuhatta euroa, +106 %), taksikuljetuksissa (+104 tuhatta euroa, +16 %) ja työterveyshuollossa (+32 tuhatta euroa, +76 %) sekä koulutus- ja kulttuuripalveluissa (+52 tuhatta euroa, +29 %). Aine- ja tarvikeostot toteutuivat kokonaisuutena lähes muutetun talousarvion mukaisina huolimatta siitä, että yksittäisissä kululajeissa oli poikkeamia. Alitus oli 21 tuhatta euroa (-2,0 %). Yksittäisissä kululajeissa suurimmat ylitykset olivat elintarvikkeistoissa (+44 tuhatta euroa, +33 %) ja kalustohankinnoissa (+45 tuhatta euroa, +43 %). Elintarvikkeiden osalta ylitys johtuu siitä, että ateriapalvelut Lapin hyvinvointialueelle oli budjetoitu vain 30.6.2024 asti, vaikka niitä tarjottiin koko vuoden 2024 ajan. Avustukset puolestaan alittivat muutetun talousarvion 25 tuhannella eurolla (-6 %). Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 77 tuhannella eurolla (-23 %), josta vuokrakulujen alitus oli 50 tuhatta euroa (-17 %).

Kunnan vuosikate muodostui 673 tuhatta euroa muutettua talousarviota paremmaksi ollen 493 tuhatta euroa. Verorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) kertymä oli yhteensä 7,928 milj. euroa, mikä oli 90 tuhatta euroa (+1,1 %) muutettua talousarviota enemmän. Verotulot ylittivät muutetun talousarvion 116 tuhannella eurolla ja valtionosuudet puolestaan alittivat muutetun talousarvion 26 tuhannella eurolla. Rahoitustuotot toteutuivat 64 tuhatta euroa (+8 %) muutettua talousarviota suurempina, mikä johtuu pääasiassa Kemijoki Oy:n osuukien budjetoitua paremmasta tuotosta (+49 tuhatta euroa). Rahoituskulut toteutuivat 45 tuhatta euroa (-16 %) pienempinä kuin oli talousarviossa suunniteltu.

Poistot toteutuivat lähes budjetoidun mukaisesti ollen 446 tuhatta euroa eli vain 10 tuhatta euroa (-2,3 %) muutettua talousarviota pienemmät.

Kunnan tilikauden ylijäämä muodostui muutettua talousarviota 683 tuhatta euroa paremmaksi ollen 53 tuhatta euroa.

VEROTULOT

Verotuloja kertyi vuonna 2024 yhteensä 4,489 milj. euroa, mikä oli 116 tuhatta euroa (+2,7%) talousarviota enemmän, mutta 141 tuhatta euroa edellisvuotta vähemmän (-3,0 %).

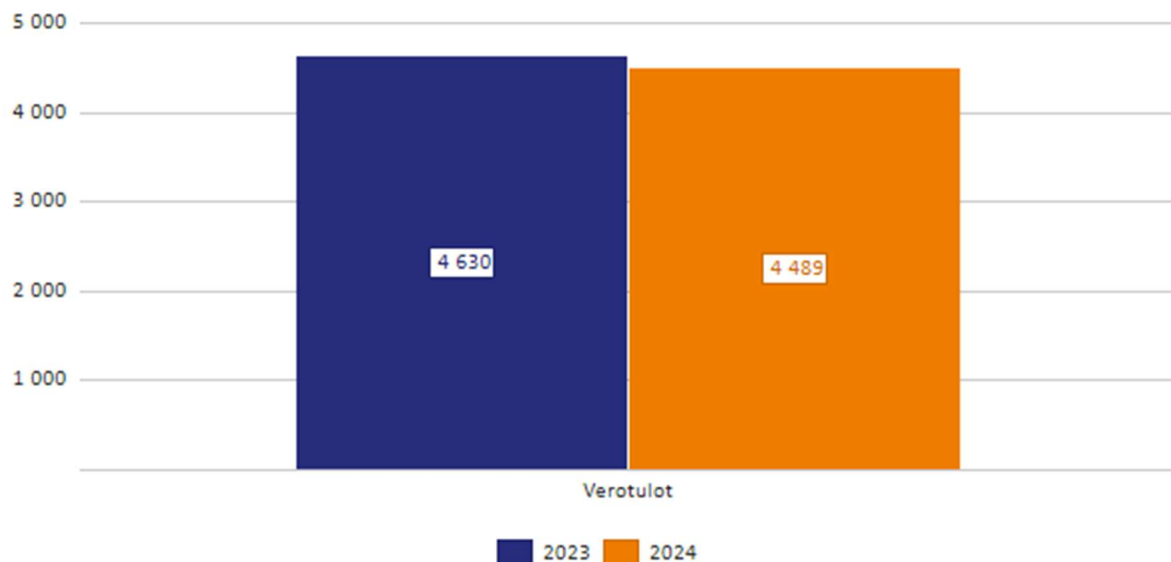
Kunnallisverotuloja kertyi 2,946 milj. euroa, mikä oli 128 tuhatta euroa talousarviota enemmän, mutta 86 tuhatta euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Enontekiön kunnan kunnallisveroprosentti oli 8,60 vuonna 2024 (8,61 vuonna 2023).

Yhteisöverotuloja kertyi 451 tuhatta euroa, mikä oli 56 tuhatta euroa (-11 %) talousarviota ja 141 tuhatta euroa (-24 %) edellisvuotta vähemmän.

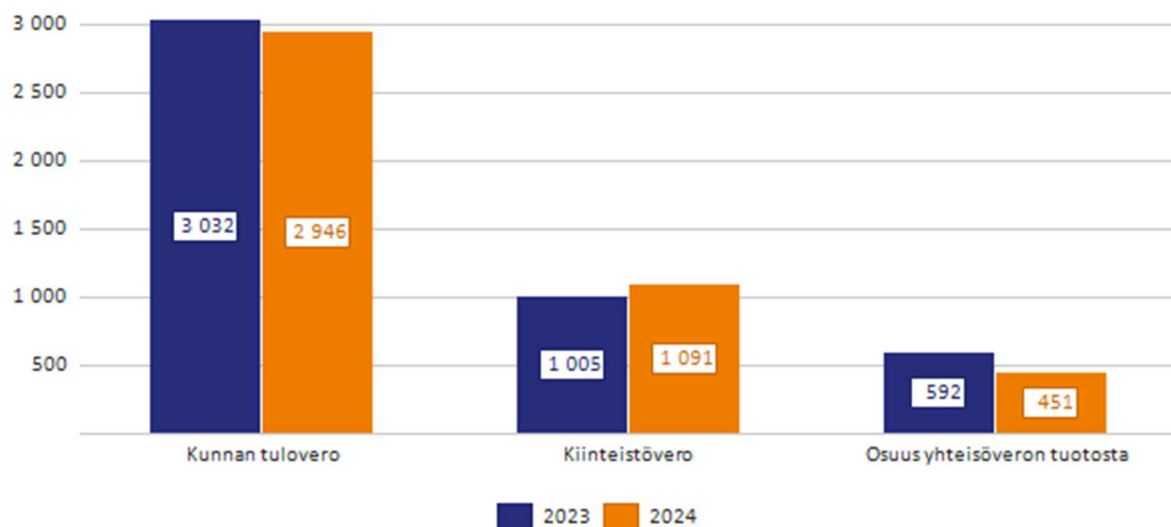
Kiinteistöverotulot 1,091 milj. euroa olivat 43 tuhatta euroa (+4,1 %) suuremmat talousarvioon ja 86 tuhatta euroa (+8,6 %) suuremmat edelliseen vuoteen nähden. Kiinteistöveroprosentti vuonna 2024 oli rakentamattoman rakennuspaikan osalta 6,00 % (3,00 % vuonna 2023). Vuonna 2024 yleisestä kiinteistöveroprosentista eriytettiin maapohjan kiinteistövero. Enontekiön kunnassa maapohjan kiinteistöveroprosentiksi päätettiin 1,30 %. Muiden kiinteistöjen osalta kiinteistöveroprosentit vuonna 2024 olivat samat kuin edellisenäkin vuonna.

	TA 2024 Alkup.	TA 2024 Muutokset	TA 2024 Muutettu	TP 2024	Poikk. €
Verotulot	4 373		4 373	4 489	116
Kunnan tulovero	2 818		2 818	2 946	128
Kiinteistövero	1 048		1 048	1 091	43
Osuus yhteisöveron tuotosta	507		507	451	- 56

VEROTULOJEN KEHITYS

VEROTULOJEN KEHITYS

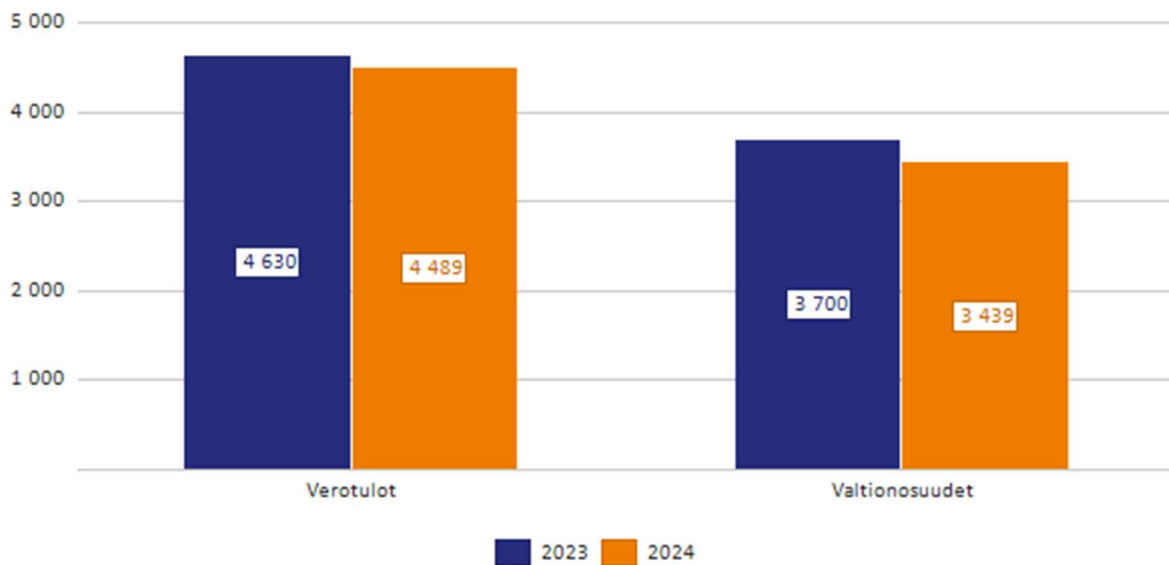
VALTIONOSUUDET

Valtionosuuksia kertyi vuonna 2024 yhteensä 3,439 milj. euroa. Tämä oli vain 26 tuhatta euroa vähemmän kuin talousarviossa oli arvioitu. Muutos edelliseen vuoteen oli -262 tuhatta euroa (-7,1 %).

Peruspalvelujen valtionosuuden määrä oli 3,082 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisten valtionosuuksien määrä oli 32 tuhatta euroa negatiivinen. Valtionosuuksissa huomioitavan verotulomenetysten korvausten määrä oli 389 tuhatta euroa.

1000 €	TA 2024 Alkup.	TA 2024 Muutokset	TA 2024 Muutettu	TP 2024	Poikk. €
Valtionosuudet	3 465		3 465	3 439	- 26
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 608		2 608	2 589	- 19
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	481		481	493	12
Opetus- ja kulttuuritoim.muut valtionosu	- 18		- 18	- 32	- 14
Verotulomenetysten kompensatio	394		394	389	- 5

VERORAAHOITUKSEN KEHITYS

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuottojen toteuma oli 141 tuhatta euroa, joka oli 11 tuhatta euroa talousarviota enemmän. Korkotuotot aiheutuivat määräaikaisten sijoitustilin ja tytäryhteisöille myönnettyjen antolainojen koroista. Edellisenä vuonna korkotuottoja ei ollut.

Korkokulut (56 tuhatta euroa) olivat 11 tuhatta euroa pienemmät kuin talousarviossa. Edelliseen vuoteen verrattuna kasvu oli 46 tuhatta euroa, mikä aiheutui vuonna 2024 nostetun uuteen Luppokotiin liittyvän korkotukilainan koroista.

Muut rahoitustuotot ja -kulut

Muut rahoitustuotot (728 tuhatta euroa) toteutuivat 54 tuhatta euroa (+8 %) talousarviota suurempina, mikä johtui pääosin Kemijoki Oy:n osuuksien arvioitua paremmasta tuotosta.

Muut rahoituskulut (189 tuhatta euroa) toteutuivat 34 tuhatta euroa (-15 %) talousarviota pienempinä. Muista rahoituskuluista suurimman osan muodosti Kemijoki –sähköön liittyvät osakassähkömaksut, jotka olivat 148 tuhatta euroa vuonna 2024.

Investointiosan toteutuminen

Investointimenot olivat 11,722 milj. euroa vuonna 2024 ja investointitulot 5,156 milj. euroa. Investointituloja ovat investointeihin saadut rahoitusosuudet ja pysyvien vastaavien myynnit. Saatujen rahoitusosuuksien määrä oli 5,149 milj. euroa ja pysyvien vastaavien myynnit 7 tuhatta euroa. Ulkopuolista rahoitusta saatiin Enontekiön lentoaseman korjausinvestointiin ja uuden Luppokodin rakentamiseen. Nettoinvestointien määräksi muodostui 6,565 milj. euroa. Muutetun talousarvion mukainen nettoinvestointimäärä oli 7,411 milj. euroa, joten investointien toteuma-aste oli 89 %.

Investointiosaan tehtiin seuraavat talousarviomuutokset, jotka lisäsivät investointeihin budjetoituja nettokuluja yhteensä 456 122 euroa:

- 311 122 € lisämääräraha Enontekiön lentokentän asematason LTA –päälystysurakkaan sekä siihen sisältyviin lisä- ja muutostöihin (sijoitus ENF Infra Oy)
- 120 000 € investointimäärärahan siirto kohteelle valmius ja varautuminen (varavoi-makone) kohteelta eläinlääkäritilat
- 30 000 € lisämääräraha valtuustosalin kokoustekniikkaan ja kalusteisiin

- 8 000 € investointimäärärahan siirto kohteelle konekalusto (moottorikelkat) kohteelta rakennusten kunnostus
- 15 000 € investointimäärärahan siirto kohteelle koneet ja kalusto (keskuskeittiön koneet) kohteelta rakennusten kunnostus
- 33 000 € investointimäärärahan siirto kohteelle Kilpisjärven valaistulatu kohteelta rakennusten kunnostus
- 14 000 € investointimäärärahan siirto kohteelle Kilpisjärven osayleiskaava kohteelta rakennusten kunnostus
- 32 000 € investointimäärärahan siirto kohteelle maa-alueet (kiinteistöt) kohteelta rakennusten kunnostus
- 240 000 € lisämääräraha sijoitukseen Enontekiön Lentoasema Oy
- 125 000 € investointimäärärahan siirto kohteelta Karesuvannon monitoimitalo käyttötalouteen Infrastruktuuri –toimialalle.

Keskenräisiksi investoinneiksi tilinpäätöksessä jäivät Kilpisjärven osayleiskaava, Pohjois-Kilpisjärven asema-kaava, Karesuvannon monitoimitalo, Hetan lämpölaite, uusi Luppokoti, eläinlääkäritilat ja Kilpisjärven valaistulatu.

Investoinnit yhteensä

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutokset	TA2024 Muutettu	Toteuma 2024	Toteuma-aste * %
Investoinnit					
Menot	-11 655 000 €	-456 122 €	-12 111 122 €	-11 721 717 €	97 %
Tulot	4 700 000 €	0 €	4 700 000 €	5 156 388 €	110 %
Netto	-6 955 000 €	-456 122 €	-7 411 122 €	-6 565 330 €	89 %

Investoinnit ryhmittäin yhteensä

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutokset	TA2024 Muutettu	Toteuma 2024	Toteuma-aste * %
Kaavoitus					
Menot	-70 000 €	-14 000 €	-84 000 €	-64 468 €	77 %
Netto	-70 000 €	-14 000 €	-84 000 €	-64 468 €	77 %
Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat					
Menot	-10 650 000 €	282 000 €	-10 368 000 €	-10 283 936 €	99 %
Tulot	4 700 000 €	0 €	4 700 000 €	5 149 987 €	110 %
Netto	-5 950 000 €	282 000 €	-5 668 000 €	-5 133 949 €	91 %
Koneet ja kalusto sekä ohjelmistot					
Menot	-190 000 €	-173 000 €	-363 000 €	-98 966 €	27 %
Tulot	0 €	0 €	0 €	6 401 €	0 %
Netto	-190 000 €	-173 000 €	-363 000 €	-92 565 €	26 %
Sijoitukset					
Menot	-745 000 €	-551 122 €	-1 296 122 €	-1 274 347 €	98 %
Netto	-745 000 €	-551 122 €	-1 296 122 €	-1 274 347 €	98 %

Investoinnit ryhmittäin investoinneittain

Kaavoitus

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muutokset	TA2024 Muutettu	Toteuma 2024	Toteuma-aste * %
Kaavoitus					
Kilpisjärven yleiskaava					
Menot	-50 000 €	-14 000 €	-64 000 €	-43 772 €	68 %
Netto	-50 000 €	-14 000 €	-64 000 €	-43 772 €	68 %
Pohjois-Kilpisjärven asema-kaava					
Menot	-20 000 €		-20 000 €	-20 696 €	103 %

Netto	-20 000 €	-20 000 €	-20 696 €	103 %
-------	-----------	-----------	-----------	-------

Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muu- tokset	TA2024 Muu- tettu	Toteuma 2024	Toteuma-aste * %
Maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat					
Kiinteistöt					
Menot		-32 000 €	-32 000 €	-32 000 €	100 %
Tulot				1 042 €	
Netto		-32 000 €	-32 000 €	-30 958 €	97 %
Karesuvannon monitoimitalo					
Menot	-250 000 €	125 000 €	-125 000 €	-124 825 €	100 %
Netto	-250 000 €	125 000 €	-125 000 €	-124 825 €	100 %
Rakennusten kunnostus/kiinteistöjen hankinta					
Menot	-120 000 €	102 000 €	-18 000 €	-17 366 €	96 %
Netto	-120 000 €	102 000 €	-18 000 €	-17 366 €	96 %
Lämpölaitoksen uusiminen					
Menot	-3 000 000 €		-3 000 000 €	-2 756 376 €	92 %
Netto	-3 000 000 €		-3 000 000 €	-2 756 376 €	92 %
Luppokoti (uusi)					
Menot	-3 100 000 €		-3 100 000 €	-4 013 076 €	129 %
Tulot	1 100 000 €		1 100 000 €	1 834 255 €	167 %
Netto	-2 000 000 €		-2 000 000 €	-2 178 821 €	109 %
Enontekiön lentoaseman korjaustyöt					
Menot	-3 600 000 €		-3 600 000 €	-3 314 690 €	92 %
Tulot	3 600 000 €		3 600 000 €	3 314 690 €	92 %
Netto				0 €	
Eläinlääkäritilat					
Menot	-500 000 €	120 000 €	-380 000 €		
Netto	-500 000 €	120 000 €	-380 000 €		
Keskuskeittiön lattian korjaus ja pinnoitus					
Menot	-50 000 €		-50 000 €	-14 760 €	30 %
Netto	-50 000 €		-50 000 €	-14 760 €	30 %
Lapinkylä					
Menot	-30 000 €		-30 000 €	0 €	0 %
Netto	-30 000 €		-30 000 €	0 €	0 %
Kilpisjärven valaistulatu					
Menot		-33 000 €	-33 000 €	-10 843 €	33 %
Netto		-33 000 €	-33 000 €	-10 843 €	33 %

Koneet ja kalusto sekä ohjelmistot

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muu- tokset	TA2024 Muu- tettu	Toteuma 2024	Toteuma-aste * %
Koneet ja kalusto sekä ohjelmistot					
Keskuskeittiön astianpesukone					
Menot	-20 000 €	-15 000 €	-35 000 €	-34 166 €	98 %
Netto	-20 000 €	-15 000 €	-35 000 €	-34 166 €	98 %
Valtuustosalin kokoustekniikka ja pöydät					
Menot		-30 000 €	-30 000 €	-31 570 €	105 %
Netto		-30 000 €	-30 000 €	-31 570 €	105 %
Konekalusto, liikuntapaikat ja ladut sekä moottorikelkaurat					
Menot	-20 000 €	-8 000 €	-28 000 €	-33 229 €	119 %
Tulot				6 401 €	

Netto	-20 000 €	-8 000 €	-28 000 €	-26 829 €	96 %
Valmius ja varautuminen (mm. varavoima)					
Menot	-150 000 €	-120 000 €	-270 000 €		
Netto	-150 000 €	-120 000 €	-270 000 €		

Sijoitukset

	TA2024 Alkuper.	TA2024 Muu- tokset	TA2024 Muu- tettu	Toteuma 2024	Toteuma-aste * %
Sijoitukset					
Sijoitus Enontekiön Lento- asema Oy					
Menot	-145 000 €	-240 000 €	-385 000 €	-385 000 €	100 %
Netto	-145 000 €	-240 000 €	-385 000 €	-385 000 €	100 %
Sijoitus ENF Infra Oy					
Menot		-311 122 €	-311 122 €	-289 347 €	93 %
Netto		-311 122 €	-311 122 €	-289 347 €	93 %
Sijoitus Enontekiön Vesi- huolto Oy					
Menot	-600 000 €		-600 000 €	-600 000 €	100 %
Netto	-600 000 €		-600 000 €	-600 000 €	100 %

Rahoitusosan toteutuminen

1 000 €	TA 2024 Alkuper.	TA 2024 Muutokset	TA 2024 Muutettu	TP 2024 * Poikk. €	
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	565	-745	-180	493	673
Tulorahoituksen korjauserät	-200	80	-120	-214	-94
	365	-665	-300	279	579
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-11 655	-456	-12 111	-11 722	389
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 700		4 700	5 149	449
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	210	-85	125	153	28
	-6 745	-541	-7 286	-6 420	866
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 380	-1 206	-7 586	-6 141	1 445
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 955		3 955	2 716	-1 239
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-357		-357	-216	141
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0	-141	-141
	3 598	0	3 598	2 359	-1 239
Oman pääoman muutokset			0		0

Vaikutus maksuvalmiuteen

-2 782

-1 206

-3 988

-3 782

206

Rahoituslaskelman toteutuminen

Toiminnan toteutunut rahavirta 279 tuhatta euroa oli 579 tuhatta euroa muutettua talousarviota parempi. Kunnan vuosikate toteutui 673 tuhatta euroa muutetun talousarvion tasoa parempana. Vuosikatetta on käsitelty toimintakertomuksen tuloslaskelmaosion yhteydessä ja talousarvion toteumavertailuosiossa tuloslaskelman toteutumisvertailun yhteydessä. Tulorahoituksen korjauserissä on oikaistu pakollisten varausten muutos ja investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot, jotka koskivat pääasiassa kiinteistöjen myyntejä.

Investointien rahavirta toteutui 866 tuhatta euroa muutettua talousarviota pienempänä. Investointimenot alittivat muutetun talousarvion 389 tuhannella eurolla ja investointien rahoitusosuudet olivat 449 tuhatta euroa suuremmat kuin muutetussa talousarviossa. Investointimenojen talousarviomuutoksista on erittely investoitiosan toteumavertailussa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot olivat 28 tuhatta euroa muutettua talousarviota suuremmat.

Rahoituksen rahavirtaan vaikuttavat lainakannan muutokset (ottolainat) toteutuivat 1,239 milj. euroa suunniteltua pienempänä. Uutta pitkäaikaista lainaa otettiin vain uuden Luppokodin rakentamiseen.

Edellä mainittujen rahavirtojen vaikutus toteutuneeseen maksuvalmiuteen oli 3,782 milj. euroa negatiivinen muutetun talousarvion ollessa 3,988 milj. euroa negatiivinen. Toteuma oli näin ollen 206 tuhatta euroa muutettua talousarviota parempi.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toiminnan ja investointien rahavirran olennaiset poikkeamat muutettuun talousarvioon nähden aiheutuivat vuosikatteesta sekä investointimenoista ja investointien rahoitusosuuksista. Rahoituksen rahavirran poikkeamat tilinpäätösvoiton muutettuun talousarvioon nähden johtuivat siitä, että uutta pitkäaikaista ottolainaa ei otettu siinä määrin kuin oli budjetoitu.

Tytäryhteisöjen tulokortit ja tuloslaskelmien toteutumisvertailut

Enontekiön Vesihuolto Oy

Yhtiön tehtävä

Enontekiön Vesihuolto Oy:n tehtävänä on huolehtia toiminta-alueellaan vesi- ja viemärlaitostoiminnasta liiketaloudellisin perustein yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaavasti.

Laitos vastaa veden hankinnasta, käsittelystä ja jakelusta, viemäroinnistä ja viemärivereden käsittelystä sekä laitoksen tarvitsemien laitosten, laitteiden ja johtojen suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta sekä toiminnan kehittämisestä.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Tavoite: Toimitettava vesi on laadukasta ja täyttää sille asetetut laatuvaatimukset.			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tarkkailutulokset	0	98	100
Vastuu	Toimitusjohtaja		
Tavoite: Yhtiön mahdollisuus ja valmius, verkoston sekä toimintojen laajentamiseen toimintojen kehittäessä			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Olemassa olevien investointikohteiden suunnitelmien päivitys	0	35	100
Vastuu	Toimitusjohtaja		
Tavoite: Vv-palveluiden kehittäminen ja tarjoaminen, verkostojen reuna-alueilla.			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Runkoverkoston laajentaminen	0	0	1
Vastuu	Toimitusjohtaja		
Tavoite: Jätevedenpuhdistamoiden toiminta täyttää ympäristölupaehtojen raja-arvot.			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tarkkailutulokset	0	99	100
Vastuu	Toimitusjohtaja		

Henkilöstö

Enontekiön Vesihuolto Oy:tä ei ole merkitty työnantajarekisteriin, yhtiö ostaa henkilöstöpalvelut kokonaisuudessaan Enontekiön kunnalta.

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset			
Määräaikaiset			
Yhteensä	0	0	0

Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto	545	617	604
Liikevoitto	-100	13	-40
Tilikauden voitto/tappio	-97	6	-52
Taseen loppusumma	2749	2600	3267
Omavaraisuusaste %	33		44
Lainakanta	1133	1153	1112
Investoinnit	398	600	165

Enontekiön Liikekiinteistöt Oy

Yhtiön tehtävä

Enontekiön liikekiinteistöt Oy:n yhtiöjärjestyksen mukaisena toimialana on kiinteistöjen ja rakennusten hallinta omistus- tai vuokraoikeuden nojalla sekä niihin liittyvä rakennuttaminen.

Yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta ja yhtiö voi olla osakkaana muissa yhtiöissä.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Tavoite: Terveitä liiketiloja yrittäjille. Sosiaalityöjen kartoitus ja tarvittaessa remontointi.			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Liiketilöjen kuntokartoitus tehty	1	1	3
Sosiaalityöjen kartoitus tehty	0	0	9
Arvio	Ei todellisesti budjetoitu vuodelle 2024 ja ei näin ollen toteutettu.		Valmis
Vastuu	Toimitusjohtaja		
Tavoite: Varastotilojen rakentaminen			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Varastotilat valmiina	0	0	10
Arvio	Ei todellisesti budjetoitu vuodelle 2024 ja ei näin ollen toteutettu.		Valmis
Vastuu	Toimitusjohtaja		
Tavoite: Kerran vuodessa järjestettävä tilaisuus yhtiön vuokralaisille. Ideoidaan yhdessä uutta toimintaa.			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tapahtuma toteutunut	0	1	1
Arvio	Tilaisuus pyrittiin järjestämään, mutta tilaisuuteen ei tullut yhtään ilmoittautumista.		Valmis
Tavoite: Uuden liikekiinteistön suunnittelu			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Suunnitelma valmistunut	0	0	1
Arvio	Ei todellisesti budjetoitu vuodelle 2024 ja ei näin ollen toteutettu.		Valmis
Tavoite: Ilmalämpöpumput Teollisuushalleille. Ulko-ovien uusinta tarvittaviin kohteisiin.			
Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite

Ilmalämpöpumput asennettu	2	2	9
Vaihdettavat ovet kartoitettu ja ovia uusittu	0	0	10
Arvio	Ei todellisesti budjetoitu vuodelle 2024 ja ei näin ollen toteutettu.		Valmis

Henkilöstö

Enontekiön Liikekiinteistöt Oy:llä ei ole palkattua henkilökuntaa.

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset			0
Määräaikaiset			0
Yhteensä	0	0	0

Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto	218	245	200
Liikevoitto	-62	-120	-104
Tilikauden voitto/tappio	-58	-64	-91
Taseen loppusumma	2192	2470	2073
Omavaraisuusaste %	97	80	90
Lainakanta	0	500	0
Investoinnit	63	550	5

Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnot

Yhtiön tehtävä

Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asuntojen tehtävänä on vuokra- ja palveluasumisen tuottaminen.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

Tavoite: Toimiva asiakaspalvelu isännöinnissä ja kiinteistönhoidossa				
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Asukaskyselyssä positiivisia vastauksia		0	0	40
Arvio	Ei todellisesti budjetoitu vuodelle 2024 ja ei näin ollen toteutettu.			Valmis
Vastuu	Toimitusjohtaja			
Tavoite: Kalustettu asunto työntekijöille				
Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Kalustettujen soluasuntojen		3	0	5
Arvio	Soluasunnoille ei ollut reaalista kysyntää			Valmis
Vastuu	Toimitusjohtaja			
Tavoite: Asukastoiminnan kehittäminen ja tukeminen				

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Asukastoimikunnan järjestämien tapahtumien laatu ja määrä, yhtiö tukee 500 €:lla toimintaa	0	0	2
Arvio	Asukastoimikunta ei järjestänyt tapahtumia ja eivätkä käyttäneet tukirahaa.		Valmis
Vastuu	Toimitusjohtaja		

Tavoite: Remontoidaan yksi asuinkelvoton asunto

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Remontti tehty	0	0	1
Arvio	Ei todellisesti budjetoitu vuodelle 2024 ja ei näin ollen toteutettu.		Valmis
Vastuu	Toimitusjohtaja		

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	7,4	6,5	6,5
Määräaikaiset	1,6	0	0
Yhteensä	9	6,5	6,5

Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto	497	535	857
Liikevoitto	-25	-42	10
Tilikauden voitto/tappio	37	0	35
Taseen loppusumma	3330	3373	3368
Omavaraisuusaste %	25	25	27
Lainakanta	2205	2084	2234
Investoinnit	194	25	0

Enontekiön Lentoasema Oy

Yhtiön tehtävä

Yhtiön tehtävä on toimia Suomen ilmailuviranomaisen hyväksymänä lentoasemaoperaattorina ja ylläpitää Enontekiön kunnassa sijaitsevaa lentoasemaa. Yhtiö kehittää lentoaseman toimintaa kestäväällä tavalla ympäristöystävälliseksi kouluttavaksi lentoasemaksi. Yhtiö varmistaa nykyisten asiakkaiden pysyvyyden palvelemalla asiakkaita hyvin ja keskittyä samalla tulevaisuuden ilmailun kehittämiseen.

Tavoitteet, mittarit ja vastuut

1. Hyvinvointi - Arjen turvallisuudesta huolehtiminen

Tavoite: Tukea rajavartiolaitoksen, pelastuskopterin ja ilmavoimien toimintaa varmistamalla heidän toimintaan vaadittavien palveluiden riittävä ja kattava saatavuus.

Toimenpiteet Toiminta on vakiintunut rajavartiolaitoksen, ilmavoimien helikoptereiden ja kuljetuskoneiden sekä pelastuskopterin osalta. Ilmavoimien tukeutuminen on keskusteluissa myös muiden koneiden osalta, mutta toteutuessaan tulee todennäköisesti vaatimaan infrainvestointeja.

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Tarpeiden kartoitus (kohteiden tarpeet, määrä kpl)		0	3	
Vaadittavien palveluiden tuottaminen (%)		0	80	
Palvelusopimukset (kpl)		0	3	
Arvio	Toiminta on vakiintunut rajavartiolaitoksen, ilmavoimien helikoptereiden ja kuljetuskoneiden sekä pelastuskopterin osalta. Ilmavoimien tukeutuminen on keskusteluissa myös muiden koneiden osalta, mutta toteutuessaan tulee todennäköisesti vaatimaan infrainvestointeja			Valmis
	Toiminta on vakiintunut rajavartiolaitoksen, ilmavoimien helikopterien ja kuljetuskoneiden sekä pelastushelikopterin osalta. Em. toimijat tukeutuvat tarvittaessa Enontekiön lentoasemaan.			
	Saamamme tiedon mukaan ilmavoimien F35-hävittäjien operointi lentoasemalla edellyttäne merkittäviä infrainvestointeja.			
Vastuu	toimitusjohtaja			

2. Elinvoima - Ympäri vuotisen matkailun kehittäminen

Tavoite: Lentoasema toiminta laajennetaan kattamaan kansallinen ja kansainvälinen ilmailualan koulutustoiminta

Toimenpiteet Lisätään yhteistyötä uusien ulkomaisten toimijoiden kanssa.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Yhteistyö uusien ulkomaisten toimijoiden kanssa		0	
Arvio	Useita uusia toimijoita kontaktoitu alkuvuoden 2025 alussa. Lentoasema jatkaa toimenpiteitä uusien uusien yhteistyökumppanuuksien solmimiseksi.		Valmis
Vastuu	toimitusjohtaja		

3. Ihmiset - Yhteisöllisyyden ja yhdessä tekemisen lisääminen

Tavoite: Yhtiön toimien tekeminen tavalla, joka on näkyvää ja läpinäkyvää, johtaen vahvaan omakuvaan paikallisesti ja kansainvälisesti. Yhtiössä on hyvä olla töissä ja siitä on helppo olla ylpeä.

Toimenpiteet Brändityö, yhteistyön lisääminen omistajan kanssa, reilun meiningin malli.

Mittarit		Lähtö	Toteuma	Tavoite
Henkilökunnan tyytyväisyys - henkilökunnan vaihtuvuus (kpl, irtisanoutumiset)		0	1	
Kehityskeskustelujen toteutuminen			0	
Arvio	Reilun meiningin malli ja yhteistyö ovat olleet päämääriä toiminnassa toiminnan brändityön kannalta. Omasta mielestämme olemme onnistuneet tässä, lentoasema ja paikakunta ovat lisänneet tunnettavuuttaan. Toivomme tulevaisuudessa lisää yhteistyötä kunnan kanssa.			Valmis
	Vuonna 2024 irtisanoutui kaksi (2) henkilöä.			
Vastuu	toimitusjohtaja			

4. Asuminen - Vihreän siirtymän investoinnit/toimet ja

energiatehokkuus

Tavoite: Energiatalouden kehittäminen

Toimenpiteet Energiatehokkuuden parantaminen

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Energiatalouden parantaminen (%)	100	40	
Energiatalousprojektin käynnistys (kpl)	0	0,3	
Arvio	Suurimmat investoinnit eivät ole kohdistuneet suoraan vihreään siirtymään tai energia- tehokkuuteen, mutta vaikutus on kuitenkin ollut sitä tukevaa. Terminaalissa tehty re- montti on parantanut matkustajien liikkumista, vähentänyt ovien aukipitämistä ja vä- hentänyt ei toivottua kylmän ilman virtausta sisään. Asematason ja rullaustien valot ovat vaihdettu halogeenivaloista ledeihin, mikä on suo- ranainen toimi. Myös sisävalot on vaihdettu ledivaloiksi. Uudet lisäseinät viranomaistiloissa auttavat pysäyttämään kylmän ilman virtausta sisällä. Pyrkimys saada rahoitus energiatehokkuuden hankkeisiin energiatehokkuuden paran- tamiseksi (terminaalirakennuksen lisäeristys) vuoden 2025 aikana.		Valmis
Vastuu	toimitusjohtaja		

Henkilöstö

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset	7	6	6
Määräaikaiset	2	5	3
Yhteensä	9	11	9

Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto	468	435	502
Liikevoitto	-182	-144	-507
Tilikauden voitto/tappio	-184	-145	-509
Taseen loppusumma	899	764	772
Omavaraisuusaste %	13	20	0
Lainakanta	0	0	0
Investoinnit	46	0	64

ENF Infra Oy

Yhtiön tehtävä

Yhtiö omistaa ja hallinnoi Enontekiön kunnassa sijaitsevan lentoaseman maa-alueita ja infrastruktuuria. Teh-
tävänä on toimia maa-alan ja kiinteän infran omistajana ja vuokrata niitä Enontekiön Lentoasema Oy:lle.

Tavoitteet, mittarit ja vastuutahot

2. Elinvoima - Monipuolisen yritystoiminnan tukeminen

Tavoite: Hallinnoida omistamia tiloja, kiinteää infrastruktuuria ja maa-alaa, omistuksen arvon säilymisen takaamiseksi.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Infrastruktuurin kunnon parannus ja ylläpito	1		
Arvio	Yritystoimintaa on pyritty laajentamaan ja infrastruktuuria kunnostettu, sekä parannettu		Valmis
Vastuu	toimitusjohtaja		

4. Asuminen - Vihreän siirtymän investoinnit/toimet ja energiatehokkuus

Tavoite: Infra-hankkeiden rahoituksen hankinta omistuksen edelleen kehittämistä varten.

Mittarit	Lähtö	Toteuma	Tavoite
Lentoliikenneinfrahankeen toteutuminen	0		
Lentoaseman matkustajaterminaalin hankerahoitus	1		
Arvio	Kuntaomistaja on toiminut infrahankkeiden osalta aktiivisesti. Tavoitteena on saada lentoliikenneinfrahanke kokonaisuudessaan tehtyä kesän 2024 aikana. Kunta haki hankkeelle jatkoaikaa, joten sitä ei ole vielä aloitettu.		Valmis
Vastuu	toimitusjohtaja		

Henkilöstö

Yhtiöllä ei ole omaa palkattua henkilöstöä.

Henkilötyövuosi	TP2023	TA2024	TP2024
Vakinaiset			
Määräaikaiset			
Yhteensä	0	0	0

Talous ja tunnusluvut

1 000 €	TP2023	TA2024	TP2024
Liikevaihto	62	62	62
Liikevoitto	-1	0	-2
Tilikauden voitto/tappio	-1	0	-2
Taseen loppusumma	710	710	697
Omavaraisuusaste %	95	96	97
Lainakanta	0	0	0
Investoinnit	0	0	0

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma, kunta

	2024	2023
TOIMINTATUOTOT	2 319 750,20	2 762 528,51
Myyntituotot	771 298,05	798 741,53
Maksutuotot	55 077,40	205 241,31
Tuet ja avustukset	659 682,29	892 750,96
Muut toimintatuotot	833 692,46	865 794,71
TOIMINTAKULUT	-10 378 152,34	-10 160 897,54
Henkilöstökulut	-5 441 397,60	-5 344 506,91
Palkat ja palkkiot	-4 421 579,07	-4 338 273,87
Henkilösivukulut	-1 019 818,53	-1 006 233,04
Palvelujen ostot	-3 263 539,73	-3 036 712,32
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 024 814,16	-1 078 738,44
Avustukset	-363 530,09	-314 636,70
Muut toimintakulut	-284 870,76	-386 303,17
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-8 058 402,14	-7 398 369,03
Verotulot	4 489 133,44	4 629 755,59
Valtionosuudet	3 438 565,00	3 700 088,94
Rahoitustuotot ja -kulut	623 449,17	574 989,66
Korkotuotot	140 594,82	32,26
Muut rahoitustuotot	727 656,48	807 178,63
Korkokulut	-55 702,46	-9 532,30
Muut rahoituskulut	-189 099,67	-222 688,93
VUOSIKATE	492 745,47	1 506 465,16
Poistot ja arvonalentumiset	-445 681,12	-470 384,52
Suunnitelman mukaiset poistot	-445 681,12	-470 384,52
TILIKAUDEN TULOS	47 064,35	1 036 080,64
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	6 231,31	6 231,31
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	53 295,66	1 042 311,95

Rahoituslaskelma, kunta

Euro	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	492 745,47	1 506 465,16
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-213 666,16	-207 761,24
	279 079,31	1 298 703,92
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 721 717,12	-1 230 703,91
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 148 944,93	258 641,33
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	152 816,80	209 387,50
	-6 419 955,39	-762 675,08
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 140 876,08	536 028,84
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset		1 707,78
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 715 612,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-215 946,00	-357 000,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-141 054,00	-3 400 000,00
	2 358 612,00	-3 757 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-920,52	-9 048,65
Saamisten muutos	189 921,79	-315 504,96
Korottomien velkojen muutos	-349 539,09	164 637,29
	-160 537,82	-159 916,32
Rahoituksen rahavirta	2 198 074,18	-3 915 208,54
Rahavarojen muutos	-3 942 801,90	-3 379 179,70
Rahavarat 31.12.	2 262 998,53	6 205 800,43
Rahavarat 1.1.	6 205 800,43	9 584 980,13
	-3 942 801,90	-3 379 179,70

Tase, kunta

Euro	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	17 017,49	23 208,65
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	999 374,45	968 416,37
Rakennukset	4 913 434,62	5 153 699,81
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 050 484,29	1 150 503,13
Koneet ja kalusto	199 356,90	173 871,39
Ennak.maks. ja kesk.eräiset hankin.	5 941 981,53	806 648,83
	13 104 631,79	8 253 139,53
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 255 697,82	5 981 350,49
Muut lainasaamiset	1 478 657,71	1 478 657,71
	8 734 355,53	7 460 008,20
Pysyvät vastaavat yhteensä	21 856 004,81	15 736 356,38
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	141 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	411 558,42	352 400,69
Lainasaamiset	30 000,00	58 333,35
Muut saamiset	934 744,66	936 890,43
Siirtosaamiset	205 547,77	565 148,17
Saamiset yhteensä	1 722 850,85	1 912 772,64
Rahat ja pankkisaamiset	2 262 998,53	6 205 800,43
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	3 985 849,38	8 118 573,07
VASTAAVAA YHTEENSÄ	25 841 854,19	23 854 929,45

Euro	31.12.2024	31.12.2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 927 620,50	5 927 620,50
Arvonkorotusrahasto	584 697,13	584 697,13
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	14 382 929,56	13 340 617,61
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	53 295,66	1 042 311,95
	20 948 542,85	20 895 247,19
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	101 361,01	107 592,32
Vapaaehtoiset varaukset	217 081,14	217 081,14
	318 442,15	324 673,46
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		68 292,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	15 644,22	16 598,60
Muut toimeksiantojen pääomat	33,86	
	15 678,08	16 598,60
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuut.laitoksilta	2 696 666,00	197 000,00
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuut.laitoksilta	215 946,00	357 000,00
Saadut ennakot	7 066,37	17 494,39
Ostovelat	711 331,18	942 598,55
Muut velat	105 311,27	102 418,45
Siirtovelat	822 870,29	933 606,81
	1 862 525,11	2 353 118,20
Vieras pääoma yhteensä	4 559 191,11	2 550 118,20
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	25 841 854,19	23 854 929,45

KONSERNILASKELMAT

Konsernituloslaskelma

euro	2024	2023
Toimintatuotot	4 385 694,19	5 092 246,92
Toimintakulut	-12 647 166,35	-12 442 472,96
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta	-9 374,48	-3 823,43
Toimintakate	-8 270 846,64	-7 354 049,47
Verotulot	4 489 133,44	4 629 755,59
Valtionosuudet	3 438 565,00	3 700 088,94
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	148 091,49	5 756,18
Muut rahoitustuotot	835 694,53	906 805,57
Korkokulut	-94 972,76	-24 978,68
Muut rahoituskulut	-191 018,83	-225 959,28
Vuosikate	354 646,23	1 637 418,85
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-833 382,26	-854 716,48
Satunnaiset erät		-9,55
Tilikauden tulos	-478 736,03	782 692,82
Tilinpäätössiirrot	-1 740,00	
Tilikauden verot	-229,26	0
Laskennalliset verot	-8 562,00	-2 361,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-489 267,29	780 331,36

Konsernin rahoituslaskelma

euro	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	354 646,23	1 637 418,85
Satunnaiset erät		-9,55
Tilikauden verot	-8 791,26	-2 361,46
Tulorahoituksen korjauserät	-204 291,68	-203 937,81
	141 563,29	1 431 110,03
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 966 895,15	-1 987 106,73
Rahoitusosuudet investointimenoihin	5 148 944,93	258 641,33
Pysyvien vastaavien hyödyk. luovutustulot	152 816,80	209 387,50
	-6 665 133,42	-1 519 077,90
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 523 570,13	-87 967,87
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1478,00	0
Antolainasaamisten vähennykset		1 707,78
	-1 478,00	1 707,78
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 715 612,00	300 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-357 619,66	-442 484,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-141 054,00	-3 400 000,00
	2 216 938,34	-3 542 484,00
Oman pääoman muutokset	985 000,00	214 346,20
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	-1 457,19	-8 448,87
Vaihto-omaisuuden muutos	-15 623,89	20 114,50
Saamisten muutos	661 489,72	-54 143,24
Korottomien velkojen muutos	-785 069,25	281 760,73
	-140 660,61	239 283,12
Rahoituksen rahavirta	3 059 799,73	-3 087 146,90
Rahavarojen muutos	-3 463 770,40	-3 175 114,77
Rahavarat 31.12.	3 650 707,58	7 114 477,97
Rahavarat 1.1.	7 114 477,97	10 289 592,74
	-3 463 770,40	-3 175 114,77

Konsernitase

euro	31.12.2024	31.12.2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	3 111,96	13 405,92
Muut pitkävaikutteiset menot	58 568,86	23 208,65
	61 680,82	36 614,57
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 226 915,27	1 195 957,19
Rakennukset	10 309 273,88	10 805 251,71
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 490 904,24	3 502 011,98
Koneet ja kalusto	301 568,06	282 588,19
Muut aineelliset hyödykkeet	1 265,34	1 687,11
Ennak.maks. ja kesk.eräiset hankin.	5 942 657,87	807 376,74
	21 272 584,66	16 594 872,92
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	31 132,06	40 506,54
Muut osakkeet ja osuudet	2 043 495,08	2 043 495,08
Muut lainasaamiset	30 000,00	30 000,00
Muut saamiset	3 578,00	2 100,00
	2 108 205,14	2 116 101,62
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	23 442 470,62	18 747 589,11
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	148 995,67	200 153,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	104 842,38	89 218,49
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	21 940,65	940,65
Lyhytaikaiset saamiset	2 048 480,35	2 390 872,02
	2 070 421,00	2 391 812,67
Rahoitusarvopaperit	100 000,00	
Rahat ja pankkisaamiset	3 550 707,58	7 114 477,97
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	5 825 970,96	9 595 509,13
VASTAAVAA YHTEENSÄ	29 417 437,25	28 543 251,91

euro	31.12.2024	31.12.2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	5 927 620,50	5 927 620,50
Arvonkorotusrahasto	584 697,13	584 697,13
Muut omat rahastot	1 507 204,53	1 505 464,53
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	13 381 209,56	12 890 225,54
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-489 267,29	780 331,36
	20 911 464,43	21 688 339,06
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		68 292
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	164 740,84	217 356,03
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	4 918 274,53	2 560 422,19
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	528 311,63	486 609,69
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	357 759,66	498 673,66
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2 536 886,16	3 023 559,28
	8 341 231,98	6 569 264,82
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	29 417 437,25	28 543 251,91

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja –menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kunnanhallituksen hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Liitetiedot on numeroitu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen liitetiedoista antaman yleisohjeen mukaisesti.

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2) Perustelu tuloslaskelman tai taseen esittämistavan muutoksesta

Ei ilmoitettavaa.

3) Oikaisut edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Ei ilmoitettavaa.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Ei ilmoitettavaa.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat merkittävät tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Ei ilmoitettavaa.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntakonsernin tytäryhteisöt ja jäsenosuuden mukaisessa suhteessa kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätökseen ei ole yhdistelty osakkuusyhteisöä Asunto Oy Enontekiön Saanansäde 4, koska yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Konserniyhteisöjen kunnalle maksamat kiinteistöverot on jätetty eliminoimatta olennaisuuden periaatteen mukaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan konsernitilinpäätöksen omistuksen eliminointimenetelmä vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää. Eliminointieroa ei kuitenkaan pääsääntöisesti kohdisteta konsernitaseessa omaisuus- ja velkaerille, vaan ne kirjataan oman pääoman lisäykseksi tai vähennykseksi riippumatta siitä, mitkä tekijät ovat vaikuttaneet eliminointieron syntymiseen.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Negatiivisia vähemmistöosuuksia ei ole erotettu.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kuntakonsernin sisällä käytettyjä erilaisia poistosuunnitelmia ei ole yhdenmukaistettu, koska oikeiden ja riittävien tietojen vaatimus ei edellytä epäolennaisten eroavuuksien muuttamista yhtenäiseksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin kunnan tilinpäätöksessä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot (1000 euroa)

	2024	2023
ENONTEKIÖN KUNTA		
TOIMINTATUOTOT	2 320	2 763
Hallinto		
TOIMINTATUOTOT	88	100
Ympäristöterveydenhuolto		
TOIMINTATUOTOT		16
Elinvoima ja kehittäminen		
TOIMINTATUOTOT	99	266
Infrastruktuuuri		
TOIMINTATUOTOT	1 306	1 451
Opetustoimi		
TOIMINTATUOTOT	386	499
Varhaiskasvatus		
TOIMINTATUOTOT	18	43
Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika		
TOIMINTATUOTOT	182	165
Työllisyys		
TOIMINTATUOTOT	14	
Ateria- ja puhtauspalvelut		
TOIMINTATUOTOT	227	222

7) Verotulot (1000 euroa)

	2024	2023
Verotulot	4 489	4 630
Kunnan tulovero	2 946	3 032
Kiinteistövero	1 091	1 005
Osuus yhteisöveron tuotosta	451	592

8) Valtionosuudet (1000 euroa)

	2024	2023
Valtionosuudet	3 439	3 700
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 589	2 757
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	493	638
Opetus- ja kulttuuritoim.muut valtionosu	- 32	- 83
Verotulomenetysten kompensatio	389	389

9) Palvelujen ostot (1000 euroa)

	2024	2023
Palvelujen ostot	- 3 264	- 3 037
Asiakaspalvelujen ostot	- 95	- 94
Muiden palvelujen ostot	- 3 169	- 2 943

10) Valtuustoryhmille annetut tuet (1000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

11) Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat:

		Kunnanhallitus 29.3.2012
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	tasapoisto	
-Atk-ohjelmistot	tasapoisto	5
-Muut		5
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
Maa- ja vesialueet	ei poisteta	ei poisteta
Rakennukset	tasapoisto	
-Hallinto- ja laitosrakennukset	tasapoisto	40
-Tehdas- ja tuotantorakennukset	tasapoisto	30
-Talousrakennukset	tasapoisto	20
-Vapaa-ajan rakennukset	tasapoisto	30
-Asuinrakennukset	tasapoisto	40
Kiinteät rakenteet ja laitteet	tasapoisto	
-Kadut, tiet, torit ja puistot	tasapoisto	20
-Sillat, laiturit ja uimalat	tasapoisto	20
-Muut maa- ja vesirakenteet	tasapoisto	20
-Vedenjakeluverkosto	tasapoisto	45
-Viemäriverkko	tasapoisto	35
-Kaukolämpöverkko	tasapoisto	25
-Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	tasapoisto	15
-Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	tasapoisto	15

-Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	tasapoisto	15
Koneet ja kalusto	tasapoisto	
-Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	tasapoisto	10
-Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5
-Muut liikkuvat työkoneet	tasapoisto	5
-Muut raskaat koneet		10
-Muut kevyet koneet		7
-Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet		10
-Atk-laitteet		5
-Muut laitteet ja kalusteet		3
Muut aineelliset hyödykkeet		
-Luonnonvarat	käytön mukaan	käytön mukaan
-Arvo- ja taide-esineet	ei poisteta	ei poisteta
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	ei poisteta	ei poisteta
PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET		
-Osakkeet ja osuudet	ei poisteta	ei poisteta

12) Pakollisten varausten muutokset

Pakolliset varaukset pienenevät 68.292,00 euroa Saananjuuren asemakaavan maankäyttösopimuskorvausten palautusten vuoksi. Palautukset johtuivat siitä, että Saananjuuren asemakaava ei toteutunut.

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja –tappiot (1 000 euroa)

	2024	2023
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutusvoitot	145	208

14) Satunnaiset erät (1 000 euroa)

	2024	2023
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		

15) Muiden rahoitustuottojen erittely (1 000 euroa)

Muut rahoitustuotot	2024	2023
Osinkotuotot	7	5
Kemijoki Oy:n tuotto	719	802
Muut rahoitustuotot	2	0
	728	807

16) Poistoeron muutos (1 000 euroa)

Kirjattuun poistoeron muutokseen ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa, joten poistoeron muutosta ei tarvitse eritellä liitetiedoissa.

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17) Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet aktivoidut menot ja pääoma-alennukset

Ei ilmoitettavaa.

18) Arvonkorotukset

Vuoden 1997 avaavaan taseeseen on tehty maa-alueiden arvonkorotus 584 697,13 euroa, jonka vastakirjaus on arvonkorotusrahastossa.

19) Pysyvät vastaavat tase-eräkohtaisesti (1 000 euroa)

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					Enn. maksut ja kesken-eräis. Yhteensä
	Muut pitkä-vaikutteiset menot	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	23	23	968	5 154	1 151	174	807	8 253
Lisäykset		0	32	15		116	6 970	7 133
Rahoitusosuudet		0					1 834	1 834
Vähennykset		0	1			6		7
Siirrot erien välillä		0						0
Tilikauden poisto	6	6		255	100	84		439
Poistamaton hankintameno 31.12.	17	17	999	4 913	1 051	199	5 942	13 105
Kirjanpitoarvo 31.12.	17	17	999	4 913	1 051	199	5 942	13 105

(Rakennuksiin sisältyy vuonna 2017 valmistunut Kilpisjärven monitoimitalo, joka rahoitettiin palovahinkovakuutuskorvauksella ja sen vuoksi sen tasearvo on vain 5 tuhatta euroa. Vuonna 2015 palanut Kilpisjärven koulu poistettiin taseesta tilikaudella 2015.)

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet					Muut lainasaamiset		
	Osakkeet konserniyh-teisöt	Osakkeet omistus-yhteys-yhteisöt	Kuntayh-tymä-osuu-det	Muut osak-keet ja osuu-det	Yhteensä	Saamiset konserni-yhteisöt	Saamiset muut yhtei-söt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 846	39	56	2 040	5 981	1 449	30	1 479
Lisäykset	1 274				1 274			0
Vähennykset					0			0
Siirrot erien välillä					0			0
Hankintameno 31.12.	5 121	39	56	2 040	7 256	1 449	30	1 479
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 121	39	56	2 040	7 256	1 449	30	1 479

20) Omistukset tytäryhteisöistä

Kuntakonsernin osuus (1000 €)

Nimi	y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Omasta pää- omasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
ENF Infra Oy	3211213-8	100,00%	100,00%	675	21	-2
Enontekiön Liikekiinteistöt Oy	0805076-6	100,00%	100,00%	2 044	27	-91
Enontekiön Lentoasema Oy	3211440-8	100,00%	100,00%	-12	784	-509
Enontekiön Vesihuolto Oy	2176497-4	100,00%	100,00%	1 436	1 793	-59
Kiint. Oy Enontekiön kunnan asunnot	1575855-1	100,00%	100,00%	275	3 039	35
Yhteensä				4 418	5 664	-626

21) Omistukset kuntayhtymistä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta omasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Lapin jätehuolto kuntayhtymä	2008197-9	4,55%	4,55%	342	44	58
Lapin liitto kuntayhtymä	0937073-7	0,87%	0,87%	19	6	0
				361	50	58

22) Omistukset muista yhteisöistä

Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000€)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta / tappiosta
Osakkuusyhteisöt						
Kyrön vesihuolto Oy	0966207-8	50,00%	50,00%	-7	153	-9
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt						
As. Oy Enontekiön Saanansäde 4	2781411-9	46,50%	46,50%	130	133	0
				123	286	-9

23) Saamiset tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä sekä muilta omistusyhteisöiltä (1 000 euroa)

Kunta	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				

Myyntisaamiset		166		207
Lainasaamiset	1 569	30	1 449	58
Siirtosaamiset		36		
Yhteensä	1 569	232	1 449	265

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	1		1	
Kemijoki Oy rahoitustuotto	55	99	55	99
Lshp kuntayht. laskutuksen oikaisu	46	46	46	46
Lshp kuntayht. ylijäämän palautus		199		199
Kelan korvaus työterveyshuollosta	30	25	30	25
Tuet ja avustukset	19	147	19	157
Muut menoennakot ja tulojäämät	19	48	23	81
Yhteensä	170	565	174	607

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oma pääoma (1 000 euroa)

Oman pääoman erittely	Kunta		Konserni	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	5 928	5 928	5 928	5 928
Peruspääoma 31.12.	5 928	5 928	5 928	5 928
Arvonkorotusrahasto 1.1.	585	585	585	585
Arvonkorotusrahasto 31.12.	585	585	585	585
Muut omat rahastot yhteensä 1.1.	0	0	1505	1505
Siirto rahastoon	0	0	2	
Siirto rahastosta	0	0		
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	0	0	1 507	1 505
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	14 383	13 341	13 671	12 896
Edellisten tilikausien oikaisut			-289	-6
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	14 383	13 341	13 381	12 890
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	53	1 042	-489	780
Oma pääoma yhteensä	20 949	20 895	20 911	21 688

26) Erittely poistoerosta

Kirjattuun poistoeron muutokseen ei sisälly verotussyistä tehtyä poistoeroa, joten poistoeron muutosta ei tarvitse eritellä liitetiedoissa.

27) Pitkäaikaiset velat, myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät (1 000 euroa)

	Kunta	
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 545	0

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2030 tai sen jälkeen

28) Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Ei ilmoitettavaa.

29) Pakolliset varaukset (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2024	2023	2024	2023
Maankäyttösopimusten velvoitteet	0	68	0	68
Muut pakolliset varaukset yhteensä	0	68	0	68

30) Velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä muille omistusyhteisöille (1 000 euroa)

Kunta	2024		2023	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		33		34
Yhteensä	0	33	0	34
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		14		0
Yhteensä	0	14	0	0
Yhteensä	0	46	0	34

31) Maksuvalmiuden kannalta merkittävät sekkilimiitit

Kunta	2024	2023
Luotollisten sekkitilien limiitit 31.12.	34	50
- siitä käyttämättä oleva määrä	34	50

32) Liittymismaksut ja muut velat (1 000 euroa)

Ei ilmoitettavaa.

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Tuet ja avustukset	121	128	121	128
Menojäämät				
Lomapalkkavelkajaksotus henkilöstösivukuluineen	623	596	751	724
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset		15	36	53
Valtionosuusjaksotus	19	65	19	65
Korkojaksotukset	2	72	7	76
Muut	58	57	59	60
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	823	934	992	1 106

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

34) Kiinnitykset, panttaukset tai muu omaisuus velkojen vakuutena

Ei ilmoitettavaa.

35) Muut omasta puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

36) Konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

37) Muut muiden puolesta annetut vakuudet

Ei ilmoitettavaa.

38) Vuokravastuiden yhteismäärä (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut yhteensä	60	28	60	30
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	21	12	22	12

Leasingsopimukseen ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuita

39, 40) Muut kunnan antamat vastuusitoumukset (1 000 euroa)

	Kunta		Konserni	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset tytäryhtiöiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	1 331	1 331		
Jäljellä oleva pääoma	1 048	1 107		
Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuusta	2024	2023		
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	15 306	15 024		

41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt (1 000 euroa)

Arvonlisäveron palautusvastuu

Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kunnalla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2015 alkaen valmistuneista kiinteistöjen rakentamis- ja perusparantamiskustannuksista kirjatut arvonnäisäveron vähennykset ja palautukset sekä suorittaa oman käytön vero itse tehdyistä rakennustöistä. Arvonnäisäveron palautusvastuu perustuu arvonnäisäverolain 11 lukuun.

Enontekiön lentoasemaan liittyvän valtionavustuksen palautusvastuu

Enontekiön kunta on saanut 5,0 milj. euron erityisavustuksen Enontekiön lentoaseman kiitotien päällystämiseen ja lentoaseman korjaukseen. Avustusehtojen mukaan omaisuuden omistus- ja hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle omaisuuden käyttöaikana, joka on kymmenen vuotta valtionavustuksen tai sen viimeisen erän maksamisesta (Valtionavustuslaki 688/2001, 13 §). Valtionavustuksen viimeinen erä on maksettu kunnalle 4.2.2025.

Sähkönmyyntitulojen verovelvollisuus

Verohallinnon 17.6.2024 antaman ennakkoratkaisun mukaan kaupungit ja kunnat katsotaan olevan sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisista voittoveroista annetun lain 3 §:n nojalla verovelvollisia vuonna 2023 ns. Mankala-omistuksen perusteella saamastaan sähkönmyyntitulosta. Tämän ns. voittoverolain tavoitteena on leikata sähkön hinnan noususta aiheutuneita sähköalan yritysten kasvaneita voittoja väliaikaisella valtiolle suoritettavalla verolla (ns. Windfall-vero).

Enontekiön kunta myy vuosittain Lapin Sähkövoima Oy:ltä hankkimansa osakassähkön eteenpäin markkinoille. Kunnan sähkönmyyntitoiminnasta on laadittu ja esitetty erilliset eriytetyt laskelmat tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Kaupunkien ja kuntien mahdollinen velvollisuus suorittaa Windfall-veroa on voittoverolain ja muun verolainsäädännön näkökulmasta tulkinnanvarainen, jonka vuoksi Enontekiön kunta teki valituksen Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen Verohallinnon 17.6.2024 päivitystä ennakkoratkaisusta. Hallinto-oikeus antoi päätöksen valituksesta 24.3.2025. Ratkaisussaan hallinto-oikeus hylkäsi valituksen.

Henkilöstöä, tilintarkastajien palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.

Kunta	2024	2023
Hallinto	10	11
Elinvoima ja kehittäminen	3	2
Infrastruktuuri	20	17
Opetustoimi	44	44
Varhaiskasvatus	17	17
Kulttuuri, nuoriso ja vapaa-aika	7	9
Työllisyys	1	
Ateria- ja puhtauspalvelut	8	8
Yhteensä	110	108

43) Henkilöstökulut (1 000 euroa)

Henkilöstökulut	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	5 441	5 345
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	5 441	5 345

44) Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut (1 000 euroa)

Kunta	2024	2023
Kansallinen Kokoomus	1,0	0,7
Suomen Keskusta	1,3	0,9
Suomen Kristillisdemokraatit	0,3	0,3
Vihreä liitto	0,4	

45) Tilintarkastajien palkkiot (1 000 euroa)

Kunta	2024	2023
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	12	7
Tarkastuslautakunnan palkkiot	5	6

Muut palkkiot	8	3
Palkkiot yhteensä	25	16

46) Intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Intressitahoille annetut takaukset

Enontekiön kunta on valtuuston päätöksillä myöntänyt tytäryhtiöidensä puolesta omavelkaisia takauksia. Näiden takausten yhteismäärä oli vuodenvaihteessa 1,048 miljoonaa euroa ja ne on myönnetty tytäryhteisöjen ottamien lainojen takaisinmaksun ja koron maksamisen vakuudeksi lainanantajalle.

Intressitahoille annetut lainat

Enontekiön kunta on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhteisölle Enontekiön Vesihuolto Oy:lle korotonta lainaa, josta ei ole saatu vakuutta. Avoimena oleva lainan määrä 31.12.2024 oli 78.710,95 euroa. Kunta on antanut myös kokonaan omistamalleen tytäryhteisö Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnoille 594.946,76 euron pääomalainan, josta ei peritä korkoa eikä sille ole saatu turvaavaa vakuutta. Lisäksi Kiinteistö Oy Enontekiön kunnan asunnoille annettiin vuonna 2024 pitkäaikainen 150.000,00 euron korollinen laina, joka oli 31.12.2024 kokonaan avoimena.

Muut intressitahotapahtumat

Ei muita intressitahotapahtumia.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Enontekiön kunnanvaltuusto päätti 2.12.2020/§ 67 Enontekiön Sähkö Oy:n koko osakekannan myynnistä. Päätöksestä tehdyn valituksen johdosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeus kumosi 28.4.2022 antamallaan päätöksellä kunnanvaltuuston päätöksen. Neve Isommus Oy ja Neve Oy hakivat valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta, joka ei 2.5.2023 antamallaan päätöksellä myöntänyt valituslupaa, eikä siten antanut ratkaisua valitukseen.

Kunnanvaltuusto käsitteli sähköyhtiön myynnin uudelleen ja valtuusto päätti 16.11.2023 § 104 hyväksyä Enontekiön kunnan ja Neve Isommus Oy:n välisen kauppakirjan. Valtuuston päätöksestä tehtiin kunnallisvalitus, johon Pohjois-Suomen hallinto-oikeus antoi päätöksen 24.2.2025. Ratkaisussaan Pohjois-Suomen hallinto-oikeus jätti valittajan vastaselityksessä ensi kertaa esittämän esteellisyyttä koskevan valitusperusteen tutkimatta ja muilta osin hallinto-oikeus otti asian tutkittavakseen ja hylkäsi valituksen.

Kunnanjohtaja Marko Halla aloitti virassaan 5.9.2024. Halla irtisanoutui virastaan siten, että hänen viimeinen virassaolopäivänsä oli 19.1.2025. Valtuusto valitsi 26.2.2025 § 7 väliaikaisen kunnanjohtajan avoimen viran hoitajaksi Eero Ylitalon enintään kuuden kuukauden ajaksi tai siihen asti, kunnes uusi kunnanjohtaja aloittaa tehtävässä.

Eriytetty kunnan sähköliiketoiminta

Laskelmat perustuvat kirjanpidosta vuodesta 2009 alkaen saatuihin tietoihin.

TULOSASKELMA

Muu sähköliiketoiminta	2024	2023
Liikevaihto	718 611,48	802 152,71
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-148 079,35	-186 948,39
Palvelujen ostot	6 307,98	59 663,29
Liiketoiminnan muut kulut		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	576 840,11	674 867,61
TASE		
Vastaavaa	31.12.2024	31.12.2023
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	2 016 646,17	2 016 646,17
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 016 646,17	2 016 646,17
Toimeksiantojen varat		
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	55 300,12	103 697,32
Rahat ja pankkisaamiset	9 700 500,60	9 109 789,68
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	9 755 800,72	9 213 487,00
Vastaavaa yhteensä	11 772 446,89	11 230 133,17
Vastattavaa	31.12.2024	31.12.2023
Oma pääoma		
Peruspääoma	2 016 646,17	2 016 646,17
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 166 033,55	8 491 165,94
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	576 840,11	674 867,61
Oma pääoma yhteensä	11 759 519,83	11 182 679,72
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Pakolliset varaukset		
Toimeksiantojen pääomat		
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	12 927,06	47 453,45
Siirtovelat		
Vieras pääoma yhteensä	12 927,06	47 453,45
Vastattavaa yhteensä	11 772 446,89	11 230 133,17

Luettelot ja selvitykset

Luettelo käytetyistä kirjanpitoKirjoista

KirjanpitoKirja	Säilytystapa	Säilytysaika
Päiväkirja	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Pääkirja	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Myyntireskontra	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Ostoreskontra	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Käyttöomaisuuskirjanpito	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Varastokirjanpito	paperinen	10 vuotta
Maksuliikenne, tiliotteet	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Muistiotositteet	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Palkkakirjanpito	paperinen, sähköinen	10 vuotta
Palkkaluettelo	paperinen, sähköinen	50 vuotta
Tilinpäätös	paperinen, sähköinen	pysyvästi
Tase-erittelyt	paperinen	10 vuotta
Liitetietositteet	paperinen	10 vuotta
Konsernikirjanpito	sähköinen	10 vuotta

Luettelo käytetyistä tositelajeista

001	Muistiot
006	Jaksotukset
007	Vyörytykset
008	Oikaisut tilinavaussaldoihin
009	Käyttöomaisuusviennit
010	Tiliotteet
011	Kassatositteet
012	Vuokratilien kirjaus
020	Myyntireskontra, suoritukset
021	Myyntireskontra, viitesuoritukset
040	Ostoreskontra, suoritukset
301	Palkat
401	Ostoreskontra
402	Rondon tositteet
601	Yleishallinnon myyntilaskut
602	Aravalainat
604	Kehittämisen ja elinvoiman myyntilaskut
605	Kulttuuritoimen myyntilaskut
606	Teknisentoimen myyntilaskut
608	Sivistystoimen myyntilaskut
611	Viestinnän myyntilaskut
654	Päivähoidon myyntilaskut

Tilinpäätöksen allekirjoitus ja tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Hetassa 31. maaliskuuta 2025

Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja

Leena Palojarvi, puheenjohtaja

Eero Ylitalo, kunnanjohtaja

Pekka Tjaderhane

Elli-Maria Kultima

Helinä Hautamäki

Janne Näkkäläjärvi

Anja-Maija Lundell

Birgitta Gira

Jarno Viitanen

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

_____ / _____ 2025

KPMG Oy Ab

Juha Väärälä
JHT, KHT